

SONALI PARASHI : A Collection of Assamese Prints
 Anghuman
 Bengshan, New Series, Gwahati 3

সোণালী পৰশ

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

ড° দীপক মজুমদাৰ

শিলাপাৰা : শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

অংশুমান প্রকাশন

শিলাপাৰা

গুৱাহাটী

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

শিলাপাৰা

SONALI PARASH : A Collection of Assamese Thrillers
written by Dr. Deepak Majumdar and
Published by M/S Angshuman
Prakashan, New Sarania, Guwahati - 3

সোণালী পৰশ

বহুসংখ্য গল্পৰ সংকলন

লিখক :

ড° দীপক মজুমদাৰ

প্ৰকাশক :

অংশুমান প্ৰকাশন

নতুন শৰণীয়া, গুৱাহাটী - ৭৮১০০৩

প্ৰথম প্ৰকাশ : জুন, ২০০১, দ্বিতীয় প্ৰকাশ : এপ্ৰিল, ২০০৭

মুদ্ৰক :

কুনাল কম্পিউটাৰ প্ৰিণ্টাৰ্ছ

পাঠশালা

মূল্য :

বিশ টকা

এই একে লিখকৰে :

☆ শংকা আশংকা আৰু মৃত্যু	☆ শৰাইঘাট
☆ নিচান	☆ গধূলি লগ্ন
☆ বক্তিম বত্ন	☆ বিজয়ী
☆ আক্ৰোশ	☆ জুই জ্বলিল
☆ শিখৰৰ ৰাজকন্যা	
-

	সূচী :
সোণালী স্বপ্ন	: ১ :
মৃত্যু লগ্ন	: ১৫ :
সোণালী পবন	: ৩৩ :

সোণালী স্বপ্ন

শান্ত নিজম হৈ পৰিছে প্ৰকৃতি। ওখ ওখ পাহাৰ দুখনৰ মাজৰ সফীৰ্ণ গিৰিপথটোও এতিয়া নীৰৱ জনশূণ্য হৈ পৰি আছে। ওখ-হটুঙা মানুহএজনে পাহাৰ এখনৰ শিল এটাৰ শীৰ্ষত উঠি বাইন'কুলাৰেৰে গিৰিপথটোলৈ চাই চাই অৱশেষত স্বস্তিৰ নিঃশ্বাস এটা পেলালে। বাইন'কুলাৰটো চকুৰপৰা আঁতৰাই আনি হাতৰ ঘড়ীটোলৈ এবাৰ চকু ফুৰাই মানুহজনে খুপি খুপি শিলটোৰ পৰা নামি গৈ গিৰিপথটোৰ মুখত থমকি বৈ আঁতৰৰ খৰশ্ৰোতা নিজৰাখনলৈ এপলক চাই পঠিয়ালে। তাৰ পিছত নিজৰাখনৰ পাৰে পাৰে কিছুদূৰ গৈ গছ এডালৰ ছাঁত নিজকে লুকাই পেলালে মানুহজনে।

‘এইহু’

পিছফালৰ পৰা কোনোবাই মতা শুনি মানুহজনে পিছলৈ ঘূৰি চালে। ওচৰত পাহাৰী ষোড়শী এজনীক দেখি তেওঁ সুধিলে ‘সিহঁত ক'লে গৈছিল ধৰিব পাৰিলি?’

‘নিজৰাৰ পাৰে পাৰে দুমাইলমান গৈ দক্ষিণলৈ নামি গৈছিল। তাৰপিছত আৰু ধৰিব নোৱাৰিলো।’

‘আজি কোন কোন গৈছিল?’

‘চঞ্চল দত্ত আৰু নতুনকৈ অহা ছোৱালীজনী। নামটো তাইৰ —’

‘মীনাঙ্কী চৌধুৰী?’

‘অ।’ ছোৱালীজনীয়ে শলাগি মানুহজনৰ আৰু ওচৰ চাপিল, মানুহজনে তাইক আকোৱালী লৈ ক'লে ‘তই চঞ্চল দত্তৰ লগত আৰু দুদিনমান থাকিব লাগিব। নহ'লে কথাবোৰ গম পাবি কেনেকৈ?’

‘কিন্তু সি যে মোক আজিকালি নিবিচৰাই হ'ল।’

‘সন্দেহ কৰিছে নেকি?’

‘ক'ব নোৱাৰো।’

মানুহজন নীৰবে বৈ কিছুসময় কিবা ভাবিলে। তাৰপিছত —

২

দৰ্জাৰ তলাটো খুলিব গৈ প্ৰবাল জিয়লাজিকেল ইন্‌ভেষ্টিগেচন এজেঞ্চীৰ টাইপিষ্ট

পৰিতোষ পাঠক চমকি উঠিল। কিবা এটা যেন কৰবাত এৰি থৈ আহিল। কিন্তু কি ?

পৰিতোষৰ মুখখন হঠাতে বিবৰ্ণ হৈ গ'ল।

তেওঁ এৰি থৈ অহা বস্তুটো যদি অইন কোনোবাই পায়

পৰিতোষ আকৌ যাব ওলাইছিল। তেনেতে চাৰ্ভে এছিষ্টেণ্ট অৰূপ শইকীয়া আৰু শোণিত বৰা আহি ওলালহি। গতিকে পৰিতোষৰ যোৱা নহ'ল। তলাটো খুলি দুয়োকো ভিতৰলৈ মাতি নিলে।

‘ক'লে যাব ওলাইছিল ?’ শোণিত বৰাই বহি সুধিলে।

‘এনেয়ে ফুৰিবলৈ

‘এই ঠাণ্ডাত ক'লে ফুৰিব যায় ?’

‘নহয় মানে এনেয়ে

শোণিত বৰা চমকি উঠিল। পৰিতোষ পাঠকৰ টেবুলত অফিচৰ এই মেপখন কিয় ? শোণিত বৰাই ওকো উৰাদিহ নাপালে। এবাৰ জুমি চালে মেপখন।

ও, মনত পৰিছে এইবাৰ। এই মেপখনেই সিদিনা ষ্টোৰ কামৰ পৰা হেৰাইছিল। কিন্তু.....

শোণিত বৰা আকৌ আগৰ ঠাইত বহিলহি।

পৰিতোষ পাঠকে আগবঢ়াই দিয়া চাহৰ কাপটোত চুমুক এটা দি শোণিত বৰাই পাঠকলৈ চাই পঠিয়ালে। পাঠকৰ মুখখন বাৰু আজি কিয় ইমান শেঁতা পৰা দেখাইছেহু শোণিত বৰাই কিন্তু একো নুসুধিলে।

কাৰ্বি আংলঙৰ এই অঞ্চলটোৰ চাৰ্ভে কৰিবলৈ ষ্টীল অথৰিটি অব ইণ্ডিয়াৰ পৰা কনট্ৰেক এটা পাই আজি দুমাহ আগতে শোণিত বৰাই হৈ ইয়ালৈ আহিছে আৰু এই দুমাহে ডাইবেক্টৰ প্ৰবাল বৰুৱা আৰু তেওঁৰ বিচাৰ্চ এছিষ্টেণ্ট দুজনে যেন গোপনে কিহবাৰ অনুসন্ধান চলাইছে হু শোণিত বৰাই একো বুজি পোৱা নাছিল। কিন্তু আজি যেন শোণিত বৰাই বহস্যৰ গোন্ধ এটা পাইছে।

শোণিত বৰাই হৈ যোৱাৰ পিছত পৰিতোষ আকৌ ওলাল। তেতিয়া গধূলি হৈছিল। পৰিতোষৰ হাতত টৰ্চ এটা।

প্ৰবাল বৰুৱাই একান্তমানে কাগজ এখন পঢ়ি আছিল। তেনেতে কোঠাটোলৈ বিচাৰ্চ এচিষ্টেণ্ট চঞ্চল দত্ত আৰু মীনাক্ষী চৌধুৰী সোমাই অহাৰ উমান পালে তেওঁ। ক'লে 'বহা।'

চঞ্চল আৰু মীনাক্ষী বহিল।

প্ৰবাল বৰুৱাই কাগজখন টেবুলত থৈ দুয়োলৈ চাই ক'লে 'মই গম পাইছো কোনোবাই আমাৰ গোপন অনুসন্ধানৰ খবৰ ইতিমধ্যে গম পাই গৈছে। আমি এতিয়া সাৱধান হ'বৰ হ'ল।'

চঞ্চল আৰু মীনাক্ষী উচপ্ৰথাই উঠিছিল। মীনাক্ষীয়ে প্ৰবাল বৰুৱাৰ কথাখিনি বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পাইছিল। কোনোবাই সিহঁতৰ গোপন অনুসন্ধানৰ বহস্য গম পোৱা মানেইতো সিহঁতৰ সোণালী স্বপ্ন ভাঙি চুৰমাৰ হোৱা।

এবা, এইয়া সোণালী স্বপ্ন বুলিয়ে ক'ব লাগিব।

সিহঁত তিনিওজনৰ বাহিৰে কোনোৰে হয়তো নাজানে যে কাৰ্বি আংলঙৰ এই দুৰ্গম বনাঞ্চলত এটা সোণৰ খনি আছে। সেই খনিৰ অস্তিত্বৰ সন্ধানতেই চৰকাৰী কন্ট্ৰেক কৰাৰ আঁৰ লৈ

'মোৰ অনুমান হৈছে' প্ৰবাল বৰুৱাই ছিগাৰেট এটা জ্বলাই ক'লে - 'আমাৰেই কোনোবা চিনাকী মানুহে আমাৰ আলোচনা - বিলোচনা শুনি বহস্যটোৰ উমান পালে।'

প্ৰবাল বৰুৱাই আৰু কিবা ক'বলৈ ওলাইয়ো হঠাতে চঞ্চলে একো নোকোৱাকৈ কোঠাটোৰপৰা ওলাই যোৱা দেখি নিমতে বৈ মীনাক্ষীলৈ চাই পঠিয়ালে। মীনাক্ষীও কম আচৰিত হোৱা নাছিল।

খস্তক পিছতে চঞ্চলে পুনৰ সোমাই আহি বাইন'কুলাৰ এটা প্ৰবাল বৰুৱাৰ হাতত দি ক'লে 'যোৱাকালি এই বাইন'কুলাৰটো নিজৰা এখনৰ পাবত পাইছিলো। মোৰ বোধেৰে এই বাইন'কুলাৰটোৰ সহায়েৰেই'

'যোৱাকালি তোমালোকে স্পটলৈ গৈছিলো নেকি?'

'যোৱা নাছিলো।'

'তেস্তে?'

'মানে -' চঞ্চলে সেপ ঢুকিলে। মীনাক্ষীয়ে তললৈ মূৰটো হলাই দিলে। হৰ্ণ

প্ৰবাল বৰুৱাৰ ওঁঠত এটা অস্পষ্ট হাঁহি বিৰিঙিছিল। কিন্তু দুচকুৰ ভাষা। চঞ্চল আচৰিত হ'ল। প্ৰবাল বৰুৱাৰ মুখৰ এনেকুৱা অভিব্যক্তিৰ সন্মুখীন সি কেতিয়াও হোৱা নাছিল।

‘শুনা’। প্ৰবাল বৰুৱাই ধীৰে-ধীৰেই কৈ গ'ল ‘আজিৰ পৰা আৰু সাতদিনৰ পিছত আমি চাৰ্ভে শেষ কৰিম। মই বিজাল্টটো লৈ দিল্লীলৈ গুছি যাম। তোমালোক ইয়াতে থাকিবা। কিন্তু তোমালোকে এই কথাটো গোপনে ৰাখিব লাগিব যে আমাৰ চাৰ্ভে শেষ হৈছে। মই ইতিমধ্যে ইউ, কেৰ ট্ৰেডিং এণ্ড মাইনিং কোম্পানী এটাৰ লগত যোগাযোগ কৰিম। তেওঁলোকে যদি ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা খনিটো লীজত লব পাৰে তেন্তে আমাৰ বিজাল্টটো তেওঁলোকৰ ওচৰত বেচিম। হয়তো দুই বা তিনি কোটি টকা পাম। আনপিনে খনিৰ কাম আৰম্ভ হ'লেতো....’

‘কিন্তু ভাৰত চৰকাৰে জানো তেওঁলোকক অনুমতি দিব?’

‘দিব। তেওঁলোকে ইউ কেৰ কাৰণেইতো অনুমতি পাব। অনুমতি নিদিলে ভাৰতে ‘জাণুৱাৰ’ প্লেন ক্ৰয় কৰিবই নোৱাৰিব। গতিকে আমাৰ প্ৰধান কাম হৈছে আমাৰ চাৰ্ভেৰ বিজাল্টটো তেতিয়ালৈ গোপনে ৰখা। আমি তেওঁলোকক বিজাল্টটো জনোৱাৰ আগেয়ে যদি অইন কোনোবাই....’

‘বুজিছো’।

হঠাতে খুটকৈ শব্দ এটা কৰি দৰ্জাখন মেল খাই গ'ল। কোঠাটোলৈ চাহৰ ট্ৰে লৈ কাৰ্বি ষোড়শী অমফু সোমাই আহিল। চঞ্চলৰ চকুত পৰিল বাইন'কুলাৰটো দেখি যেন অমফু উচপখাই উঠিছে। চঞ্চল আচৰিত হ'ল। সি ট্ৰেখনৰ পৰা চাহৰ কাপটো লৈ সোহা এটা মাৰি প্ৰবাল বৰুৱালৈ চালে।

কিন্তু....।

প্ৰবাল বৰুৱাৰ দুচকুৰ ভাষা

..... আৰু মীনাক্ষী কিয় ইমান ৰঙা পৰিছে।।

তাৰমানে.... হুহু

৪

দূৰৈৰ পৰা শোণিত বৰাৰ চকুত পৰিল ঠেক পথটোত বগা এম্বেচাডৰ এখন ৰৈ আছে। শোণিত বৰাই জীপখনৰ স্পীড কমাই আনিলে।

এম্বেচাডৰখনৰ নাম্বাৰতো চিনাকি যেন লাগিল শোণিত বৰাৰ।

এম্বেচাডৰখন পথটোৰ মাজভাগত ৰৈ আছিল। গতিকে শোণিত বৰাই দুবাৰমান

বজাই জীপখন এম্বেচাডৰখনৰ পিছত বখাই দিলে। শোণিত ববাই দেখিলে এম্বেচাডৰখনৰপৰা যুৱতী এগৰাকী নামি আহিছে।

‘গাড়ীখনৰ এক্সেল ভাঙিল। আপুনি যদি লিফট এটা দিয়ে-’

শোণিত ববাই যুৱতীলৈ চাই সুধিলে ‘ক’লে যাব আপুনি ?’

‘ডিফুলৈ।’

‘ময়ো ডিফুলৈ যাম। আপুনি যাব পাৰিব।’

শোণিত ববাই গাড়ীখন ঠেলি পথৰ কাষত থৈ আহি জীপখন পথটোৰ দাঁতিয়েদি নি থাৰ্ড গীয়েৰ লগাই সুধিলে ‘গাড়ীখন আপোনাৰ ?’

‘নহয়। মোৰ নহয়। মোৰ বন্ধু এজনৰ। ডিফু হোটেলৰ মালিক তেওঁ।’

‘নাম তেওঁৰ কিৰণ সিঙ নেকি বাক ?’

‘হয়।’ যুৱতীয়ে বিস্ময়েৰে সুধিলে ‘চিনি পায় নেকি আপুনি ?’

‘চিনি নাপাওঁ। অৱশ্যে নামটো শুনিছিলো। বাক, আপোনাৰ নামটো জানিব পাৰোনে ?’

‘শিখা ঠাকুৰ।’

‘আৰু মোৰ নাম শোণিত ববা।’

শিখা ঠাকুৰ যেন উচপ খাই উঠিল। শোণিত ববালৈ কৌতুহলেৰে চাই সুধিলে ‘আপুনি বাক পৰিতোষ পাঠকক চিনি পাই নেকি ?’

‘পাওঁ। তেওঁ আমাৰ লগতে কাম কৰে।’

শিখা ঠাকুৰ যেন হঠাতে সপ্রতিভ হৈ উঠিল। মোলায়েম হাঁহি এটা মাৰি শিখা ঠাকুৰে ক’লে ‘পৰিতোষ পাঠকৰ লগত মোৰ বহু দিনীয়া চিনাকি। তেঁৱে আপোনাৰ কথা এদিন কৈছিল। আৰু আজি আপোনাৰ লগত চিনাকি হোৱাৰ সৌভাগ্য ঘটিল। আচ্ছা, আপুনি ডিফুৰ ক’লে যাব ?’

‘আচলতে নিৰ্দিষ্ট কৰবালৈ যোৱাৰ প্ৰথমে নাই। চিনেমা চাই, বন্ধু বান্ধৱক লগ ধৰি দেওবাৰটো কটাই দিম বুলিয়ে....’

শিখা ঠাকুৰ শোণিত ববাৰ আৰু অলপ ওচৰ চাপি আহিল।

শোণিত ববাৰ মনটো কৌতুহলী হৈছিল। কিন্তু নিচেই ওচৰতে বহি থকা শিখা ঠাকুৰৰ দেহৰ সৌৰভে শোণিত ববাক আনুনা কৰি তুলিলে। শিখাৰ অনুৰোধ

উপেক্ষা কৰিব নোৱাৰি গধূলিতো শিখাৰ লগতে ডিফুত কটাই দিলে শোণিতে । আৰু যেতিয়া শোণিত বৰা যাবলৈ থিয় হ'ল ঠিক তেতিয়াই শিখাই শোণিত বৰাৰ কাণে কাণে কিবা এষাৰ কৈ দিলে । লগে লগে শোণিত বৰাৰ মুখখন বক্তাভ বৰণ লৈছিল । কিন্তু পিছমুহূৰ্ত্ততে শিখাৰ পিছে পিছে গৈ ডিফু হোটেলৰ ওপৰ মহলাৰ কাষৰীয়া কোঠা এটাত সোমাই গ'ল শোণিত বৰা ।

কোঠাটোৰ একমাত্ৰ বিছনাখনত শুই পৰিল শিখা ঠাকুৰ ।

‘লাইটটো নুমাই দিওঁ ?’ সুধিলে শোণিত বৰাই ।

‘নালাগে । লাইটটো জ্বলি থাকক । লাইটটো জ্বলি থাকিলে তোমাৰ অসুবিধা হ'ব নেকি ?’ শিখাই অদ্ভুত হাঁহি এটা মাৰি সুধিলে ।

শোণিত বৰা চঞ্চল হৈ উঠিল । সীমাহীন উত্তেজনাৰে

৫

হঠাতে খপ্‌জপাই উঠিল শোণিত বৰা । শিখাই শোণিত বৰাৰ দেহটো আকোঁৱালী লৈ লেনিয়াই সুধিলে ‘কি হ'ল ?’

‘মানে ।’

‘মানে কি ?’

শোণিত বৰাই একো ক'ব নোৱাৰিলে । কিন্তু তেওঁ স্পষ্টভাৱে অনুভৱ কৰিছিল কোনোবাই যেন এছটি পোহৰ খোলা খিবিকী খনেৰে ছটিয়াই দিছে । অথবা কাৰোবাৰ কেমেৰাৰ ফ্লাছলাইটৰ

শোণিতৰ মনটো দুগুণ্ণিতাত ভীতিগ্ৰস্ত হৈ পৰিছিল । তেওঁ লাইটৰ বাল্বটো নুমাই থৈ আকৌ বিছনাখনত শুলে । সঁচাকৈয়ে কোনোবাই যদি.....

খুটুকৈ শব্দ এটা হ'ল । শোণিতে দেখিলে খিবিকীখনৰ ফাঁকত ক'লা মূৰ্ত্তি এটা । পৰ্দাখনৰ আঁৰ লৈ যেন সিহঁতলৈ জুমি চাইছে । শোণিতে ধীৰে-ধীৰে বিছনাখনৰ সিদাঁতিলৈ গৈ লাহেকৈ মজিয়াত নামিল । তাৰ পিছত আলমাৰিটোৰ আঁৰ লৈ সৰীশূপ গতিৰে আগবাঢ়ি গ'ল ।

ক'লা মূৰ্ত্তিটোৱে পৰ্দাখন আৰু অলপ ফাঁক কৰি দিলে । নোমাল হাতখনত চিকমিকাই উঠিল ধাৰাল ডেগাৰ এখন । শোণিত বৰা সজ্জস্ত হৈ উঠিল । তাৰমানে—হু

শোণিত বৰাই চিঞৰি দিলে ।

কিন্তু ইতিমধ্যেই শিখাৰ শৰীৰত ডেগাৰখন সোমাই গৈছিল। ঠিক সেইমূহূৰ্ত্ততে শোণিতৰ চিঞৰটোত আততায়ীজন চক্‌খাই উঠিছিল। তেতিয়াই শোণিতে চকামকাকৈ আততায়ীক দেখা পালে। খিৰিকীখনৰ কাষলৈ শোণিত বৰা যোৱা দেখি আততায়ী পানীৰ পাইপেৰে তললৈ নামি গ'ল।

শোণিত বৰা বিছনাখনৰ কাষ চাপি আহিল।

শিখাই তেতিয়া যত্ননাত চিৎকাৰ কৰিছিল। দৰ্জাখনত বাহিৰৰ পৰা কোনোবাই সশব্দে ঢকিয়াবলৈ ধৰা শুনি শোণিত বৰাই পলকতে বুজি পালে এই পৰিস্থিতিত কোঠাটোত থকা কিমান মুৰ্খামী হ'ব।

শোণিত বৰাই খিৰিকীখনৰ ওচৰেদি তললৈ যোৱা পানীৰ পাইপডালেদি নামি গৈ জীপখনত উঠি বহিল। ঘনকলা আন্ধাৰৰ মাজেৰে শোণিত বৰাৰ জীপখন আগবাঢ়ি যাওঁতে শোণিত বৰাই দেখিলে দুবৈত মটৰ ছাইকেল এখনৰ বেক লাইটৰ অস্পষ্ট পোহৰৰ বিন্দু।

শোণিত বৰাৰ দুচবুৰ আগত তেতিয়া চকামকাকৈ দেখা পোৱা ক'লা মূৰ্ত্তিটোৰ মুখখন।

৬

'মীনাঙ্কী!'

'এই। লাহেকৈ কোৱা। কোনোবাই শুনিলে সৰ্বনাশ হ'ব।'

'শুনিবলৈ ইয়াত এতিয়া কোনো নাই।'

'কিয় ছাৰ?' চঞ্চলক শব্দলৈ ঠাই অলপ উলিয়াই দি মীনাঙ্কীয়ে সুধিলে।

'ছাৰ নাই।'

'এই বাতিখন ক'লৈ গ'ল?'

'নাজানো।'

'তোমাক লগ নধৰিলে কিয়?' মীনাঙ্কীয়ে চুলিখিনি মোহাৰি দি সুধিলে।

'বোধকৰো আমাক সন্দেহ কৰিছে।'

মীনাঙ্কী বহাৰ পৰা উঠিলে। 'তাৰমানে.....' বুলি তাই কিবা এষাৰ ক'বলৈ ওলাইছিল। তেতিয়াই চঞ্চলে অস্ফুট কণ্ঠেৰে ক'লে 'মোৰ সন্দেহ ভুল হ'বও পাৰে। কিন্তু মোৰ মনে ধৰিছে আমি সতৰ্ক হোৱা উচিত। আমি প্ৰতিটো পদক্ষেপ এনেকৈ

পেলাব লাগিব যাতে ছাৰে সন্দেহ কৰাৰ অৱকাশ নাথাকে । আৰু ছাৰে যিদিনাখন বিজাল্টটো লৈ দিল্লীলৈ ৰাওনা হ'ব সিদিনাখনেই অপাৰেচন আৰম্ভ কৰিব লাগিব । আচ্চা মীনাক্ষী । তুমি নিশ্চিত্তো ছাৰে এইবাৰ আমাক একো ভাগ নিদিয়াকৈ'

'অ । ছাৰে উইলিয়াম মেগাৰ্থ নামৰ মানুহ এজনলৈ চিঠি এখনত লিখিছিল যে এইবাৰ কাম শেষ হ'লেই তেওঁ ব্ৰাজিললৈ গুছি যাব ।'

'চিঠিখনৰ ঠিকনাটো কি আছিল ?'

'বোধকৰো ৬৬, চাণক্যপুৰী, নতুন দিল্লী ।'

'বোধকৰো তেওঁৰ লগতেই ছাৰে চুক্তি কৰিব । কিন্তু তাৰ আগেয়ে যদি ছাৰৰ হাতৰ পৰা বিজাল্টটো চুৰি কৰি আমি তেওঁৰ লগত চুক্তি কৰো তেতিয়া'

'যেতিয়ালৈকে ছাৰ জীয়াই থাকিব তেতিয়ালৈকে অইন কোনো কোম্পানীয়ে আমাৰ লগত চুক্তি নকৰিব ।'

'তেন্তে'

'ছাৰক -'

'আৰু যদি কোনোবাই গম পায় ?'

চঞ্চলে একো নকৈ ধীৰে-ধীৰে মীনাক্ষীৰ শৰীৰটো দুহাতেৰে কাষ চপাই ল'লে । কিন্তু হঠাতে খন্তেকপৰ চঞ্চলে তলকা মাৰি ব'ল । মীনাক্ষীয়ে তাৰপিছত সুধিলে 'আচ্চা, ছাৰে মটৰ চাইকেলেৰে গৈছে নে জীপেৰে ?'

চঞ্চলে ক'ব নোৱাৰিলে ।

৭

পৰিতোষ চমকি উঠিল । কিংকৰ্ত্তব্যবিমূঢ় হৈ দৰ্জাৰ মুখত ঠিয় হৈ থকা শোণিত বৰালৈ একেখিৰে চাই ব'ল ।

শোণিত বৰাই পৰিতোষলৈ ক্ৰক্ষেপ নকৰি কোঠাটোলৈ সোমাই আহি চকী এখনত বহিল । কোঠাটোৰ চাৰিওফালে এবাৰ চাই শোণিত বৰাই ক'লে 'চুটকেছত যে কানি-কাপোৰ ভৰাইছে, কৰবালৈ যায় নেকি ?'

পৰিতোষ নিমাত্তে ব'ল ।

'যোৱা কালি আপুনি ডিফুলৈ গৈছিল ?' শোণিতে ঘপহকৰে সুধিলে ।

'মানে ...' কিছুসময় মনে মনে বৈ শেষত পৰিতোষে কিছু দুৰ্বল কণ্ঠেৰে ক'লে 'আপুনিওটো গৈছিল ।'

‘গৈছিলো ।’ শোণিত বৰাই বিদ্ৰূপেৰে ক’লে ‘অৱশ্যে ডেগাৰ লৈ কাৰোবাক হত্যা কৰিব যোৱা নাছিলো ।’

‘মই ... মই মানে’ পৰিতোষে কথাখিনি সম্পূৰ্ণকৈ ক’ব নোৱাৰিলে । দুয়োখন হাতেৰে মুখখন ঢাকি মূৰটো তললৈ হলাই দিলে পাঠকে । শোণিত বৰাই নিৰ্বিকাৰ হৈ কৈ গ’ল ‘কিন্তু আপুনি শিখা ঠাকুৰক হত্যা কৰিলে কিয় ? দেখাততো একো কাৰণ থকা যেন নালাগে । আৰু এতিয়া যদি ডেগাৰখনত আপোনাৰ ফিংগাৰপ্ৰিণ্ট পায়’

‘সেইকাৰণেইতো পলাব ওলাইছিলো ।’

‘পলাই ক’লে যাব ? পুলিচে আপোনাক বিচাৰি উলিয়াবই ।’

পৰিতোষে একমুহূৰ্ত্ত নীৰৱে বৈ সুধিলে ‘আপুনি শিখা ঠাকুৰক চিনি পায় ?’

‘যোৱা কালি চিনাকি হৈছিলো ।’

‘আগধৰি তেৰেঁ চিনাকি হৈছিল ?’

শোণিত বৰাই মূৰ দুপিয়ালে । পৰিতোষে সুধিলে ‘আৰু নিশাটো তেওঁৰ লগতে কটাই দিলে ?’

‘অ । আৰু তাৰে সাক্ষী আপোনাৰ হাতত আছে । এতিয়া যদি কেমেৰাৰ বীলটো মোৰ হাতত নিদিয় পুলিচৰ আগত আপোনাৰ কথা মই কৈ দিম ।’ শোণিত বৰাই কঠিন স্বৰেৰে ক’লে ।

‘আপুনি কি কেছে মই একো বুজি পোৱা নাই ।’

‘এতিয়া বুৰুক হৈ দেখুৱাব নালাগে ।’ শোণিত বৰাই জেপৰ পৰা বিভলভাৰ এটা উলিয়াই বহুৰ পৰা উঠি পৰিতোষলৈ টোৱালে । পলকতে পৰিতোষে স্কীপ্ৰতাৰে আগবাঢ়ি গৈ শোণিত বৰাৰ হাতৰ পৰা বিভলভাৰটো কাঢ়ি লৈ শোণিত বৰাক ঠেলি দিলে ।

শোণিত বৰা দেৱালখনলৈ ছিটিকি পৰিছিল ।

পৰিতোষে এইবাৰ দীঘলকৈ উশাহ এটা লৈ ক’লে ‘মই বুজিছে শিখা ঠাকুৰৰ দলটোৱে আপোনাকো সাঙুৰি পেলালে । মোক যিদৰে জালত পেলাইছিল ঠিক একেদৰে আপোনাকো পেলালে । হয়তো মোৰ দৰে আপোনাকো সিহতে দুদিনমানৰ পিছত শিখা ঠাকুৰ আৰু আপোনাৰ অগ্নীল মুহূৰ্ত্তৰ ফটো দেখুৱাই ব্লেকমেইলিং কৰিব । আপুনি সৌ দ্ৰয়াৰটো খুলি চাওঁক ।’

শোণিতে দ্ৰয়াৰটো খুলি দুখনমান ফটো উলিয়াই আনিলে । শোণিত বৰা চমকি উঠিল । এইয়া যে শিখা ঠাকুৰ আৰু পৰিতোষ পাঠকৰ ফটো হু তাৰমানে হু ।

শোণিত বৰাই একো বুজি নাপালে ।

পৰিতোষে একমুহূৰ্ত্ত মনে মনে বৈ ছমুনিয়াহ এটা কাড়ি কৈ গ'ল ' প্রথমে আপোনাৰ দৰে ময়ো সাধাৰণ মানুহ এজন হৈ আছিলো । কিন্তু শিখা ঠাকুৰৰ লগত এদিন চিনাকি হৈ সকলো ওলট-পালট হৈ গ'ল । শিখা ঠাকুৰৰ ৰূপৰ জ্বালত মই সোমাই গ'লো । গম পালো আমাৰ কোম্পানীৰ বছে অকল স্ত্ৰীল অথৰিটি অব ইণ্ডিয়াৰ হৈ ঠাইখিনিত জৰীপ কৰিব অহা নাই । আহিছে এটা গুপ্ত সোণৰ খনিৰ উদ্ধাৰৰ স্বপ্নত । আৰু সোণৰ খনিটোৰ সন্ধান পালে ইউৰোপীয়ান কোম্পানী এটাৰ লগত যোগাযোগ কৰিব । কোম্পানীটোৱে আকৌ সেই দেশখনৰহে চেণ্ট্ৰেল গৱৰ্ণমেণ্টৰ লগত চুক্তি কৰি সোণৰ খনিটো লীজত ল'ব । বিনিময়ত পাব কোটি কোটি টকা । শিখা ঠাকুৰে মোক সোণৰ মোহতে বন্দী কৰিলে । মই প্ৰবাল বৰুৱাৰ পৰা যদি খনিৰ সঠিক ঠাইখিনিৰ কথা ক'ব পাৰো , তেন্তে মোক হেনো কেইবা লাখে টকা দিব । সেইমতে মই বহুকাৰ কৰিছিলো । কিন্তু লাহে লাহে শিখাৰ ব্যৱহাৰ অন্যৰকম হৈ পৰিল । শিখাই হয়তো অকল মোৰ ওপৰতে সন্তুষ্ট হ'ব নোৱাৰি আপোনাকো জ্বালত পেলাব খুজিলে । আনপিনে শিখাৰ হাতৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ তাইক হত্যা কৰাৰ বাহিৰে মোৰ আৰু অইন গতান্তৰ নাছিল । তেতিয়াই মধ্যত আপোনাৰ আবিৰ্ভাৱ ঘটিল । কিন্তু মই গম পালো শিখা কোনোবা কিৰণ সিঙ বোলা মানুহ এজনৰহে হাতৰ পুতলা । এতিয়া হাজাৰ-হাজাৰ মানুহৰ ভিতৰত কোনোবা এজন কিৰণ সিঙক বিচৰাটো মোৰ সাধ্যৰ অতীত । গতিকেই ঠিক কৰিলো....'

শোণিত বৰাই চকুহাল মুদি দিলে ।

কিৰণ সিঙ হু

ডিফু হোটেলৰ মালিক নহয়তো হুহু

হঠাতে শোণিত বৰা বহাৰ পৰা থিয়হৈ পৰিতোষ পাঠকৰ ওচৰলৈ আগবাঢ়ি গ'ল । ' আপুনি কিৰণ সিঙক বলে নোৱাৰে । ময়ো অকলে নোৱাৰো । মই জনা মতে তেওঁ এজন স্মাগলাৰ, ড্ৰাগছৰো কাৰবাৰ কৰে । নগা উগ্ৰবাদী দলৰ লগতো তেওঁৰ সম্পৰ্ক আছে বোলে । পুলিচো তেওঁৰ হাতৰ মুঠিত । সেই কিৰণ সিঙৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ আপুনি কৌশলৰে আগবাঢ়িব লাগিব । আপোনাৰ লগত ময়ো আছে ।'

পৰিতোষে একো নক'লে । মৌন হৈ ৰ'ল ।

' শুনক । আমি দুয়ো এতিয়াই ডিফুলৈ যাওঁ । ডিফু হোটেল হ'ব আমাৰ লক্ষ্য ।'

' কিন্তু কি কৰিব তাত গৈ ?'

‘এতিয়াই নকওঁ। যাওঁতে বাটত কৈ যাম।’

পৰিতোষ পাঠক বহাৰ পৰা উঠি ক’লে ‘বলক।’

৮

চঞ্চল আচৰিত হ’ল।

এনেকুৱা এটা ঘটনা ঘটিব বুলি সি সপোনতো ভবা নাছিল। সেয়েহে খবৰটো পাই সি চক খাই উঠিল। তেওঁ অমফুৰে কোৱা কথাই সঁচাহু

চঞ্চল অমফুক টকা অলপ দি দুৰবীনটোৰ কথা সোধাত অমফুৰে অৱশেষত কঁও নকঁওকৈ পৰিতোষৰ কথা কৈছিল। অমফুৰ ওচৰৰ পৰা আঁতৰি আহি সি তেতিয়া মীনাস্কীৰ ওচৰলৈ গৈছিল। প্ৰবাল বৰুৱা নাই। ক’ৰবালৈ ওলাই গৈছিল। নিশাও তেতিয়া দহটা হৈছিল। মীনাস্কীৰ ওচৰত আলোচনা কৰিবলৈ বহোতেই বাতৰি আহিল যে ডিফু হোটেলত পৰিতোষ পাঠকক কোনোবাই হত্যা কৰিছে। শোণিত বৰা আহত হৈ হস্পিতালত আছে।

চঞ্চল তেতিয়াই ডিফু পাইছিল। পৰিতোষৰ মৃতদেহটো হস্পিতালৰ মৰ্গত পৰি আছে। শোণিত বৰাক পেয়িঙ কেবিন এটাত পুলিচৰ পহৰাত ৰখা হৈছে। দায়িত্বত থকা পুলিচ এছ আই জনক সানুনয়ে অনুৰোধ কৰিও কেবিনটোত সোমাব নোৱাৰি চঞ্চল ওলাই আহি চৌহদত পাৰ্ক কৰা জীপখনত বহিলহি। চৌহদটো অন্ধকাৰ। নীৰৱ।

হঠাতে চঞ্চলে জীপখনৰ পৰা নামি আহি খুপি খুপি হস্পিতালৰ পিছফালে খোজ দিলে। চঞ্চলে লক্ষ্য কৰিলে স্পেচিয়েল কেবিনটোৰ বাথৰুমৰ খিৰিকীখন ঈষৎ মেল খোৱা আছে। চঞ্চলে চাৰিওফালে এবাৰ চাইলৈ খিৰিকীখন খুলি ভিতৰলৈ সোমাই গ’ল। কেবিনটোলৈ সোমাই সন্মুখৰ দৰ্জ্জাখন লাহেকৈ বন্ধ কৰি বিছনাখনৰ ওচৰলৈ আহিল। শোণিত বৰাৰ কপালত বেণ্ডজ।

‘বৰা।’ চঞ্চলে ফুচফুচাই মাতিলে।

শোণিত বৰাৰ অসাৰ দেহটোৰ পৰা কোনো উত্তৰ নাপাই চঞ্চলে এখন্তেক কিৰা ভাবিলে। তাৰ পিছত শোণিত বৰাৰ অসাৰ দেহটো আলফুলে দাঙিলে খিৰিকীখনেৰে পাৰ কৰি আনি জীপখনৰ পিছফালে শুৱাই দিলে।

চঞ্চলৰ জীপখন আগবাঢ়িল।

হঠাতে শোণিত বৰাই সাৰ পালে। খপজপাই জীপখনৰ বেকচিটত বহি

লওঁতে চঞ্চলক দেখা পালে । উত্তেজনাতে কপি উঠিল মাতটো ' আপুনি হুহু'

' অ, মই । আচৰিত হৈছে নহয় ?'

শোণিত একো উত্তৰ নিদি সেপ এটা ঢুকিলে । এখন হাতেৰে কপালখন হেচি ধৰিলে । তেওঁৰ মুখখন পাণ্ডু বৰ্ণ হৈছিল । শোণিত বৰাই গধূলিৰ কথা ভাবিছিল ।

শোণিত বৰাই পৰিতোষৰ সৈতে ডিফু হোটেল পাইছিল ।

শোণিত বৰাক বাহিৰত ব'বলৈ কৈ পৰিতোষ ভিতৰলৈ সোমাই গৈছিল । দহমিনিটৰ ভিতৰতে ফোপাই ফোপাই ওলাই আহি পৰিতোষে কৈছিল ' কিৰণ সিঙে বাৰটা বজাত আমাৰ কেম্প আত্ৰমণ কৰিব বোলে ।'

শোণিত বৰাই উচপখাই উঠিছিল । কিন্তু কিবা ক'ব-ওলায়ো শোণিত বৰা নীৰৱে ব'ল । শোণিত বৰাই দেখিলে এজন শকত মানুহ হোটেলৰ পৰা ওলাই অহা দেখা মাত্ৰকে পৰিতোষ সাউতকৰে ওচৰৰ গছ এজোপাৰ আঁৰত লুকাই গ'ল । শকত মানুহজন শোণিত বৰাৰ গাৰ কাবেদিয়েই ফিয়েট এখনত উঠি উল্কাবেগে আঁতৰি গ'ল । শোণিত বৰাই চাৰিওফালে চালে । কিন্তু পৰিতোষক দেখা নাপালে শোণিত বৰাই ।

শেষত শোণিত বৰাৰ ধৈৰ্য্যচ্যুতি ঘটিছিল । ধীৰে-ধীৰে এইবাৰ ডিফু হোটেললৈ সোমাই গৈ ঞপৰমহলালৈ যোৱা চিৰিটোৰ কাষ পাইছিল । খুপি খুপি চিৰি বগাই গৈছিল । এক - দুই - তিনি -

ঠিক তেনেতেই লাইট নুমাই গৈছিল । শোণিত বৰা বৈ দিছিল । বেলিঙডালত ধৰি খেপিয়াই খেপিয়াই আৰু এখাপ উঠিব খোজোতেই শোণিত বৰাই শুনা পাইছিল বিভল্ভাৰৰ গুলীৰ শব্দ । পিছমুহূৰ্ত্ততে কাণত পৰিছিলহি পৰিতোষ পাঠকৰ এক যত্নগাকাতৰ আৰ্তনাদ । কিংকৰ্ত্তব্যবিমূঢ় হৈ বেলিঙৰ পৰা হাতখন এৰুৱাই আনি তললৈ দৌৰি নামি যাব খোজোতে শোণিত বৰাই ক'ববাত উজুটি খাই সজোৰে পৰি গৈছিল । আৰু তাৰ পিছত -

শোণিত বৰাই ছমুনিয়াহ এটা এৰিলে । চঞ্চলে সেই ছমুনিয়াহৰ অন্তৰালত থকা বহস্যটো বুজি পাইছিল । সি অশেষ কষ্টেৰে শোণিত বৰাৰ মুখৰপৰা হৈ যোৱা ঘটনাটো শুনি ল'লে । শুনি কিছুসময় তলকা মাৰি বৈ শোণিত বৰাৰ শেঁতাপৰা মুখখনলৈ চাই ক'লে ' আপোনালোক দুয়োজন কিহৰ কাৰণে কিৰণ সিঙ বোলা মানুহজনৰ বিপক্ষে যুঁজিব ওলাইছিল মই গম পাইছো । আপোনালোকে যিহৰ আশাত জীয়াই আছে, ময়ো একে আশাৰেই জীয়াই আছো । কিন্তু আপুনি কোৱামতেই যদি কিৰণ সিঙে আমাৰ কেম্প আত্ৰমণ কৰে তেন্তে আমাৰ সকলোৰে আশা মৰহি যাব । সেইকাৰণে কৈছো সময়

থাকোতেই আমি কিবা এটা কৰা ভাল হ'ব ।' চঞ্চল ব'ল । সি দেখিলে শোণিত বৰাৰ চকুহাল যেন পলকতে চিকমিকাই উঠিল ।

‘এতিয়া কেইটা বাজিছে ?’

‘এঘাৰটা দহ ।’

‘তাৰমানে কিৰণ সিঙে আৰু পঞ্চলিছ মিনিট পিছত আমাৰ কেম্প আক্ৰমণ কৰিব । এতিয়াৰ পৰা বিছ মিনিটৰ পিছত আমি কেম্প পাম । আপুনি কেম্প পায়ে ষ্টৰৰ পৰা ৰাইফল এটা উলিয়াই লৈ ছাৰক কমলৈ যাব । সিমানপৰে ছাৰ নিশ্চয় তেওঁৰ কমত কাগজ পঢ়ি থাকিব । আপুনি ছাৰক ভয় খুৱাব । মই সেই সুযোগতে নথিপত্ৰবোৰ হস্তগত কৰিম । আৰু তাৰপিছত আমি পলাই যাম ।’

‘আৰু ছাৰে যদি চিঞৰে ?’

‘তেস্তে - তেস্তে - ছাৰক গুলীয়াই দিব ।’

শোণিত বৰাই একো নক'লে । চঞ্চলে জীপখন চলাই দিলে । শোণিত বৰাই চকুহাল মুদি দিলে । হঠাতে শোণিত বৰাৰ মনত খেলালে ৰাইফলটোতকৈ ষ্টৰত থকা বিভল্ভাৰটো হেণ্ডল কৰোঁতে তেওঁৰ বেছি সুবিধা হ'ব । কিন্তু ছাৰক মাৰিবলৈতো এটা গুলীয়ে যথেষ্ট হ'ব । আৰু অৱশিষ্ট গুলী কেইটাৰে কি কৰিব শোণিত বৰাই ?

শোণিত বৰাই হাঁহি দিলে সৰুকৈ । কিন্তু সেইমুহূৰ্ততে জীপখন -

৯

‘মীনাফী’ ।’

মীনাফী খপজপাই উঠিল । কোনে মাতিছে তু এয়াতো চঞ্চলৰ মাত নহয় । তেস্তে নিশা বাৰটা বজাৰ এই অসময়ত কোনে নামকাঢ়ি মাতিবলৈ আহিব ?

মীনাফীয়ে উঠি গৈ দুৱাৰখন খুলি দিলে ।

কোঠাটোলৈ সোমাই আহিল পঞ্চলিছ বছৰীয়া প্ৰবাল বৰুৱা । চোফাখনত বহি লৈ মীনাফীলৈ বেপেৰুৱা ভাবে চাই ক'লে বৰুৱাই - ‘দৰ্জাখন বন্ধ কৰি দিয়া মীনাফী ।’

মীনাফীৰ গাটো সিৰসিৰাই গ'ল । দৰ্জাখন বন্ধ কৰি এচুকত কুচি মুচি থিয় হৈ ব'ল মীনাফী ।

বৰুৱাই মীনাফীৰ আঁটল দেহটোৰ লোভনীয় অংশবোৰলৈ লোলুপ দৃষ্টিৰে চাই কৈ গ'ল ‘জনা মীনাফীতু আজি গধূলি উইলিয়াম মেগাৰ্থৰ লগত চুক্তি কৰিলো ।

নক্সাখনো দিলো। বিনিময়ত সদ্যহতে পালো বিছ লাখ টকা। আৰু এমাহৰ মূৰত কাম আৰম্ভ হওঁতে পাম আৰু বিছ লাখ টকা। আৰু বছৰটোৰ শেষত পামগৈ পাঁচ কোটি টকা। অৱশ্যে মেগাৰ্থৰ মোতকৈও বেছি লাভ হ'ব। হ'লে কি হ'ব, তেওঁ এটা বিৰাট বিস্ম ল'ব লাগিব। তদুপৰি দহ বিশ লাখ মান টকা পাৰ্মিট লওঁতেই যাব। আনপিনে মই -'

প্ৰবাল বৰুৱাই ঢেকঢেকাই হাঁহি দিলে। মীনাঙ্কীৰ অন্তৰখন সেই হাঁহিৰ শব্দত কঁপি উঠিল। বাৰে বাৰে তাই ঘড়ীটোলৈ চাইছিল। বাৰটা বিশ হৈছে এতিয়া। কিন্তু এতিয়ালৈ চঞ্চল নাহিলে কিয়? কিন্তু চঞ্চল আহিলেই বা এতিয়া কিটো লাভ হ'বহু ইতিমধ্যেই.....

'কি হ'ল? চঞ্চললৈ মনত পৰিছে? চঞ্চল নাহে, ঢুকাল।'

'কি?' মীনাঙ্কীয়ে চিঞৰি দিলে।

'অ। চঞ্চলে যদি অলপ সাৱধানতাৰে জীপখন চলালেহেঁতেন, তেনেহ'লে জীপখন হয়তো তিনিশ ফুট তললৈ বাগৰি নপৰিলেহেঁতেন। তেওঁৰ লগত শোণিত বৰাও আছিল। দুয়ো ঠাইতেই ঢুকাল। আৰু আচৰিত কথা কি জানা, পুলিচে কৈছে পৰিতোষ পাঠক নামৰ আমাৰ চাৰ্ভে এচিষ্টেণ্টজনক কোনোবা কিৰণ সিঙ বোলা এজনে বোলে আজি গধূলি হত্যা কৰিছিল। পুলিচে তেওঁকো গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে।'

মীনাঙ্কী উচুপি উঠিল।

প্ৰবাল বৰুৱা বহাৰ পৰা উঠিল। সীমাহীন কামনা - বাসনাবোৰে তেওঁৰ মুখখন আৰক্তিম কৰি তুলিলে। ঘন ঘনকৈ উশাহ ল'লে তেওঁ। তাৰপিছত থৰক-বৰক খোজেৰে মীনাঙ্কীৰ ওচৰলৈ আগবাঢ়ি গ'ল।

ওচৰলৈ আৰু ওচৰলৈ.....। ■

মৃত্যুলগ্ন

শীতৰ নিশা । কুৰুলীৰ পৰশে সঁচাকৈয়ে নীলাচল পাহাৰৰ কামাখ্যা ধাম ধূসৰময় কৰি তুলিছে । বৰ ঠাণ্ডা পৰিছে আজি, গাৰ এড়ী চাদৰখন ভালদৰে লৈ মহেশ মহাজনে ভাবিলে । সৰু চাহ দোকানখন কেতিয়াবাই বন্ধ হ'ল । কামকৰা ল'ৰাকেইটাই শুৱলৈ যা-যোগাৰ কৰিছে । মহেশ মহাজনে কেচবন্ধৰ টকা কেইটা গাৰ চোলাটোৰ জেপত ভৰাই এইবাৰ যাব ওলাই চেঙেলযোৰ পিন্ধিবলৈ লৈ থমকি ব'ল । আঁতৰৰ হাইস্কুলখনৰ ভাঁজটোত গাড়ী এখনৰ হেডলাইটৰ পোহৰ দেখা পাইছে তেওঁ ।

ঘড়ীটো চালে মহেশ মহাজনে । দহটা বাজিছে ।

এইখন কামাখ্যা ধাম । ফুট গধূলিতে শুই পৰে কামাখ্যা ধাম । নিশা দহ বজাত গাড়ীএখন অহাতো বৰ সহজভাৱে ল'ব নোৱাৰিলে মহাজনে । চেঙেলযোৰ চোঁচোৰাই মহেশ মহাজন আগবাঢ়ি গ'ল । গাড়ীখনৰ চালকৰ আসনৰ পৰা যুৱক এজন নামি আহিল ।

‘ভৈৰৱী মন্দিৰটো কোনফালে ক'ব পাৰেনে আপুনি ?’ মহেশ মহাজনলৈ চাই সুধিলে যুৱকজনে ।

মহাজনে মূৰ দুপিয়ালে । গাড়ীখনৰ ভিতৰলৈ তেওঁ জুমি চালে । পিছৰ চিটত মানুহ এজন বহি আছে, অকলে ।

‘সৌ গুম্টিখনৰ বাওঁহাতে তললৈ নামি যোৱা পথ এটা আছে । সেইফালে বেছ কিছুদূৰ নামি গৈ পুখুৰী এটা পাব । তাৰ পাৰতে ভৈৰৱী মন্দিৰটো ।’

যুৱকজন আকৌ গাড়ীখনৰ ওচৰ চাপি গ'ল ।

মহাজনে মূৰ ঘূৰালে । এখোজ আগুৱাই যাওঁতে শুনা পালে ‘বৰচোন ।’

মহাজনে উভতি চালে । পিছৰ চিটৰ দুৱাৰখন খোল খাইছে । বয়সস্থ মানুহ এজন চকুত পৰিছে মহাজনৰ । কিমান বয়স হ'ব মানুহজনৰ ? খুব বেছি পঞ্চাশ, মহাজনে অনুমান কৰিলে ।

‘আপুনি ইয়াতে থাকে ?’

‘হয় । মই এই চাহ দোকানখনৰ মালিক ।’

‘ময়ো গুৱাহাটীৰে । মই মোহন দেউক লগ ধৰিবলৈ আহিছো । পামনে তেওঁক?’

মোহন দেউক ? উচপ খালে মহাজনে । আকৌ চালে মানুহজনলৈ । এই মানুহ জনৰ কি সকাম থাকিব পাৰে পচাঁশী বছৰীয়া বুঢ়া কালীসাধক তান্ত্ৰিকাচাৰ্য্য মোহন কৃষ্ণ শৰ্মা দেউৰ সৈতে ভাবি ওৰ নাপাদে মহাজনে ।

‘পাব ।’

‘ধন্যবাদ ।’ কথাষাৰ কৈ মানুহজনে খোজ ল’লে । মহাজনে অলপ ইতস্ততঃবোধ কৰি অৱশেষত সুধি পেলালে ‘আপুনি অকলেই যাব?’

‘অ ।’ মানুহজন বৈ গ’ল ।

‘আজি এই নিশাখন নগ’লে নহয়নে?’

‘মই আজিয়েই তেওঁক লগ পাব লাগিব । নহ’লে..... কিন্তু কিয় সুধিলে আপুনি?’

‘তেন্তে আপুনি সোঁ তেখেতকো লগত লৈ যোৱা ভাল হ’ব । আৰু অলপপৰ ব’ব । মই বস্তু এটা দিম , লগত লৈ যাব ।’ কথাষাৰ কৈ মহাজনে ওচৰৰ দোকানখনলৈ লৰবি গ’ল । দোকানীক জগাই সৰু বস্তু দুটা লৈ আনিলে মহাজনে । মানুহজনে বস্তু দুটা লৈ চমকি উঠিল ।

‘তাবিজ?’

‘অ । আপুনি যি ঠাইলৈ যাব তালৈ খালী শৰীৰেৰে যাব নাপায় ।’

মানুহজনে পকেটটো খেপিয়ালে । নোট এখন উলিয়াই মহাজনলৈ আগবঢ়াই দিলে । মহাজনে নোটখন হাতপাতি ল’লে । মানুহজন পিছে নৰ’ল, খোজ দিব ধৰিলে । পিছে - পিছে গাড়ী চালকজন ।

‘বেয়া বস্তু দেখিলে ভৈৰৱী মাতাৰ নাম ল’ব ।’ পঞ্চাছ টকীয়া নোটখন পকেটত ভৰাই মহাজনে বিঙিয়াই ক’লে ।

‘হ’ব বাৰু ।’ মানুহজনেও বিঙিয়াই উত্তৰটো দিলে ।

পথটো কেঁচামাটিৰ । থিয় । মাজে - মাজে চিৰি কটা আছে । দুয়োফালে সৰু - বৰ গছ - গছনি গজি উঠিছে । গাড়ীচালকজনৰ পাঁচ বেটেৰীৰ টৰ্চটোৰ পোহৰ যথেষ্ট নহয় । কথমপি খোজ কাঢ়িছে দুয়োজনে । মানুহজনে যেন ফোঁপাইছে ।

‘শৰৎ ।’

‘কওঁক ছাৰ ।’ সকলৈ ক’লে গাড়ীচালকজনে ।

‘মানুহজনৰ নামটো সুধিছিলি নেকি ?’

‘সুধিছিলো ওচৰৰ দোকানীজনক । মহেশ মহাজন বোলে নামটো’ ।

‘আমালৈ চাই আছিলি নেকি পিছফালৰ পৰা ?’

‘ওঁহো ।’

‘আৰু অইন কাৰোবাক দেখিছিলি ?’

‘নাই দেখা ।’

‘তথাপিও বিভলভাৰটো সাৱধানৰে ৰাখিবি ।’

গাড়ী চালকজন অৰ্থাৎ শৰতে কিবা এষাৰ ক’ব ওলাইছিল, নক’লে । এইখন ঠাইত বিভলভাৰৰ আৱশ্যক নাই । বিভলভাৰৰ গুলীয়ে কাকো পৰশিব নোৱাৰিব । কিন্তু কথাষাৰ কেনেকৈ বুজাব মানুহজনকহু তেখেতেও দেখিছে নেকি উলংগ নাৰীমূৰ্তিটো হু শিয়ৰি উঠিছিল শৰৎ ।

গাৰ নিচেই কাষেদিয়েই দেও দি দি পাৰ হৈ গৈছিল কিবা এটা । শৰতে টৰ্চৰ পোহৰ পেলাইছিল, সমস্ত শৰীৰ উচপ খাই উঠিছিল শৰতৰ । জীৱনত এই প্ৰথমবাৰৰ কাৰণে সম্পূৰ্ণ উলংগ এক নাৰীমূৰ্তি দেখিলে সি ।

মানুহজনী বৰ ক’লা । চুলিটাৰীয়ে নিতম্ব ঢাকি ৰাখিছিল ।

বতাহত উৰি যোৱাদি গৈছিল ।

চকুৰ পচাৰতে গছ এজোপাৰ আঁৰত লুকাই গৈছিল নাৰীমূৰ্তিটো ।

‘শৰৎ হু কোনোবা এটা পাৰ হৈ যোৱা যেন লাগিল । চাচোন চাৰিওফালে ।’

‘ওহো । আপুনি ভুল কৰিছে ছাৰ । কোনো যোৱা নাই ।’

কথাষাৰ কৈ শৰতে উশাহ সলালে । সি তাবিজটো জোৰকৈ খামুচি ধৰিলে ।

২

‘মামা আজি কিয় নাহিলি’ মূৰটো বেদীখনত লগাই হুক হুকই কান্দি দিলে তাজ্জিকাচাৰ্য্য মোহনকৃষ্ণ শৰ্মা দেউৰে । এটি শিশুৰ দৰে কান্দিছে তেওঁ । কিন্তু হঠাতে নীৰৱ হৈ পৰিল দেউ । কিবা এষাৰ যেন কাণপাতি শুনিছে তেওঁ হু তাৰ পিছত আকৌ মূৰটো উঠাই আনিলে । চকু হাল মেলিলে এইবাৰ । তেওঁৰ বাওঁহাতে বহি আছে যোড়শী এগৰাকী । আৱৰণহীন, উলংগ ।

চকুমুদি আছে ষোড়শীয়ে ।

‘ভৈৰবী মা । বঙা শাড়ীখন পিন্ধি আহগৈ যা ।’

চকু মেলিলে ষোড়শীয়ে । চাৰিওফালে চালে । চঞ্চল দৃষ্টি ।

‘কিয় ?’ এইবাৰ সুধিলে ষোড়শীয়ে ।

‘কোনোবা এজন আহি আছে ।’

‘এই বাতিখন ?’ বিশ্বয় প্ৰকাশ কৰিলে ষোড়শীয়ে ।

‘অ । মৃত্যুৰ জানো সময় অসময় আছে ?’

ভোৰভোৰাই ষোড়শী উঠি গ’ল । মোহন দেউ বেদীৰ পৰা উঠি আহিল ।
মন্দিৰৰ দুৱাৰখন খুলি দিলে তেওঁ । বাহিৰখন ঘোপমৰা অন্ধাকাৰ । দূৰৈত তেওঁ পোহৰৰ
বিন্দু এটা দেখিছে ।

হঠাতে বাহিৰৰ বতাহখিনি যেন চঞ্চল হৈ উঠিল ।

‘আতা হু মোক বচীডাল দে আতা ।’ কোনোবাই ফুচফুচাই কোৱা শুনিলে
দেউৱে ।

মোহনদেৱে চাৰিওফালে চালে । হাতখন বতাহলৈ মাৰি দি তেওঁ ক’লে,
‘আঁতৰ হ পাপী দুৰাচাৰ ।’

‘মোক বচীডাল দে আতা । মই চিপজৰী লোৱা বচীডাল দে আতা ।’

‘দূৰ হ । গুছি যা পাপী ।’

‘মোক বচীডাল দে আতা । মই শান্তি পোৱা নাই আতা ।’ কাৰোবাৰ অশৰীৰী
ব্যাকুল কণ্ঠ ।

‘বচী পাবি । এবছৰৰ পিছত । যা এতিয়া ।’

ওচৰৰ বতাহৰ কঁপনি মাৰ গ’ল । দেউৱে ঘিউৰ চাকি এটা জ্বলালে । চাকিটো
এহাতত লৈ তেওঁ দুখোজমান আঙুৰাই গ’ল । বগা পোহৰটো ওচৰ চাপি আহিছে ।
দেউৱে ভালদৰে চালে । দুজন পুৰুষ । এজন শ্ৰৌঢ় আনজন যুৱক ।

‘এইফালে ডাঙৰীয়া ।’

মানুহজন আঙুৰাই আহিল । জোতাযোৰ সোলোকাই তেওঁ দেউক
প্ৰণাম কৰিলে । দেউৱে দেখুৱাই দিয়া মতে তেওঁ মন্দিৰৰ ভিতৰলৈ খোজ ল’লে ।

‘বোপা তুমি বাহিৰতে থাকা । তোমাৰ শৰীৰত মানুহ মৰা যন্ত্ৰ এটা আছে ।’

শৰতলৈ চাই কথাষাৰ কৈ মোহনদেৱে উভতি খোজ ল'লে। দুৱাৰদলি পাই আকৌ উভতি চাই ক'লে, 'ভয় নকৰিবা বোপা। তোমাৰ কপালত মৃত্যু ভয় নাই।'

শৰতে কিবা এষাৰ ক'ব ওলাইছিল। কিন্তু ইতিমধ্যে দেউ ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল।

'মোৰ নাম বিনোদ বিহাৰী চৌধুৰী। গনেশগুৰিত থাকো। ব্যৱসায়ী মানুহ মই। সূৰ্য গ্ৰহপছ অৱ কোম্পানীজৰ মই চেয়াৰমেন। ধনী বুলি ক'ব পাৰে মোক। কিন্তু কি হ'ব ? ঘৰত মাথো মোৰ পত্নী। একমাত্ৰ লৰাটোও বাঁচীৰ মেণ্টেল হস্পিতালত আছে। মোৰ বৰ দুখ দেউ ; বৰ দুখ।'

মানুহজন অৰ্থাৎ বিনোদবিহাৰী চৌধুৰী ব'ল। দেউৰে একেখিৰে তেওঁলৈ চালে। চৌধুৰীয়ে তেনেতে মন্দিৰৰ গৰ্ভ খোটালীৰ পৰা ৰঙা শাড়ীৰে ষোড়শী এগৰাকী আহি দেউৰ ওচৰত বহি লোৱা দেখি উচপিচালে।

'এই মোৰ ভৈৰৱী মা শকুন্তলা। তই একো কথা লুকুৱাব নালাগে। কৈ যা।'

'কিন্তু

'তই কি ভাব মনত পুহি ৰাখিছ মুকলিকৈ কৈ যা হু'

'মই মই

'অ। ক।'

'মই আপোনাক এটা অনুৰোধ কৰিব আহিছো। আপুনিহে মোক এতিয়া বচাব পাৰে। আপুনি মোৰ হৈ পূজা এভাগ কৰি দিলে

'সামান্য পূজা এভাগৰ কাৰণে মোৰ ওচৰলৈ কিয় আহিছে ? কামাখ্যা ধামত পূজাৰীৰ আকাল হৈছেনে কিবা হুহু' ভোৰভোৰালে দেউৰে।

'কিন্তু মই সামান্য পূজা এভাগৰ অহা নাই। বগলামুখী বা তেনেধৰণৰ পূজা মই বহুতো কৰিলো দেউ। এইবাৰ আহিছো বাবে মহা মৃত্যুঞ্জয় পূজা এভাগৰ কাৰণে।'

'কি ?' সৰ্ব শৰীৰ জিকাৰ খাই উঠিল দেউৰ।

'অ। মই মহা মৃত্যুঞ্জয় পূজা এভাগৰ কাৰণেই আপোনাক —'

'কিন্তু তই জাননে মহা মৃত্যুঞ্জয় পূজা এভাগ কৰিলে মোৰ কিমান ক্ষতি হ'ব, কিমান সাধনাৰ ফল অথলে যাবহুহু তই বাছা এই চিন্তা পৰিহাৰ কৰ।'

'কিন্তু আপুনিতো বহুকেইটা পূজা কৰিলে হু ভাৰতৰ প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ পৰা....?'

‘তইতো প্রধান মন্ত্রী নহয় ।’

‘নিশ্চয় নহওঁ । পিছে মই ধনী । একলাখ , পাঁচ লাখ , দহ লাখ’

‘টকাৰে জীৱনটো জুখিব পাৰিবি ? নোৱাৰ , মৃত্যুকো তই নেওচা দিব নোৱাৰ । মৃত্যু আহিবই । এদিন আগত বা পিছত ।’

‘মই এতিয়াই মৰিব নোখোজো দেউ , মই অপঘাটে মৰিব নোখোজো । মোৰ ভাব হৈছে সকলোৰে যেন মোৰ মৃত্যু কামনা কৰিছে । কোম্পানীৰ ডিবেণ্টৰ সকলৰ পৰা আৰম্ভ কৰি চকীদাৰটোলৈ , ঘৰৰ - সকলোৰে মোৰ যেন মৃত্যুকে বিচাৰিছে । এটা গভীৰ মৃত্যু ষড়যন্ত্ৰই মোক আৰম্ভি পেলাইছে । এই মৃত্যুভয়ৰ পৰা মোক অলপ শান্তি দিয়ক দেউহু’

মনে মনে ব'ল মোহনদেউ ।

চৌধুৰীলৈ চাই আছে তেওঁ । কিবা এটা বিচাৰি পাইছে চৌধুৰীৰ কপালৰ বেখাবোৰৰ মাজত ।

‘পিছে মোৰ কথা কোনে ক'লে তোক ?’

‘কোম্পানীৰ ভাইচ চেয়াৰমেন । প্ৰশান্ত দাস তেওঁৰ নাম ।’

‘বন্ধু ?’

‘বন্ধু হয় নে নহয় নাজানো ।’

‘তই সকলোকে সন্দেহ কৰ । চাওঁ তোৰ হাতখন ।’ চৌধুৰীয়ে আগবঢ়াই দিয়া হাতখনৰ তলুৱাখন কিছুসময় চাই মাত লগালে দেউৰে - ‘শনিবাৰে আহিবি । পূজা কৰিমনে নকৰিম সেইদিনাখন কম ।’

‘শনিবাৰে ? মানে সাতাইশ তাৰিখে ?’

‘অ ।’

‘কিন্তু সেইদিনা ব'ৰ্ডৰ মিটিং আছে মোৰ । বৰং শুকুৰবাৰে....’

‘ওঁহো শনিবাৰে । এই সময়তে আহিবি । এতিয়া যাগৈ ।’

চৌধুৰীয়ে দেউক প্ৰণাম কৰি ওলাই গ'ল । শৰতৰ বাহিৰত বহি বহি আমুৱাইছিল । চৌধুৰীক দেখি সি উঠিল ।

‘কাৰোবাক দেখিছিলি নেকি ?’ সুধিলে চৌধুৰীয়ে ।

‘নাই দেখা ।’

‘তথাপিও সাৰধান হবি । ব’ল এতিয়া ।’

চৌধুৰী যোৱাৰ পিছত শকুন্তলাই উঠি আহি মন্দিৰৰ দুৱাৰখন বন্ধ কৰিলে ।
দেউৰ ওচৰত বহি লৈ সুধিলে শকুন্তলাই ‘আপুনি মানুহজনক শনিবাৰৰ কথা কিয় ক’লে ?
আপুনিতো শনিবাৰে’

‘তই নুবুজিবি আই তু তই নুবুজিবি । এই শনিবাৰে ওঁহো নকওঁ এতিয়া....’

৩

মূৰটো আঁচুৰিবলৈ বুলি আঢ়ীখনৰ ওচৰ চাপি বিনোদ বিহাৰী চৌধুৰীয়ে আকৌ
পিছলৈ ঘূৰি চালে । তেওঁৰ পত্নী আৰাধনা আহি থিয় হৈছেহি । পত্নীৰ শেঁতাপৰা মুখখনলৈ
এবাৰ চাই বিনোদ বিহাৰী চৌধুৰী আঢ়ীখনৰ ওচৰ চাপিলগৈ । মূৰটো ফণীয়াই তেওঁ
এইবাৰ যাবলৈ ওলাল ।

‘এই গধূলিখন ক’তো ওলাই নগ’লে নহয় নে ?’

‘নহয় । মই ওলাই যাবই লাগিব ।’

‘কিন্তু ক’লে যোৱা তুমি ? আৰু লগত সেই শৰৎ বোলা ড্ৰাইভাৰটো কিয় ?
তাৰেই হাততে বা ৰিভলভাৰ এটা থাকে কিয় ?’

উচপ খাই উঠিল চৌধুৰী ।

‘তুমি কেনেকৈ গম পালা ?’ সুধিলে তেওঁ ।

‘মই সকলো গম পাওঁ । ইমান দিনে খুলি কোৱা নাছিলো । আজি’

‘আজি ক’লা । কাৰণ আজি তোমাক কোনোবাই এই খবৰটো দিছে ।’
মাতৃবাৰ যথাসম্ভৱ গহীন কৰি চৌধুৰীয়ে সুধিলে, ‘কিন্তু কোনে ক’লে তোমাক ? শৰতে
নিশ্চয় নহয় ।’

আৰাধনাই ততালিকে একো নক’লে ।

‘কোনে ক’লে তোমাক ?’ আকৌ সুধিলে চৌধুৰীয়ে ।

‘প্ৰশান্ত দাসে । তেৱেঁ কৈছিলে সেই সাধাৰণ ড্ৰাইভাৰটোৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ
কৰাতকৈ দেখোন এজন পুলিচ চিপাহীৰ’

‘কি ?’

আৰাধনাই আৰু একো নকৈ ধীৰে-ধীৰে খোজ দি ওলাই গ’ল ।

বেছ কিছুপৰলৈ স্থবিৰ হৈ ৰৈছিল বিনোদ বিহাৰী চৌধুৰী । এটা সময়ত তেওঁ

নিজে ড্ৰেছিং কোঠাৰ পৰা ওলাই আহি অফিচ কামৰ বিভলভিং চেয়াৰখনত বহি পৰিল ।
ছমুনিয়াহ এটা পেলালে চৌধুৰীয়ে । বুকুখনো কঁপিছে তেওঁৰ । এটা অনামী আশঙ্কাই
তেওঁক ক্ৰমশঃ গ্ৰাস কৰি পেলাইছে ।

ক্ৰিং - ক্ৰিং - ক্ৰিং তেনেতেই টেলিফোনটো বাজি উঠিল ।

আঁজোৰ মাৰি ৰিছিভাৰটো ডাঙি মাত লগালে চৌধুৰীয়ে, 'হেঞ্জু'

'নমস্কাৰ ছাৰ হু মই কোম্পানী চেফ্ৰেটাৰী প্ৰবীৰ দুৰবাই কৈছো ।'

'কওঁক দুৰবা ।'

'খবৰ বেয়া ছাৰ । কোনো এজন ডিৰেক্টৰে সাতাইশ তাৰিখৰ মিটিংখন পিছুৱাব
নোখোজে । গোটেই কেইজন মাত্ৰ সেইদিনাহে ফ্ৰি আছে । গতিকে ছাৰ মিটিংখন
সেইদিনাখনেই পাতিব লাগিব ।'

'কোনো এজন মানে আপুনি নজন ডিৰেক্টৰৰ কথাকে বুজাইছে নেকি ?'

'নহয় । ঠিক নজন নহয় । মাথো এজনহে ব্যতিক্ৰম ।'

'প্ৰশান্ত দাস ?'

'ঠিকেই ধৰিছে আপুনি । তেঁৱেহে মাথো কৈছিল চেয়াৰমেনে মিটিং পিছুৱাব
খুজিছে যদি সেইটো কৰাই উচিত হ'ব । কিন্তু অইন কেইজনৰ মতামত শুনি তেওঁ
অবশ্যেত'

'বুজিছে । আপুনি কাগজ - পাতি সকলো ঠিক কৰি ৰাখিব । সাতাইশ তাৰিখলৈ
মাথো তিনিদিনহে বাকী আছে ।'

ৰিছিভাৰটো থৈ দিলে চৌধুৰীয়ে ।

এক অসহনীয় ক্লান্তিয়ে তেওঁৰ দেহ - মন অবশ কৰি আনিলে । চকুহাল
জপাই দিবৰ মন গ'ল তেওঁৰ । বিভলভিং চেয়াৰখনতে মূৰটো আওজাই থ'বলৈ গৈয়ো
তেওঁ উচপ খাই উঠিলে । তেওঁৰ সমুখৰ খিৰিকীৰ বগা পৰ্দাখনত ছাঁ এটা পৰিছে । কিন্তু
খন্তেকতে ছাঁটো নোহোৱা হৈ গ'ল ।

চৌধুৰী জপিয়াই উঠিল ।

বুকুখন খৰকৈ স্পন্দিত হ'ব ধৰিলে ।

'শৰৎ ।' চিঞৰিলে চৌধুৰীয়ে ।

কিছুসময়ৰ পিছতে শৰৎ আগফালৰ বাবান্দাখনেদি সোমাই আহিল ।

‘কোনোবা এজন বাবান্দাখনত থিয় হোৱা যেন লাগিছিল। তই এবাৰ চাছেন।’
‘কিন্তু মইতো আগফালেই থিয় হৈ আছিলো। মইতো কাকো দেখা নাপালো।’
‘তেন্তে হু’ দীঘলকৈ উশাহ এটা লৈ ক’লে চৌধুৰীয়ে, ‘তই যা এতিয়া, কিন্তু সাৰধানে থাকিবি।’

শৰতে উভতি খোজ ল’লে। শৰতৰ মনটো চিন্তাৰ পাক-ঘূৰণিত চঞ্চল হৈ পৰিছে। সি বাক চৌধুৰীক কথাষাৰ নকৈ ভুল কৰিলে নেকি যে সিয়ো ছয়াময়াকৈ ক’লামূৰ্ত্তি এটা দেখিছিল দুৰৈৰ পৰা অন্ধকাৰ বাবান্দাখনত হুহু অলপ যেন হালি খোজ দিছিল ক’লামূৰ্ত্তিটোৱে। পলকতে নোহোৱা হৈ গৈছিল ক’লা মূৰ্ত্তিটো। কিন্তু এই ঘৰখনলৈ অহা আলহীবোৰৰ ভিতৰত মাথো এজনেই হালি খোজ কাঢ়ে হু তেন্তে হুহু

৪

ব্যস্ত আলিবাট। সন্ধিয়াৰ কোলাহল তেতিয়াও শাম কটা নায়। প্ৰশান্ত দাসে ঘড়ীটো চাইছে। ছটা বাজি গৈছে। গাড়ীখনো লেহেম গতিত আগবাঢ়িছে। পিছফালৰ চিটটোত বহি প্ৰশান্ত দাসে মাজে মাজে পিছলৈ ঘূৰি চাইছে। পিছফালৰ গাড়ীবোৰৰ হেডলাইটবোৰলৈ কিছু সময় চাই তেওঁ পুনৰ সমুখলৈ চাই পঠিয়ায়।

গাড়ীখন এটা সময়ত পেৰেডাইজ ৰেষ্টুৰেণ্টৰ মুখত ৰৈ গ’ল।

গাড়ীখনৰ পৰা নামি দাসে চাৰিওফালে চালে। ওচৰে পাজৰে কোনো গাড়ী, মটৰ ৰৈ যোৱা নাই।

দাস উভতি খোজ ল’বলৈ গৈয়ো থমকি ৰ’ল।

বহুদূৰৈত বগা চলমান বিন্দু এটা ৰৈ গৈছে।

হয়তো স্কুটাৰ অথবা মটৰ চাইকেল।

দাস আকৌ গাড়ীখনৰ ওচৰ চাপি আহিল। ড্ৰাইভাৰটোক কাণে কাণে কিবা এষাৰ ক’লে। তাৰপিছত ৰেষ্টুৰেণ্টৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ’ল। অনুজ্জ্বল নীলাভ পোহৰেৰে ৰেষ্টুৰেণ্টখনৰ ভিতৰখন আলোকিত হৈ আছে। তেওঁক দেখিয়েই ৰেটাৰ এটা আগবাঢ়ি আহিল।

‘ন-নম্বৰ টেবুল ছাৰ, আপোনাৰ কাৰণে ৰৈ আছে।’

দাস ধীৰ খোজেৰে ন-নম্বৰ টেবুলখনলৈ বুলি অগ্ৰসৰ হ’ল। টেবুলখনত দুজন আদহীয়া লোক বহি আছিল। দাসে তেওঁলোকৰ মাজত বহি লৈ চিগাৰেট এটা জ্বলালে।

‘আপুনি যথেষ্ট পলম কৰিলে দাস। আনকি সত্য বৰুৱায়ে পলম কৰিছে।’

‘বৰুৱা বাঁচীৰ পৰা আহি পোৱা নাই নেকি ?’

‘নাই পোৱা। কালিৰ ফ্লাইটতহে আহি পাব।’

‘কিন্তু মিটিংখন যে পৰহিলে। আমি গোটেই কেইজনে লগ হৈ আগধৰি ষ্ট্ৰেটেজী ৰচনা নকৰিলে আমালৈকে বিপদ।’ কথাখিনি অনুচ্চ কণ্ঠেৰে ক’লে দাসে। তেওঁৰ দুয়োকাষে বহি আছে নগেন পাঠক আৰু মকিবুৰ ৰহমান। সূৰ্য গৃপছ অব কোম্পানীজৰ ব’ৰ্ড অৱ ডিৰেক্টৰছৰ সভা দাসে জানে বৰ সাৱধানতাৰে তেওঁ কথাবোৰ ক’ব লাগিব এতিয়া। এধানমানো ভুল হ’লে তেওঁৰ বিপদ। ইকুলো যাব সিকুলো যাব। এতিয়া ভাইচ চেয়াৰমেনৰ পদৰ পৰা তেওঁ যদি একেবাৰে চেয়াৰমেন হ’বগৈ পাৰে তেন্তে অফুৰন্ত সম্পদৰ গৰাকী হৈ পৰিব। আৰু.....

‘চৌধুৰীয়ে কি পাঙিছে ধৰিব পাৰিছে কিবা?’ সুধিলে দাসে।

‘নাই পৰা। কিন্তু এটা কথা ঠিক তেওঁ আমাৰ পিছত মানুহ লগাইছে। আমাৰ প্ৰতিটো পদক্ষেপতে চকু ৰাখিছে। মই ঘৰৰ পৰা আহি থকা সময়ত মটৰ চাইকেল এখনে অনুসৰণ কৰিছিল। কথমপিহে মই বাগী দি এইখিনি পালো।’

‘মটৰ চাইকেল?’ দাস কিছু যেন উৎকণ্ঠিত হ’ল।

‘অ।’

‘মটৰ চাইকেলৰ আৰোহীজনক ধৰিব পাৰিছিল?’

‘নোৱাৰিলো।’ ৰহমানৰ ছুটা উত্তৰ।

দাসে উচপিচালে। তেওঁ এবাৰ ছৰিওফালে চালে। এখন টেবুলৰ পৰা সিখন টেবুললৈ কমেও সাত-আঠ ফুটৰ ব্যৱধান। টেবুলবোৰৰ চৌকাষ নীলাভ পোহৰৰ বাল্ববোৰে কিছু অন্ধকাৰ কৰি তুলিছে।

‘কি হ’ল দাস?’

‘ওঁহো, একো হোৱা নাই।’ চিগাৰেটটো এচষ্ট্ৰেট গুজি দি সুধিলে দাসে, ‘এতিয়া আমাৰ ষ্ট্ৰেটেজী কি ঠিক কৰিলে?’

‘ঠিক কৰিবলৈ একো নাই। শুনক। চৌধুৰীৰ হাতত এতিয়া মাথো বোল্ল শতাংশ চেয়াৰ আছে। আপোনাৰ হাতত চৈধ্য শতাংশ। কলিকতাৰ বিজয় খৈতানে তেওঁৰ চাৰি শতাংশ চেয়াৰ আপোনাৰ নামত ট্ৰেন্সফাৰ কৰিবলৈকো সন্মত হৈছে। গতিকে আমি জোৰ দিম চৌধুৰীক চেয়াৰমেনচিপৰ পৰা ৰিজাইন দিবলৈ। তদুপৰি তেওঁৰ স্বাস্থ্যৰ

অৱস্থা বেয়া এতিয়া । গতিকে কোম্পানীৰ স্বাৰ্থতে তেওঁ পদত্যাগ

‘চৌধুৰী সন্মত নহ’বও পাৰে ।’

‘হ’বই । আমি বেছ বচনা কৰিছো ।’

‘কিন্তু চৌধুৰী ভীষণ চতুৰ । তেওঁ চেণ্টেল গৱৰ্ণমেণ্টৰ বেকিং বিচাৰিব ।’

‘নোৱাৰে । সত্য বৰুৱাই কমাৰ্চ মিনিষ্ট্ৰৰ লগত যোগাযোগ কৰিছে ।’

‘তেন্তে ...’

‘তেন্তে চৌধুৰী চেয়াৰমেনৰ চেয়াৰত গধূলি পাঁচটাত বহাৰ লগে লগে

‘ৰ’ব । হঠাতে প্ৰশান্ত দাসে ফুচফুচাই ক’লে । মকিবুৰ বহমানে থতমত খালে ।

তেওঁ দাসলৈ চালে । দাসে ওচৰৰ টেবুলখনলৈ চাই আছে । টেবুলখন খালি । কিন্তু..... ।

দাসে একো নোকোৱাকৈ বহাৰ পৰা উঠি খোজ ল’লে ।

তেওঁৰ চকুত ধৰা পৰিছিল ওচৰৰ টেবুলখনৰ পৰা কোনোবা এটা যেন নিঃশব্দে উঠি থিয় হৈছে । এটা পলকৰ ভিতৰতে মানুহ জন আঁতৰি গৈছিল ।

দাস বাহিৰ পালেহি ।

তেওঁক দেখিয়েই গাড়ীৰ ড্ৰাইভাৰ মোহন দৌৰি আহিল ।

‘তই এইমাত্ৰ মানুহ এজনক ওলাই যোৱা মন কৰিছিলিনেকি ?’

‘এইমাত্ৰ ?’

‘অ । এই ধৰ আধামিনিটমান আগতে ?’

‘এজন মানুহ ওলাইছিল পিছে । কিন্তু মটৰ চাইকেলেৰে গুছি গৈছে.....’

‘মটৰ চাইকেলেৰে ? কোনফালে ?’ দাসে উত্তৰলৈ বাট নাচাই গাড়ীখনত উঠি বহিল । মোহনে তড়িৎ গতিৰে আহি গাড়ীখন ষ্টাৰ্ট কৰিলে । পলকতে চেকুৰ মাৰিলে গাড়ীখনে । মোহনে তীব্ৰগতিত চলাইছে গাড়ীখন । কিন্তু পাব জানো মটৰ চাইকেলখন সি ?

‘তাৰমানে মটৰ চাইকেলখন এই ফালেদি গৈছিল নেকি ?’ সুধিলে দাসে ।

‘অ ।’

‘ৰাস্তাটো ক’লে গৈছে ?’

‘দিছপুৰলৈ । চেয়াৰমেন চাহাবৰ ঘৰৰ আগেদি যোৱা ৰাস্তাটোৰে একেবাৰে গনেশগুৰি চাৰিআলি পাবগৈ ।’

দাসে হুমুনিয়াহ এটা পেলালে ।

‘নেলাগে । থাক । গাড়ীখন ওভোতাই লৈ ব’ল ।’ দাসে ক’লে ।

৫

বুকুখন কঁপিছে চৌধুৰীৰ । উশাহ নিশাহ লওতে কিছু যেন কষ্ট হৈছে । বুকুখন কেতিয়াবা হঠাতে বৰ পাতল হৈ যায় । পিছমুহূৰ্ততে আকৌ গধুৰ হৈ পৰে । কিদ্ব কাক দেখুৱাব তেওঁ ? কোম্পানীৰ চিকিৎসক কিংকৰ গোস্বামীক দেখুওৱা মানে প্ৰতিপক্ষক আৰু এটা সুবিধা দান কৰাই হ’ব । তেন্তে এই অসহনীয় বিষ লৈয়ে তেওঁ জীয়াই থাকিব লাগিব নেকি ?

চৌধুৰী বৰ হতাশ হৈছে । চকুহাল আৰু ভিতৰ সোমাইছে । মুখখনো শেঁতা পৰা । তেওঁৰ হাতৰ মুঠিত পুৰণি কাগজ এখিলা । চিঠিখন বহু পুৰণি । ষাঠি চনতে লিখা চিঠি ।

বিশাল ঘৰখনত এতিয়া অকল তেওঁ ।

আৰাধনা নাই । নামঘৰলৈ গৈছে । যিকোনো মুহূৰ্তত পাবহি আৰু তাৰ আগেয়েই চিঠিখন তেওঁ আকৌ আৰাধনাৰ পুৰণি ট্ৰাংকটোৰ ভিতৰত লুকুৱাই থ’ব লাগিব । তেওঁ আৰাধনাৰ ট্ৰাংকটো নোখোলাহেঁতেনেই কিজানি ভাল আছিল । তেতিয়া হ’লে হয়তো কোনো কালেই গম নাপালেহেঁতেন যে তেওঁৰ দ্বিতীয় পক্ষ আৰাধনা একালত কাৰোবাৰ প্ৰেয়সী আছিল যিজন এতিয়া তেওঁৰ বিপক্ষে ষড়যন্ত্ৰ কৰিছে ।

বাহিৰত গাড়ীৰ হৰ্ণ শনি উচপ খাই উঠিল চৌধুৰী । চিঠিখন ট্ৰাংকটোৰ ভিতৰত থৈ তেওঁ আকৌ আৰামী চকীখনত বহিল । অলপ পিছতে তেওঁ দেখিলে আৰাধনা গহীন খোজেৰে তেওঁৰ ওচৰত ঠিয় হৈছেহি । এহাতত কলপাত এডোখৰত প্ৰসাদ অকণমান ।

‘লোৱা ।’ কলপাতখন আগবঢ়াই দিলে আৰাধনাই ।

‘টেবুলখনত থৈ দিয়াহু পিছত খাম ।’

আৰাধনাই টেবুলখনত কলাপাতখন থৈ যাব ওলাল ; ঠিক সেই সময়তে চৌধুৰীয়ে মাত লগালে ‘আৰাধনা ।’

আৰাধনাই উভতি চালে । কি দেখিছে চৌধুৰীৰ চকুহালত তেওঁ ?

‘কি ?’

‘তোমাক কথা এয়াৰ সুধিব আছে । তুমি অৱশ্যে ভাল নাপাবা শনি । তথাপিও মই সুধিব লাগিব । যেতিয়া পত্নী দ্বিচাৰিণী হয় তেতিয়া স্বামী সদায় কঠোৰ হ’ব লাগে ।

ময়ো কঠোৰ হ'ম ।'

'তুমি কি বলকিছা এইখন ?'

'আগতে কোৱা প্ৰশান্ত দাসৰ লগত তুমি কটন কলেজত একেলগে পঢ়িছিলানে ?'

আৰাধনা মুহূৰ্ততে জয় পৰি গ'ল । আৰাধনাৰ বগা মুখখনে ততালিকে বৰণ সলালে । আৰাধনা নিমাত নিৰ্বাক হৈ থিয় হৈ ব'ল । একো নক'লে । চৌধুৰীয়ে এজাউৰি বলকি বহাৰ পৰা উঠিল । প্ৰচণ্ড খঙত কঁপিছে মানুহজন । আৰাধনাৰ গালত চৰ এটা শোখাবলৈ হাতখন আগবঢ়ায়ো একো কৰিব পৰা নাই তেওঁ । নিজকে বৰ শক্তিহীন যেন অনুভৱ হ'ল তেওঁৰ । এক প্ৰবল ভূমিকম্প হৈছে আৰু সেই কম্পনৰ তালে - তালে তেওঁ প্ৰতি মুহূৰ্তে অস্থিৰ অশান্ত হৈ গৈ আছে ।

চৌধুৰী আকৌ চকীখনত বহি পৰিল ।

আৰাধনা থিয় হৈয়ে ব'ল ।

বাহিৰৰ কোঠাটোত টেলিফোন বাজিছে । চৌধুৰী উঠি নগ'ল । আৰাধনাও নগ'ল । চাকৰ লৰা মধুসূধনে ৰিচিভাৰটো ধৰিলে । ৰিচিভাৰটো ধৰি থাকিয়েই সি চিঞৰিলে 'বাঁচীৰ মেণ্টেল হস্পিতালৰ পৰা ট্ৰাংকল আহিছে ছাৰ ।'

'বাঁচীৰ পৰা ?' আকৌ ধৰফৰাই উঠিল চৌধুৰীৰ বুকুখন । চৌধুৰী অস্থিৰ খোজেৰে উঠি গ'ল । ৰিচিভাৰটো লৈ তেওঁ ক'লে 'হেয়ো তুমি চৌধুৰীয়ে ।' সফালৰ পৰা ভাঁহি আহিল 'মই ডাঃ সিঙে কৈছে মিঃ চৌধুৰী ।'

'কওক ডাঃ সিঙ ।'

'বৰ দুখৰ বাতৰি । আপুনি শুনিলে আঘাত পাব মিঃ চৌধুৰী ।'

'কৈ যাওঁক ডাঃ সিঙ তুমি' এহাতেৰে বুকুখন হেঁচা মাৰি ধৰি চৌধুৰীয়ে ক'লে ।

'মানে আমাৰ হস্পিতালৰ পৰা বহু পেচেন্ট পলাইছে । তাৰ মাজত আপোনাৰ লৰাও আছে । পুলিচে বিচাৰিছে । পুলিচৰ গুলীত দুজনমানৰ মৃত্যুও হৈছে । আমি সন্দেহ কৰিছে যে.....'

চৌধুৰীয়ে একো নোকোৱাকৈ ৰিচিভাৰটো থৈ দিলে ।

'কি হ'ল নোকোৱা কেলৈ ?' আৰাধনাই সুধিলে ।

চৌধুৰীয়ে একো নক'লে । নীৰৱে খোজ দি অফিচ কোঠা পালেহি । দৰ্জাখন বন্ধ কৰিলে এইবাৰ । ৰিভলভিং চেয়াৰখনত বহি লৈ দীঘলকৈ উশাহ ল'লে । প্ৰথমা

পত্নীৰ শেষ স্মৃতিকণো নিঃশেষ হৈ গ'ল । কি কৰিব এতিয়া তেওঁ হু ওঁহো তেওঁ নাকান্দে ।
বৰ কঠোৰ হ'ব লাগিব তেওঁ ।

হঠাতে চৌধুৰীৰ মুখখন ৰঙা হৈ উঠিল ।

সত্য বৰুৱা বাঁচীলৈ গৈছিল । আজি আহি পাইছে আৰু এতিয়া তেওঁ খবৰ
পাইছে যে । তাৰমানে ঘটনাটোৰ অন্তৰালত সত্য বৰুৱা নাইতো হুহু

আৰু এইটো যদি সঁচা হয় , তেন্তে ইনফৰ্মাৰ জনে দিয়া খবৰটোৰ আন এটা
অংশ বাস্তৱ হ'বলৈ এতিয়াও বাকী আছেগৈ । চৌধুৰী চেয়াৰমেনৰ চেয়াৰত গধূলি
পাঁচটা বজাত বহাৰ লগে লগেই

চৌধুৰীয়ে আৰু একো ভাবিব নোৱাৰি চকুহাল জপাই দি মুখখন দুয়োখন
হাতেৰে ঢাকি দিলে । বুকুখন আকৌ ধৰফৰাইছে । উৎকট বিষ এটাই বুকুখন হানিছে খুচিছে
। তথাপিও

৬

আকৌ ঘড়ীটো চালে মুকিবুৰ ৰহমানে ।

পাঁচটালৈ এতিয়াও পোন্ধৰ মিনিট বাকী আছে । প্ৰায় সকলো কেইজন ডিৰেক্টৰ
আহি পাইছে । বাকী আছেগৈ এতিয়া প্ৰশান্ত দাস আৰু বিনোদ চৌধুৰী ।

আকৌ ঘড়ীটো চালে ৰহমানে । আৰু বাৰ মিনিট আছে ।

ৰহমানে সমুখলৈ চালে । প্ৰশান্ত দাসৰ গাড়ীখন দেখিছে তেওঁ । ৰহমান
এইবাৰ বাৰাণ্ডাখনৰ পৰা নামি চিৰিকেইটাৰ শেষ ঢাপত ভৰি দিলে ।

‘আপুনি পলম কৰিলে দাস ।’

‘চৌধুৰী আহি পাইছেনে নাই ?’ দাসে গাড়ীৰ পৰা নামি সুধিলে ।

‘নাই পোৱা । মোৰ বোধেৰে নাহিব নেকি হু পুতেকৰ -’

‘আপুনি ভুল কৰিছে । আহিবই । দহ পোন্ধৰ মিনিটমান পলম হ'ব পাৰে ।’

‘আপুনি চৌধুৰীৰ প্ৰতিটো ভিতৰুৱা খবৰ ৰাখে কেনেকৈ ভাবি আচৰিত
হওঁ । মোৰ বোধেৰে চৌধুৰীৰ কোনোবা আপোনজনৰ লগত আপোনাৰ সম্পৰ্ক আছে
কিজানি ।’

দাসে একো নক'লে । চিৰিকেইটা পাৰ হৈ তেওঁ বাৰাণ্ডাখনত ভৰি দিলে ।
বেহ কিছূপৰলৈ তেওঁ নিমাতো ৰ'ল । শেষ মুহূৰ্তত চৌধুৰীয়ে সিদ্ধান্ত সলনি নকৰেতো.....হুহু

‘আহিছে।’ হঠাতে বহমানে ফুচফুচাই ক’লে।

দাসে ঘড়ীটো চালে। পাঁচটা বাজি সাতমিনিট গৈছে।

গাড়ীখন পৰ্চত বৈ যোৱাৰ লগে লগে দাস নামি গৈ নিজেই দৰ্জাখন খুলি দিলে। চৌধুৰীৰ ওঁঠত আচহুৱা হাঁহি এটা বিৰিঙিছে। গাড়ীখনৰ পৰা নামি তেওঁ বাৰাণ্ডাখনত ভৰি দিলে। কিছুপৰ তাতেই থিয় হৈ ব’ল। দাসে দেখিলে গাড়ীখনৰ পৰা ড্ৰাইভাৰ শৰৎ আৰু এজন ওখ - হটঙা ত্ৰিশৰ ডেওনা পাৰ হোৱা যুবক নামি আহিছে। চৌধুৰীয়ে নীৰৱে হন- হনকৈ খোজ দি নিজৰ চেম্বাৰলৈ সোমাই গৈ বহি পৰিল। দীঘলকৈ উশাহ ল’লে চৌধুৰীয়ে। কিবা এক অনামি আশংকাত আৰু অস্বস্তিকৰ বেদনাত আহত হৈ তেওঁ ছটফটাবলৈ ধৰিলে। তেওঁ বাক আহি ভুল কৰিলে নেকি? কিন্তু দাসে কিয়েইবা কবিব পাৰিব? তেওঁ বহাৰ লগে লগে গুলী মাৰিব নেকি? ওঁহো, নোৱাৰে সিমানখিনি সাহস নাই। তেন্তে?

দৰ্জাখনত কোনোবাই টোকৰ মাৰিলে।

‘সোমাই আহক।’ চৌধুৰীয়ে ক’লে।

সোমাই আহিল কোম্পানীৰ চেক্ৰেটাৰী প্ৰবীৰ দুৱৰা।

‘বহক।’

দুৱৰা বহিল। হাতত ফাইল এটা।

‘সকলো ঠিক ঠাক হ’ল নে?’ চৌধুৰীয়ে সুধিলে।

‘হ’ল। আপুনি কনফাৰেন্স কমত বহিলেই মিটিং আৰম্ভ কৰিব পৰা যাব। ইতিমধ্যেই সকলো আহি পাইছে। আনকি....’ কথাষাৰ সম্পূৰ্ণ কৰিব ওলাইয়ো এপলক বৈ দুৱৰাই আকৌ ক’লে, ‘কলিকতাৰ বিজয় খেতানো এই প্ৰথমবাৰলৈ মিটিং এটেণ্ড কৰিবলৈ আহিছে।’

চমকি উঠিল চৌধুৰীয়ে। পিছে একো নক’লে। মনৰ খু - দুৱনিখিনি যেন হঠাতে আঁতৰি গ’ল। প্ৰতিপক্ষৰ দুৰ্ভেদ্য বেঞ্চৰ চিত্ৰ তেওঁৰ মনত ভাঁহি উঠিল।

‘আপুনি যাওঁক দুৱৰা। মই গৈ আছো।’

দুৱৰা উঠি গ’ল।

‘শৰৎ হু’ চৌধুৰীয়ে চিঞৰিলে। শৰৎ পিছমূহূৰ্ততে সোমাই আহিল।

‘কিবা ধৰিব পাৰিছ ?’

‘পৰা নাই ?’

‘অনুমান ?’

শৰতে মূৰ জোকাৰিলে । চৌধুৰীয়ে আকৌ সুধিলে ‘চকী মেজ চাইছিলি ?’

‘চাইছো । মানুহজনক আপোনাৰ চকীখনৰ পিছফালে থিয় হৈ থাকিব কৈছো ।’

‘তই বাহিৰত বৈ থাক । মোৰ পিছে পিছে সোমাই যাবি হু কিন্তু চাবি
বিভলভাৰটো ব্যৱহাৰ কৰিবলগীয়া হ’লে যাতে এক চেকেণ্ডো পলম নহয় ।’

শৰৎ ওলাই গ’ল ।

চৌধুৰীয়ে আকৌ উশাহ ল’লে । তেওঁৰ ভাব হ’ল উশাহ-নিশাহ লওঁতে
তেওঁৰ যেন বৰ কষ্ট হৈছে । বুকুখন ছাটি - ফুটি কৰি আছে । তথাপিও তেওঁ মিটিং
এটেণ্ড কৰিবই লাগিব । জীৱনত বহু লীলা খেলিলে তেওঁ । এতিয়া তেৱেঁইবা কিয় পিছ
ছহকিব ? যিকোনো প্ৰকাৰে মিটিংৰ সময়খিনি পাৰ কৰি দিব লাগিব । মাথো অলপমান
শাস্তি বিচাৰিছে তেওঁ । নীলাচল পাহাৰৰ বুকুতে তেওঁ বিচাৰিব শাস্তিৰ সপোন ।

চৌধুৰী উঠিল । দীঘলকৈ উশাহ ল’লে । বুকুখন আকৌ ধৰফৰাই উঠিছে ।
ক্ষণে ক্ষণে কঁপিছে । উশাহ লওঁতে তেওঁৰ যেন বৰ কষ্ট হৈছে । উৎকট বিষটোৱে পুনৰ
উকি মাৰিছে ।

তেওঁৰ বাক বুকুৰ একো বেমাৰ হোৱা নাইতো ?

চৌধুৰীয়ে এইবাৰ ধীৰে-ধীৰে খোজ দিলে । কোঠাটোৰ পৰা ওলাই তেওঁ
ব’ল । শৰতেও খোজ দিব ধৰা দেখি তেওঁ কনফাৰেন্স কমলৈ আগবাঢ়িল । প্ৰতিটো
খোজ দিবলৈ আগবঢ়াৰ লগে লগে তেওঁৰ বুকুৰ কঁপনিও আৰু বেছি হৈ আহিব ধৰিলে ।

কনফাৰেন্স কমৰ দুৱাৰদলি পাৰ হৈ তেওঁ ব’ল ।

চৌধুৰীক দেখি গোটেই কেইজন থিয় হ’ল । প্ৰশান্ত দাস আগবাঢ়ি আহিল ।
পিছে পিছে সত্য বৰুৱা ।

‘আমি দুঃখিত ছাৰ । আপোনাৰ একমাত্ৰ পুত্ৰৰ’

চৌধুৰীয়ে জ্বলন্ত দৃষ্টিৰে বৰুৱালৈ চালে । বৰুৱাই কথাষাৰ শেষ কৰিব
নোৱাৰিলে । তেওঁ চকুহাল নমাই আনিলে । চৌধুৰী মানুহটো ভীষণ আক্ৰোশত কঁপিছে ।
যিটো মানুহ বাঁচীলৈ গৈ তেওঁৰ পুত্ৰৰ মৃত্যুৰ দুৰভিসন্ধি ৰচিছিল সেই মানুহটোৱেই এতিয়া
তেওঁক সাধুনা দিব ওলাইছেহু হু হয়তো সকলো কেইজনৰ মনত একেই বাসনা । হয়তো

তেওঁৰ পত্নীৰো হয়তো

চৌধুৰী এইবাৰ অগ্ৰসৰ হ'ল।

চকীখনৰ ওচৰ পাই তেওঁ থমকি ব'ল।

চৌধুৰী চেয়াৰমেনৰ চকীত বহাৰ লগে লগে -

আকৌ কথাষাৰ মনত পৰিল তেওঁৰ। তেওঁ বহিবনে থিয় হৈ থাকিব বাকু ?

চৌধুৰীৰ ভাৱ হ'ল তেওঁ যেন বৰ ক্লান্ত। এক দুৰ্ব্বিসহ শ্ৰম ক্লান্তিয়ে তেওঁক যেন আক্ৰান্ত কৰি পেলাইছে। বুকুখন তেওঁ এইবাৰ দুইখন হাতেৰে হেচি ধৰিলে। দুচুকৰ আগত ধোঁৱাৰ আৱৰণ এখন যেন ভাঁহি উঠিল।

‘ছাৰহু আপোনাৰ কি হৈছে ছাৰ ?’

চৌধুৰীয়ে একো নক'লে। তেওঁ যেন এতিয়া ঢলি পৰিব। অনন্ত টোপনিৰ কোলাত যেন এতিয়া শুই পৰিব ...।

ভৈৰৱী মন্দিৰত হ্যাৰীকেন লেম্প এটা জ্বলি আছে। মোহন কৃষ্ণ শৰ্মাদেউ বেদীখনৰ ওচৰতে সিংহাসনত বহি আছে। চকুহাল মুদি আছে ধ্যানস্থ হৈ। শকুন্তলাই দেউক তেনেকৈ বহি থকা দেখি আচৰিত হ'ল। দেউৰ প্ৰতিটো চাল চলন, অঙ্গী-ভঙ্গীৰ মৰ্মাৰ্থ তাই হাড়ে হিমজুৰে বুজি পায়। কিন্তু আজি যেন ব্যতিক্ৰম।

শকুন্তলা খুপি-খুপি খোজ দি দেউৰ ওচৰ চাপি আহিল।

‘বহ আই।’ দেউৰে চকু মুদি থাকিয়েই ক'লে।

শকুন্তলা বহিল। কিছুক্ষণ নীৰৱে গ'ল। শকুন্তলাই এইবাৰ অস্বুট স্বৰেৰে নিজেই নিজকে কোৱাদি ক'লে, ‘মানুহজন আহিবৰ সময় হৈছে এতিয়া।’

‘কোন ?’

‘চৌধুৰী।’

‘সি নাহে।’ দেউৰে বহুবেলিৰ পিছত ক'লে।

‘কি ?’

‘সি ...সি ... ঢুকাল ...’

‘কি ?’

‘অ। সি ঢুকাল। বেচেৰাই শান্তি পাইছে এতিয়া।’

‘তাৰমানে আপুনি সিদিনাই গম পাইছিল যে তেখেত আজিয়েই ঢুকাব বুলি ? আৰু সেইকাৰণেই পূজাভাগ কৰিবলৈ অমান্তি হ’ল কিজানি । কিন্তু আপুনি সাৱধান কৰি নিদিলে কিয় ? মানুহজনে.....’ শকুন্তলাৰ উপৰ্যুপৰি প্ৰশ্ন ।

‘তই নুবুজিবি আই তই নুবুজিবি’

কথাষাৰ কৈ দেউ উঠিল । পঁচাশী বছৰীয়া দেহতো কঁপিলে । এইবাৰ দেউ ধীৰে-ধীৰে খোজ দি বাহিৰ পালেহি । অন্ধকাৰ হৈ আছে বাহিৰখন । যোপমৰা অন্ধকাৰ ।

‘আতাহু মোক ... ৰচীডাল দে আতা ... মই চিপজৰী লোৱা ৰচীডাল দে আতা ।’

অন্ধকাৰ বাহিৰখন চঞ্চল হৈ উঠিল । কোনোবাই উচুপিছে ।

‘দূৰ হ পাপী দূৰ হ’ দেউৱে হাত জোকাৰিলে বতাহত । পৃথিৱীখন কিছু শান্ত হ’ল ।

হঠাতে দেউ ওচৰৰ পুখুৰীটোৰ পাৰত থকা কদম জোপালৈ চাই থমকি ৰ’ল ।

‘মোক বচাব নোৱাৰিলে দেউ মোক বচাব নোৱাৰিলে’

কোনোবাই যেন উচুপি উচুপি কদম জোপাৰ পৰা মাত লগাইছে ।

দেউৱে পিছে একো নক’লে । হাতখন বতাহত জোকাৰিব গৈয়ো থমকি ৰ’ল । দেউ আকৌ মন্দিৰৰ ভিতৰলৈ খোজ ল’লে ।

‘মোক বচাব নোৱাৰিলে দেউ মোক বচাব নোৱাৰিলে ।’ ■

সোণালী পৰশ

মানুহজন সুপুৰুষ। বয়স হয়তো ত্ৰিশতকৈ কিছু বেছি হ'ব। পিছনত অতিশয় দামী পোছাক। তেনেকুৱা এজন ব্যক্তি জুপুৰি ঘৰটোৰ সমুখত ঠিয় হ'লে বৰ বিসদৃশ দেখি। মানুহজনেও হয়তো বুজি পাইছিল। ইফালে - সিফালে সন্তপৰ্ণে চকুফুৰাই বন্ধ বাহৰ দৰ্জাখনত শব্দ কৰিছিল তেওঁ।

দৰ্জাখন খোল খালে। আদ বয়সীয়া বিধৱা এগৰাকী তেওঁৰ চকুত পৰিল।
'এইটো বাক ৰাজিন্দৰ সিঙৰ ঘৰ হয়নে?' পকেটৰ পৰা দীঘলীয়া খাম এটা উলিয়াই সুধিলে তেওঁ।

'হয়। কিন্তু তেখেততো

'জানো তেখেত যোৱা সপ্তাহত ঢুকাইছে। মই পিছে আপোনাকহে দেখা কৰিবলৈ আহিছো। অলপমান সময়ৰ কাৰণে ভিতৰলৈ সোমাব পাৰিমনে?'

বিধৱা গৰাকীয়ে চালে আগস্তুকলৈ। দুৱাৰ দলিৰ পৰা এইবাৰ তেওঁ এখোজ আঁতৰি গ'ল। মানুহজন সাউতকৈ ভিতৰ পালেগৈ।

দৰ্জাখনো তেওঁ নিজেই জপাই দিলে। প্ৰায় পোন্ধৰমিনিটমান পিছত দৰ্জাখন খোল খালে। মানুহজন ওলাই আহিল। তেওঁৰ হাতত এতিয়া দীঘলীয়া খামটো নাই, সেইটো এতিয়া বিধবাগৰাকীৰ হাতৰ মুঠিত। তেওঁ দুৱাৰদলি পাৰ হৈ কিছু মমতাসনা মাতেৰে ক'লে আপুনি অকণো চিন্তা নকৰিব। মই প্ৰতিমাহে অলপকৈ হ'লেও টকা দি থাকিম। আপোনাৰ ল'ৰা ডাঙৰ হ'লে তাকো কামত সোমাই দিম। সিঙে মোৰ ডাঙৰ কাম এটা কৰি দিছিল। তাৰ বিনিময়ত মই এইকণ কৃতজ্ঞতা দেখুৱাবই লাগিব।'

মানুহজনে উত্তৰলৈ বাট নাচালে। দীঘল দীঘলকৈ খোজ কাঢ়ি তেওঁ আলিবাট পালে। পাণ্ডুৰ এই পথছোৱা এতিয়া যথেষ্ট ভিৰ। তেওঁ খৰকৈ আৰু সন্তপৰ্ণে খোজ দিব ধৰিলে। আঁতৰত তেওঁৰ ধুনীয়া গাড়ীখন ৰখাই থোৱা আছে। সেইখনত বহি ল'ব পাৰিলেই যেন তেওঁৰ শান্তি। হয়তো তেওঁ অন্যান্যনক্ষ হৈ পৰিছিল। গতিকে খেয়ালেই নকৰিলে পিছফালৰ পৰা হঠাতে আহি ওলোৱা

হুমুনিয়াহ এৰিলে বিপ্লৱে। নিজকে তাৰ বৰ অকলশৰীয়া যেন অনুভৱ হ'ল। মাথো চৰিব ঘণ্টা আগলৈকে জীয়াই আছিল বিমান, বিপ্লৱৰ একমাত্ৰ আপোনজন। সৰুতে মাক দেউতাকক হেৰুৱাইয়ো একমাত্ৰ ককায়েক বিমানৰ কাৰণেই সি অনুভৱ কৰিব পৰা নাছিল নিসংগতাৰ সোৱাদ। কিন্তু বিমানৰ মৃত্যুৱে সকলো ওলাট-পালট কৰি দিলে। সঁচাকৈয়ে সি এতিয়া অকলশৰীয়া।

অইন দিনাখন সি অকলে শোৱে। আজি লগুৱা সহদেৱ মজিয়াৰ কাপেটখনৰ ওপৰত শুইছে। বিপ্লৱৰ টোপনি অহা নাই। সি বিমানৰ মৃত্যুৰ কথাৰে ভাবিছিল।

এটা দুৰ্ঘটনা। একো অস্বাভাৱিকতা নাই দুৰ্ঘটনাটোত। দিন দুপৰতে ট্ৰাকৰ চেপাত সহস্ৰজনৰ মৃত্যু ঘটে। তথাপিওঁ এতিয়া বিপ্লৱৰ ভাব হ'ল, বৰ যেন আকস্মিক ভাবে ঘটি গ'ল কাণ্ডটো। যি সময়ত ককায়েক নুনমাটিত থাকিব লাগিছিল, আছিল গৈ পাণ্ডুত। কেইবাখনো গাড়ীৰ মালিক বিমানে নিজৰ গাড়ীও নিয়া নাছিল, নিছিল সিদিনাই কিনা নম্বৰপ্লেট বিহীন গাড়ী এখন। লগতো কাকো নিয়া নাছিল।

বিপ্লৱ লৱৰি গৈছিল দুৰ্ঘটনাস্থলীলৈ। পুলিচে এজন মানুহৰ সাক্ষাৎ লৈছিল তেতিয়া। বিপ্লৱে ট্ৰাকখনৰ ওপৰত চকু ফুৰাইছিল। থানালৈ গৈ চালকজনকো চাই আহিছিল। দহজন ট্ৰাকচালকৰ দৰে। কিন্তু মানুহটোৰ দুচকুৰ সেই চাৰ্বনি আৰু ওঠখনৰ সেই ক্ষতচিহ্নটো - এতিয়া যেন কিছু চিনাকি চিনাকি লাগিল বিপ্লৱৰ। ক'বাত যেন ঠিক এনেকুৱা এজনৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিছিল বিপ্লৱ। ক'ত ? বিমানৰ জুৱেলাৰী দোকানত নে অইন ক'বাত নে

আকৌ হুমুনিয়াহ এৰিলে বিপ্লৱে। কাতি হৈ শুবলৈ লগতে হঠাতে বিপ্লৱৰ ভাৱ হ'ল এই অসহ্যকৰ নিস্তদ্ধতাক আওঁকাণ কৰি কিবা এটা খচখচনিৰ শব্দ তাৰ কাণত পৰিছেহি। বিপ্লৱ শোৱাৰ পৰা উঠিল। সি নিশ্চিত হ'ল সঁচাকৈয়ে শব্দটো বৰ অস্বাভাৱিক। প্ৰকাণ্ড প্ৰাসাদোপম ঘৰটোত এতিয়া অকল সি আৰু লগুৱা সহদেৱ। তেনেস্থলত ব্লু

বিপ্লৱে নিঃশব্দে উঠি গৈ দৰ্জ্জাখনৰ কাষ পালেগৈ। তাৰ এহাতত পেঞ্চিল টৰ্চ এটা। দৰ্জ্জাখন খুলি সি অক্ষকৰ ডাইনিং ৰুমটোত ভৰি দিলে। বিপ্লৱৰ ভাৱ হ'ল শব্দটো ঠিক সিমূৰৰ কৰিডৰৰ মূৰত থকা অফিচ কোঠাটোৰ পৰা যেন ভাঁহি আহিছে। বিপ্লৱে খুপি খুপি খোজ কাঢ়ি ডাইনিং ৰুমৰ কাষেদি যোৱা কৰিডৰটোৰে আগবাঢ়ি গ'ল। অফিচ কোঠাৰ দৰ্জ্জাখন বন্ধ হৈ আছে। তেনেস্থলত ভিতৰত বাক কোনে ফুচফুচাই কথা পাতিল ধৰিছেহু বিপ্লৱ পলকতে শিৰিৰি উঠিল। বিমানৰ অতৃপ্ত প্ৰেতাত্মাৰ ভাৱনাই বিপ্লৱক

পলকতে কাহিল কৰি পেলালে ।

‘কোন ?’ বিপ্লৱে মাত দিলে ।

তাৰ কণ্ঠস্বৰটো কঁপিছিল । এটা যেন চেপা আৰ্জনাৰ্দ ।

হঠাতে অফিচ কোঠাৰ ভিতৰৰ খচমচনি মাৰ গ’ল । এক মিনিট । তাৰ পিছতে বিপ্লৱৰ কাণত পৰিল আলিবাটত গাড়ী এখন ষ্টাৰ্ট হোৱাৰ শব্দ ।

বিপ্লৱে আৰু পলম নকৰিলে । দৰ্জাখন খুলি সি অফিচ কোঠাৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ’ল । আগফালৰ বাৰান্দালৈ ওলোৱা দৰ্জাখন উন্মুক্ত হৈ থকা দেখি বিপ্লৱ এইবাৰ বাহিৰ পালেগৈ । সিহঁতৰ গেটৰ ওচৰৰ পৰা উল্কা বেগেৰে গাড়ী এখন আঁতৰি গৈছে । বিপ্লৱে দৌৰি গ’ল । গাড়ীখনৰ পিছফালৰ ৰঙা লাইটটোলৈ চাই সি আকৌ উভতি আহিল । দৰ্জাখন বন্ধ কৰি সি লাইটটো জ্বলালে । বৰ বিশৃংখল হৈ পৰি আছে অফিচ কোঠাটো । সৰু - বৰ ফাইলবোৰ মজিয়াখনত সোত - মোচ খাই পৰি আছে ।

বিপ্লৱৰ সিৰা - উপসিৰাৰ মাজেদি এক উষণ তেজৰ ঢল বৈ গ’ল । এইয়া সঁচাকৈয়ে বিপ্লৱৰ ঢল ।

মাথো কেইঘণ্টামান আগতে মৃত্যু হৈছে এই সংসাৰৰ তাৰ একমাত্ৰ আপোনজন । আৰু এতিয়া ককায়েক সদায় বহা অফিচ কোঠাটো কোনোবাই লগ - ভগু কৰি তাক আৰু নিঃসহায় কৰি পেলালে । সি যেন আৰু বিজ্ঞ হ’ল ।

বিপ্লৱে বহস্যৰ গোন্ধ পালে । সি হঠাতে হালি গৈ চেক্ৰেটেৰীয়েট টেবুলখনৰ ঠিক তলৰ পৰা এটুকুৰা কাগজ বুটলি আনিলে । দুই ইঞ্চিৰ বৰ্গক্ষেত্ৰাকাৰ কাগজ এখিলা । কাগজ খিলাত বিমানৰ হাতৰ আখৰ জিলিকি আছে : জন মাৰক, মিছন ৰ’ড, ছাত্ৰীবাৰী, সাতাইশ তাৰিখ । গধূলি সাত বজাত ।

বিপ্লৱে আকৌ শোৱা কোঠালি পালেহি ।

‘সৰু ককাইদেউ হু ক’লে গৈছিল ?’ সুধিলে সহদেৱে ।

বিপ্লৱে একো নক’লে । এতিয়া তাৰ টোপনিৰ বৰ আৱশ্যক । অন্ততঃ সাতাইশ তাৰিখৰ আগেয়ে তাৰ দেহ- মন সম্পূৰ্ণ সুস্থ হৈ পৰিব লাগিব ।

২

বাতৰি কাকতখনৰ শেষ পৃষ্ঠাত প্ৰকাশিত হৈছিল বাতৰিটো । নিচেই ক্ষুদ্ৰ বাতৰি এটা । অইনদিনাখন তেনেকুৱা দহোটা হত্যাকাণ্ডৰ বাতৰিয়েও বিপ্লৱক আতংকগ্ৰস্ত কৰিব নোৱাৰিলেহেতেন । কিন্তু

আকৌ ছমুনিয়াহ এবিলে বিপ্নৰে। এতিয়া যেন সি উপলদ্ধি কৰিব পাৰিলে
মৃত ককায়েকৰ অফিচ কোঠাত পোৱা সেই কণমানি কাকতখিলাৰ গুৰুত্ব।

বিপ্নৰে আকৌ এবাৰ চকু ফুৰালে বাতৰিটো। মাজ নিশা মণিপুৰি বস্ত্ৰীত
থকা জন মাৰাক (জুনিয়ৰ) নামৰ এজন যুৱকৰ চুবীকাঘাতত মৃত্যু হৈছে। পুলিছে জোৰ
অনুসন্ধান চলাইছে।

বিপ্নৰে উঠি গৈ দ্ৰয়াৰৰ পৰা কাকতখিলা উলিয়াই আনিলে। জন মাৰাকৰ
ঠিকনাটো ছত্ৰীবাৰী বুলি লিখা আছে। জুনিয়ৰ শব্দটো অৱশ্যে নাই। কিন্তু বাতৰি কাকতখনৰ
মতে

‘সৰু ককাইদেউ।’

মুৰটো ঘূৰাই বিপ্নৰে সহদেৱলৈ চালে। ‘কি হ’ল?’ সি সুধিলে।

‘দোকানৰ পৰা মেনেজাৰ খগেন পাঠক আহিছে। ভীষণ জৰুৰী খবৰ এটা
আছে বোলে।’

‘দ্ৰইং কমত বহিব ক। মই গৈ আছো।’

দহমিনিটমান পিছতে বিপ্নৰে দ্ৰইংকম পালেহি। আদহীয়া খগেন পাঠকে
বিপ্নৰক দেখি ঠিয় হৈ মুৰটো দোৱাই নমস্কাৰ কৰিলে। বিপ্নৰ যেন আচৰিত হ’ল। সি
বহুবছৰৰ আগৰ পৰাই দেখি আহিছে ককায়েকক তলতীয়া কৰ্মচাৰী কিজনে ঠিক এই
প্ৰথাৰে নমস্কাৰ কৰি অহা আৰু আজি তাকো সেইকণ সৌজন্য প্ৰদৰ্শন কৰিলে খগেন
পাঠকে।

‘কি হ’ল পাঠক?’

‘মানে’ সেপ এটা ঢুকিলে পাঠকে।

‘কওঁক।’

‘কালি শেষ নিশা জুৱেলাৰী দোকানত ডকাইতিৰ চেষ্টা কৰা হৈছিল।
অৱশ্যে....’

‘কি?’

‘ঠিকেই কৈছো। অৱশ্যে একো চুৰ কৰিব নোৱাৰিলে। ওচৰৰ মানুহবোৰৰ
চিঞৰ - বাখৰ শুনি তেওঁলোক গুছি গ’ল।’

‘কিন্তু মোক ৰাতিয়েই খবৰ নিদিলে কিয়?’

‘আগেয়ে এনেকুৱা ধৰণৰ কাণ্ড ঘটিলে ৰাতিপুৱাহে ছাৰক খবৰ দিয়া হয় । সেইদেখি আমি ঠিক কৰিলো’

‘তাৰমানে আগেতেও ডকাইতি হৈছিল নেকি ?’ বিপ্লৱে সুধিলে ।

‘হোৱা নাছিল । ক’বলৈ গ’লে কোনো চোৰ - ডকাইতৰ সিমানকণ সাহসেই নাছিল বিমান কাকতীৰ জুৱেলাৰী দোকানত ডকাইতি কৰিবলৈ ।’

‘আৰু এতিয়া ?’

‘এতিয়াৰ কথা সুকীয়া কাৰণেই আপোনাৰ পৰামৰ্শ বিচাৰি আহিছো ।’

বিপ্লৱে কিছুক্ষণ নীৰৱে বৈ অৱশেষত সুধিলে, ‘পুলিচক খবৰ দিছে ?’

‘পুলিচ ?’ খগেন পাঠক যেন হতাশ হ’ল ।

‘অ । এইক্ষেত্ৰত পুলিচক খবৰ দিয়াটোৱেই প্ৰাসঙ্গিক হ’ব । ওচৰৰ নুনমাটি পুলিচ থানাত এজাহাৰ’

‘কিন্তু -’ পাঠক বৈ গ’ল । মুহূৰ্ত্ততে তেওঁক এক হতাশাগ্ৰস্ত অভিব্যক্তিয়ে বুৰাই পেলালে । তেওঁ দীঘলকৈ উশাহ এটা ল’লে । শেষত ধীৰে-ধীৰে ক’লে, ‘আজিলৈকে আমি কোনো ক্ষেত্ৰত পুলিচৰ সহায় লোৱা নাই, অন্ততঃ কিছুমান আত্মকলীয়া বিশেষ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি নোহোৱালেকে ।’

‘এইটোও এটা বিশেষ পৰিস্থিতি ।’

‘বুজিছো এইটোও এটা বিশেষ পৰিস্থিতি । কিন্তু পুলিচতকৈ এইটো এতিয়া আপুনিহে চম্ভালিব লাগিব । আপোনাৰ ওপৰতেই শতাব্দিক কৰ্মচাৰীৰ ভৱিষ্যৎ নিৰ্ভৰ কৰিছে ।’

‘মোৰ ওপৰত ?’ বিপ্লৱৰ কণ্ঠত বিস্ময়ৰ সুৰ ।

‘অ । আপুনি ব্যৰ্থ হ’লে প্ৰায় শতাব্দিক কৰ্মচাৰী কোম্পানীৰ পৰা আঁতৰি যাব ।’

বিপ্লৱে আকৌ এবাৰ ভাবি চালে । তাৰ ঠিকেই মনত পৰিছে, জুৱেলাৰী দোকানত ন- জন আৰু পিছফালৰ কাৰখানাটোত বাৰজন, মুঠতে একৈশজন কৰ্মচাৰীকে সি ইমানদিনে দেখি আহিছে । কিন্তু পাঠকে কৈছে বিমান জুৱেলাৰী কোম্পানীত প্ৰায় শতাব্দিক কৰ্মচাৰী কাম কৰে । তাৰমানে ইমানদিনে সি এটা ভুলকে সাৱতি ধৰি থকা নাছিলতো হুহু

‘আপুনি ভুল কৰিছে পাঠক ।’

‘ভুল ?’

‘অ। মোৰ ককাইদেউৰ দোকানত শতাধিক লোকে কাম নকৰে।’

‘তাৰমানে আপুনি একো বুজি পোৱা নাই ?’

বিপ্লৱে মূৰ জোকাৰিলে । পাঠক যেন কিঞ্চিৎ বিচলিত হ’ল । ছমুনিয়াহ এটা এৰিলে তেওঁ । বিপ্লৱে এইবাৰ সুধিলে, ‘কি হ’ল পাঠক ?’

‘চিন্তা কৰিছোঁ । ভাবি ভাবি একো পাৰা - পাৰ পোৱা নাই । আপোনাৰ পৰা সদুত্তৰ নাপালে সমস্ত কৰ্মচাৰী দোকান এৰি গুছি যাবগৈ । হয়তো’

‘আপুনি যেনে-তেনে পৰিস্থিতিটো চম্ভালি ৰাখক । এই ক্ষেত্ৰত আপুনি দোকানৰ বৃত্ত কেচিয়াৰ হৰি গগৈৰ সহায় ল’ব পাৰে । যিকোনো প্ৰকাৰে আপুনি নিগচিয়েচনত আহক । অন্ততঃ সাতাইশ তাৰিখলৈ ।’

পাঠক বহাৰ পৰা উঠি ঠিয় হ’ল ।

দুৰাৰদলিলৈ আগবাঢ়ি গৈয়ো তেওঁ আকৌ বৈ গ’ল । এইবাৰ তেওঁ অনুচ্চ কণ্ঠেৰে ক’লে, ‘আপুনি নিজকে সাজু কৰি তুলিব হ’ল ।’

‘মানে ?’ বিপ্লৱে ইংগিতটো বুজি নাপালে ।

পাঠকে বিপ্লৱলৈ একেথিৰে চাই ব’ল । বিপ্লৱৰ দেহ মনৰ শক্তিখিনি যেন তেওঁ জুখি চালে ।

‘শূন্য সিংহাসন বেছি দিনলৈ খালী হৈ নাথাকে ।’

পাঠক আৰু নব’ল । কোবা - কুবিকে খোজ দি ওলাই গ’ল । বিপ্লৱ বহুপৰলৈ দ্ৰইং কমৰ চোফাখনত স্থবিৰ হৈ ব’ল ।

‘সৰু ককাইদেউ ।’ মাতিলে সহদেৱে ।

৩

শূন্য সিংহাসন বেছিদিনলৈ খালী হৈ নাথাকে ।

বিব্ৰিৰালে বিপ্লৱে ।

সিংহাসনত বহে বজাই । ৰজাৰ মৃত্যু হ’লে সিংহাসন শূন্য হয় । কিন্তু বেছি দিনলৈ শূন্য হৈ নাথাকে । আকৌ এজন নতুন ৰজা অভিষিক্ত হয় । এক চিৰাচৰিত নিয়ম অনুসৰি চলি আহিছে এই প্ৰথা ।

কিন্তু সিংহাসনৰ কথা কল্পনা কৰাটো এতিয়া বৰ অলীক হ'ব, অবাস্তৱ হ'ব।
বহু পুৰণি হৈ গ'ল এই প্ৰথা।

তথাপিও খগেন পাঠকে সিংহাসনৰ কথাকে কৈ গ'ল। উকা দৃষ্টিৰে
চাব গ'লে বাক্য গাঁথনিটো বৰ সৰল, কিন্তু বিপ্লৱৰ অনুভৱ হ'ল খগেন পাঠকে এই
অসময়ত অৰ্থহীন কথা নকয়।

তেনেহ'লে সিংহাসন শূন্য হ'ল কিয় ?

গধূলি হৈ আহিছিল। বিপ্লৱে উচপিচাব ধৰিলে। সাতটালৈ এতিয়াও এঘণ্টা
বাকী আছে।

বিপ্লৱে শোৱাকোঠালিৰ পৰা ওলাই আহি মাত লগালে, 'সহদেৱ !'

প্ৰত্যুত্তৰ নাপাই বিপ্লৱ পাক ঘৰলৈ আহিল। পাকঘৰটোতো সহদেৱক নেদেখি
বিপ্লৱৰ অন্তৰত আচম্বিত অমঙ্গলীয়া ভাৱৰ উদয় হ'ল। সি খৰখোজৰে বাহিৰলৈ আহিল।
দুইং কমটো অন্ধকাৰত ডুব গৈ আছে। বিপ্লৱে লাইটটো জ্বলাব খুজিও ৰৈ গ'ল। এটা ছাঁ
দুইংকামৰ খিৰিকীখনৰ আঁৰত যেন ৰৈ আছে।

'কোন ?' বিপ্লৱে সুধিলে।

ছাঁটো যেন উচপ খাই উঠিল। বিপ্লৱক দেখি ছাঁ টোৱে অনুচ্ছ কণ্ঠেৰে ক'লে,
'সৰু ককাইদেউ !'

'সহদেৱ তই হু এই অন্ধকাৰত কি কৰিছ ?'

বিপ্লৱে চুইচ ব'ৰ্ডলৈ হাতখন পোনোৱা দেখি সহদেৱে ক'লে, 'লাইটটো
নজ্বলাব সৰু ককাইদেউ !'

'কিয় ?'

'এবাৰ পৰ্দাখনৰ ফাঁকেৰে গেটখনৰ পোনে পোনে সৌ পানদোকানখনৰ
সন্মুখলৈ চাওঁকচোন।'

বিপ্লৱে জুমি চালে।

পানদোকানখনত হাৰীকেন লেম্প এটা জ্বলি আছে। সন্মুখত এজন মানুহ
ৰৈ আছে। ওঁঠত ছিগাৰেট এটা।

'সেই মানুহজনে এই দুদিন আমাৰ ঘৰৰ ওপৰত চকু ৰাখিছে।'

'তই মোক জনোৱা নাছিলি কিয় ?'

‘আপোনাক জনাই কি লাভ হ’ব সৰু ককাইদেউ হু ডাঙৰ ককাইদেউ থাকিলে
অৱশ্যে.....’

‘অৱশ্যে কি?’

‘ডাঙৰ ককাইদেউ জীয়াই থাকিলে ইমানপৰে ইমানপৰে কিয় আনকি
চকু ৰাখিবলৈকো মানুহজনৰ সাহস নহ’লহেঁতেন।’

‘কিন্তু কিয়?’

‘ডাঙৰ ককাইদেউ আমাৰৰ থাকক সেইবোৰ। আপোনাৰ পলম হ’ব
সৰু ককাইদেউ।’

‘কিন্তু সেই মানুহজন?’

‘তেওঁৰ কাৰণে আপুনি চিন্তা নকৰিব। আপুনি পিছফালৰ দেৱালখন পাৰাই
চৌধুৰীহঁতৰ ঘৰৰ পিছফালেদি যোৱা নৰ্দমাটোৰে গৈ চাৰি আলিটো পাই তাতে অট’ৰিক্সা
ষ্টেণ্ডৰ ওচৰত ৰ’ব। আপোনাক দেখি যিজন চালক আগবাঢ়ি আহিব তেওঁৰ অট’খনতে
আপুনি উঠি যাব। কিন্তু সাৱধান সৰু ককাইদেউ, য’লৈ আপুনি যাব খুজিছে ঠিক
সেইখিনিলৈকে অট’ৰিক্সাখন নিনি আঁতৰতে ৰখাই নামিব।’

‘তোৰ কথাৰ আজি বৰ ৰহস্যজনক যেন লাগিছে। ভাৱ হৈছে তই যেন
আগৰ সহদেৱ নহ’ব।’

‘মই আপোনাৰ লগুৱা সহদেৱ সৰু ককাইদেউ।’

‘তোক আজি লগুৱাতকৈ মোৰ সৰু ভাইয়েন লাগিছে।’

‘আজিৰ পৰা বাৰ বছৰ আগতেই ডাঙৰ ককাইদেউৱে মোক ঠিক এইবাৰ
কথাকে কৈছিল।’

বিপ্লৱে উভতি খোজ লৈছিল। পিছফালৰ বাৰাণ্ডাখনত ভৰি দি সি কৈ
উঠিল, ‘তই সাৱধানে থাকিব।’

‘আপুনি মোৰ কাৰণে চিন্তা নকৰিব। মই জীয়াই থকালৈকে ঘৰখন নিৰাপদে
থাকিব।’

বিপ্লৱ আৰু নৰ’ল। সি পিছফালৰ বাৰাণ্ডাখন অতিফ্ৰম কৰি পাকঘৰৰ ওচৰেদি
গৈ পিছফালৰ দেৱালখনত উঠি ল’লে। ঠিক এই খিনিৰ পৰা ঘৰটোৰ ডাইনিং কামৰ
পিছফালটো চকুত পৰে। বিপ্লৱে এনেয়ে এবাৰ ঘৰটোলৈ চালে। ডাইনিং কামটোত
নাইট এটা জ্বলি আছে। কিন্তু খিৰিকীখনৰ কাষত সহদেৱ কিয় ঠিয় হৈ আছেহুহু

বিপ্লৱে উশাহ সলালে। তাৰ মনত আছে সেইখিনিতে ফ'নটো আছে।

হয়তো সহদেৱ খিৰিকীৰে তালৈ চাই আছে অথবা টেলিফোনটোৰে কাৰোবাৰ লগত কথা পাতিছে।

বিপ্লৱৰ অন্তৰখন দুৰু - দুৰুকৈ কঁপি উঠিল।

নিজকে তাৰ আজি অচিনাকি যেন লাগিল। অচিনাকি যেন বোধ হ'ল মৃত ককায়েক বিমানক, লগুৱা সহদেৱ, বিমানৰ জুৱেলাৰী কোম্পানীটো আৰু আৰু তাৰ ঘৰটো

নিজৰ অজানিতে কেতিয়া যে দেৱালখনৰ পৰা নামি নৰ্দমাটোৰ কাষে কাষে খোজ দিব ধৰিছিল বিপ্লৱে ক'ব নোৱাৰে। আঁতৰত ক'ববাৰ কুকুৰ এটাই ভুকিবলৈ ধৰা দেখি বিপ্লৱ সচকিত হ'ল। সি বেগাই খোজ দিলে। চাৰি আলিটো পাই বিপ্লৱে চাৰিওফালে চকু ফুৰালে।

অট'বিক্সাণ্টেণ্ডত তেতিয়া ছখন অট'বিক্সা ৰৈ আছিল।

বিপ্লৱ অট'এখনৰ ওচৰত ঠিয় হল।

'ক'লৈ যাব?' সুধিলে এজনে অট'খনৰ ভিতৰৰ পৰা।

বিপ্লৱে কিবা ক'ব ওলাইছিল, কিন্তু আন এখন অট'ৰ পৰা চালকজন নামি অহা দেখি বিপ্লৱ ৰৈ গ'ল।

চালকজনে বিপ্লৱৰ ওচৰলৈ আহি মূৰটো সামান্য দোৱাই নমস্কাৰ কৰিলে। বিপ্লৱে চালকজনলৈ চালে। অন্ধকাৰত সি মুখখন ভালদৰে মনিব নোৱাৰিলে, সি মাথো নিঃশব্দে অট'খনত উঠি বহিল। অট'চালকজন বহাৰ লগে লগে সি সৰুকৈ মাত লগালে, 'ছাত্ৰীবাৰী।'

অট'বিক্সাখনে গতি লওঁতে বিপ্লৱে অনুমান কৰিলে কাষৰ অট'খনেও যেন গতি ল'বলৈ উদ্ৰেক কৰিছে।

নিঃশব্দে।

সংগোপনে।

8

অট'বিক্সাখনক বিদায় দি বিপ্লৱে চাৰিওফালে এবাৰ সন্তৰ্পণে চকুফুৰালে। আলিবাটতো ব্যস্ত হৈ আছে। বিপ্লৱে দুমিনিটমান তাতেই ঠিয় হৈ থাকি এইবাৰ খোজ পেলালে। প্ৰতিখোজ পেলোৱাৰ লগে লগে বিপ্লৱৰ ভাৱ হৈছিল তাৰ পিছফালে কোনোবাই

যেন এক বিশেষ ছন্দময় গতিৰে খোজ পেলাইছে।

বিপ্লৱ থমকি ৰৈ উভতি চালে।

সন্দেহজনক কাকো নেদেখি সি আকৌ খোজ পেলালে। কিছু দূৰ অতিক্ৰম কৰিয়েই সি আকৌ উভতি চালে। কোনোবা এটা ছঁয়াময়াকৈ পিছফালৰ গলি এটাৰে সোমাই যোৱা দেখিলে বিপ্লৱে।

বিপ্লৱৰ অন্তৰখন ক্ষণে - ক্ষণে কঁপিব ধৰিছে।

তাৰ হাতত মাথো এবেগেত দীঘল ধাৰাল ডেগাৰ এখন। সেই খনেৰে সি গুৱাহাটীৰ প্ৰহেলিকাময় অন্ধকাৰ জগতখন তোলপাৰ কৰিব নোৱাৰে। সিমানখিনি শক্তি অভিজ্ঞতা কোনোটোৰেই তাৰ নাই। কিন্তু সিয়ে জন মাৰাক নামৰ মানুহজনক লগ ধৰিবই লাগিব। সেই বহস্যময় মানুহজনৰ মৃত্যু হ'বও পাৰে অথবা ক'ৰবাত জীয়াই থাকিবও পাৰে। যতদূৰ সম্ভৱ তেওঁৰ মৃত্যু হোৱা নাই। তাৰ একমাত্ৰ আপোনজন বিমানৰ মৃত্যু বহস্যৰ উৱাদিহ ল'বলৈকে সি মানুহজনক লগ ধৰিব লাগিব।

খালি ৰিক্সা এখন দেখি বিপ্লৱ উঠি বহিল। ৰিক্সাখনেদি কিছুদূৰ আগবাঢ়ি গৈ সি নামিল। এইবাৰ সি খৰকৈ খোজ পেলালে। মিছন ৰ'ডটো কিছু জনশূণ্য। সি হোটেল এখনৰ সন্মুখত ৰৈ দিলে। হোটেলখন মজলীয়া ধৰণৰ। গ্ৰাহকো বেছি নাই। হঠাৎ —

হোটেল বিমানহু

হোটেলখনৰ দুৱাৰডলিৰ ওপৰত থকা চাইনবৰ্ডখন দেখি বিপ্লৱ উচপ খাই উঠিল। সি ধীৰে-ধীৰে খোজ পেলাই কাউণ্টাৰলৈ আগবাঢ়ি গ'ল। কাউণ্টাৰত তলমূৰকৈ বহি হিচাপ কৰি থকা আদহীয়া মানুহজনলৈ চাই বিপ্লৱে মাত লগালে, 'শুনকচোন।'

'কওঁক।' মূৰ নুতোলাকৈয়ে মানুহজনে ক'লে।

'জন মাৰাকৰ ঘৰ কোনটো ক'ব পাৰে নেকি আপুনি?'

মানুহজনে এইবাৰ মূৰ তুলি বিপ্লৱলৈ কিছুপৰ একেখিৰে বিস্ময়সনা দৃষ্টিৰে চাই অৱশেষত লঘু স্বৰেৰে ক'লে, 'মই আপোনাক চিনি পাইছো।'

বিপ্লৱ আচৰিত হ'ল। বিপ্লৱে মনত পেলাবলৈ চেষ্টা কৰিলে ক'ৰবাত দেখিছিল নেকি মানুহজনক সি।

'আপোনাৰ নাম বিপ্লৱ কাকতী। আপুনি আমাৰ ৰজাৰ' হঠাতে তেওঁ চাৰিওফালে চকু ফুৰালে। তেওঁ যেন বিপদৰ গোন্ধ পালে। সুধিলে, 'আপুনি অকলে আহিছে?'

বিপ্লবে মুৰ দুপিয়ালে।

‘আপুনি অকলে অহাতো সমুলি ঠিক হোৱা নাই। সহদেৱে অন্ততঃ আপোনাক অকলে আহিব দিব নালাগিছিল।’

‘তাৰমানে আপুনি সহদেৱকো—’

‘চিনি পাওঁ। জন মাৰাককো চিনি পাওঁ।’ মানুহজনে এইবাৰ আঁতৰত ঠিয় হৈ থকা আটল চেহেৰাৰ বয় এটালৈ চাই ক’লে, ‘মোহনহু তই কেচত বহচোন।’

মানুহজনে এইবাৰ কাউণ্টাৰৰ পৰা ওলাই আহি হোটেলৰ পিছফালৰ দুৱাৰখনলৈ বুলি অগ্ৰসৰ হ’ল। বিপ্লৱক তেওঁ ইঙ্গিতেৰে মাতিলে। বিপ্লৱ মন্ত্ৰমুগ্ধ সাপ এডালৰ দৰে মানুহজনৰ পিছে পিছে গৈ এটা অন্ধকাৰ কোঠাৰ সন্মুখত বৈ গ’ল। মানুহজনে কোঠাটোৰ বন্ধ দৰ্জাখন খুলি ভিতৰলৈ সোমাই হৈ লাইটতো জ্বলাই দিলে। বিপ্লৱ সোমাই অহাৰ পিছত দৰ্জাখন বন্ধ কৰি চেয়াৰ এখনত বিপ্লৱক বহিব দি এইবাৰ মুৰ দোৱাই নমস্কাৰ কৰি ওচৰতে তুল এখনতে বহি ল’লে।

বিপ্লৱৰ দুচকুত সপ্ৰশ্ন দৃষ্টি। সি যেন বোবা, স্থিতপ্ৰজ্ঞ।

‘মোৰ নাম পবিত্ৰ বড়ো। এই হোটেলখনৰ ময়ে মালিক। আপোনাৰ ককাইদেউৰে টকা দহহেজাৰ নিদিয়াহেঁতেন মই এতিয়াও জেল পলাতক দামী চোৰ হৈ থাকিলোহেঁতেন। বিমান কাকতীয়ে মোক সকলো দিলে। নিৰাপত্তা দিলে, অভয় দিলে।’ পবিত্ৰ বড়োৱে অলপপৰ বৈ আকৌ ক’লে ‘তেখেত আমাৰ বজা আছিল। এতিয়া শূণ্য সিংহাসনৰ মৰ্যাদা আপুনিয়েই বন্ধা কৰিব লাগিব। অকল আপোনাৰ বাবে নহয়। পৰিয়ালৰ বাবে। আমাৰ সকলোৰে বাবে।’

‘মই একো বুজি পোৱা নাই।’

‘বুজিবলৈ ইয়াত একো জটিলতা নাই। এতিয়া আপুনি আমাৰ বজা। আমাৰ বিপদ, আপোনাৰ বিপদ, আপোনাৰ বিপদ আমাৰ বিপদ।’

‘মই সঁচাকৈয়ে একো বুজি পোৱা নাই।’

পবিত্ৰ বড়ো যেন কিঞ্চিৎ বিচলিত হ’ল। কোনো বকমে ক’লে তেওঁ ‘তাৰমানে আপুনি কিন্তু মই শুনিছিলো বিমান কাকতীৰ পিছত তেখেতৰ ভায়েক বিপ্লৱ কাকতীয়েই এই সোণৰ ৰাজ্যৰ ৰজা হ’ব যাওক সেইবোৰ।’

শ্বমুনিয়াহ এৰিলে বড়োৱে।

‘এক কোটি নহয়, দুই কোটি নহয়। অলেখ কোটি টকা। কোনে ধৰি ৰাখিব

এতিয়া এই অযুত নিযুত সম্পদ।' বিৰ্ বিৰালে বড়োৰে।

'আপুনি কিবা কৈছে?'

'ছহু'

'এটা কথা সোধো?'

বড়োৰে একো নকলে। বিপ্লৱলৈ চাই ব'ল মাথো।

'ইমান দিনে মই ককাইদেউক যি ভাবে জানিছিলো, এতিয়া মোৰ ভাৰ হৈছে মই যেন এটা ভুলকে সৱতি আছিলো। হয়তো এইকণ উপলক্ষিও নহ'লহেঁতেন যদিহে ককাইদেউৰ মৃত্যু সম্পৰ্কে মোৰ সন্দেহ নহ'লহেঁতেন। মই জানো আপোনালোকে তেওঁক এজন বজাৰ দৰে সন্মান কৰে। কিন্তু কিহৰ কাৰণে? সেইবিলাকো মই জানিব নিবিচাৰো। মোক লাগে ককাইদেউৰ মৃত্যু কিয় হ'ল? সহজ অৰ্থত কোনে কিহৰ কাৰণে মাৰিলে। বহু। এইখিনি জানিলেই....'

'এইবাবেই আপুনি জন মাৰাকক বিচাৰিছিল?'

'হয়।'

'তেওঁক জানো আজি লগ পাব?'

'মই তেওঁৰ ঠিকনাটো জানো। মাত্ৰ ঘৰটো ---'

'তথাপিও জন মাৰাকক এই সময়ত পোৱাটো উজু নহ'ব।'

'কিন্তু কিয়?' বিপ্লৱ অৰাক হ'ল।

'কিয়নো এইটো মৃত্যু আশংকাৰ সময়। কালি জন মাৰাক নামৰ আন এজন লোকৰ মণিপুৰী বস্ত্ৰীত মৃত্যু হৈছে। একে নামৰ সাদৃশ্যৰ কাৰণেই বেচেৰা মৃত্যু মুখত পৰিল। আৰু এতিয়া আমাক বচাবলৈকো কোনো নাই। এতিয়া নিজেই নিজকে বচাব লাগিব।'

'কিন্তু মোৰ পৰা তেওঁৰ কোনো ভয় নাই।'

'জানো।' বড়োৰে ক'লে।

'আপুনি আৰু বহু কথাই জানে।'

হঠাতে বন্ধ দৰ্জাখনত কোনোবাই ঢকিওৱা শুনি বড়োৰে সুধিলে, 'কোন?'

'মই মোহন। দৰ্জাখন খোলকছোঁ।'

পৰিত্ৰ বড়োৰে উঠি গৈ দৰ্জাখন খুলি দিলে। বিপ্লৱে মন কৰিলে মোহনৰ

মুখখনত যেন দুঃশ্চিন্তাৰ ছাঁ। মোহনে বড়োক কি ক'লে বিপ্লবে শুনিবলৈ নাপালে। মোহন উভতি খোজ লোৱাৰ সময়ত বড়োৱে কোৱা শুনিবলৈ পালে বিপ্লবে, 'সকলোকে সাৱধান হ'ব ক'গৈ।'

মোহন গ'লগৈ।

পৱিত্ৰ বড়ো আকৌ বিপ্লৱৰ ওচৰলৈ আহিল।

'শুনক।' ধীৰ কণ্ঠেৰে ক'লে বড়োৱে, 'মই আগতেই কৈছিলো আপুনি অকলে অহাতে মুঠেই ভাল হোৱা নাই। মৃত্যুদূতৰে আলিবাটতো ওপছি পৰিছে। বিমান কাকতীৰ উদ্ভৱাধিকাৰীৰ ওপৰত সকলোৰে শেন চকু। আপোনাৰ সন্মুখত এতিয়া দুটা পথ খোলা আছে। এটা হ'ল নিৰাপদে ঘৰলৈ উভতা আৰু আনটো হ'ল মোহনৰ সৈতে মৃত্যুক সন্মুখত লৈ মাৰাকৰ ঘৰলৈ যোৱা।'

'মই জন মাৰাকক দেখা কৰিম।'

পৱিত্ৰ বড়ো আৰু এখোজ আগুৱাই আহিল। তেওঁ আদহীয়া অথচ আটিল দেহটোৰে এবাৰ বিপ্লৱক আকোৱালি ল'লে। বিপ্লবে মন কৰিলে বড়োৰ দুচকু সজল হৈ উঠিছে।

'ছাৰ।' মোহনে আকৌ আহি মাত লগালে।

৫

'মাৰাকৰ ঘৰ পালোহি।' মোহনে ক'লে।

বিপ্লবে ঘৰটো চালে। আসাম টাইপৰ সৰু পুৰণি ধৰণৰ ঘৰ। এতিয়া অন্ধকাৰত ডুব গৈ আছে।

'আপুনি ভিতৰলৈ গৈ কলিং বেলটো বজাই দিয়ক। মই ইয়াতে ৰৈছো।'

বিপ্লবে গোটখন খুলি বাৰাণ্ডাত ভৰি দিলে। দৰ্জাখনৰ ওচৰত থকা কলিং বেলটো টিপাৰ কিছুসময়ৰ পিছতে ভিতৰৰ পৰা কোনোবাই সুধিলে, 'কোন?'

বিপ্লবে অনুমান কৰিলে মাতটো নাৰীকণ্ঠৰ। সম্ভৱ কোনোবা বৃদ্ধাৰ। বিপ্লবে একো নক'লে।

দৰ্জাখন সামান্য ফাঁক হ'ল। অন্ধকাৰতো বিপ্লবে ধৰিব পাৰিলে বৃদ্ধা এগৰাকীৰ জীৰ্ণ দেহ এটা। বিপ্লবে এখোজ আগুৱাই গৈ ক'লে, 'মই মাৰাকক লগ পাব বিছাৰিছো।'

বৃদ্ধাই বিপ্লৱলৈ চাই মাথো ক'লে, 'আপোনাক মই চিনি পোৱা নাই।'

'মোৰ নাম বিপ্লৱ কাকতী। চান্দমাৰীত থাকো। মই বিমান কাকতীৰ.....'

বৃদ্ধা যেন এইবাৰ সন্তুষ্ট হৈ উঠিল। এবাৰ বিপ্লৱলৈ ভালদৰে চাই পিছমুহূৰ্ত্তত মূৰ দোৱাই নমস্কাৰ কৰি ক'লে, 'সোমাই আহক।'

বিপ্লৱে গেটৰ মুখলৈ চালে।

'আপুনি সোমাই যাওঁক। মই ৰৈ আছোঁ।' মোহনে ক'লে।

বিপ্লৱ ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল। বৃদ্ধাই তাক আগবঢ়াই নি শোৰা কোঠালি পোৱালগৈ। কম পাৰাৰ লাইট এটা জ্বলি আছিল কোঠাটোত। বিপ্লৱে দেখিলে পুৰণিদিনীয়া পালেং এখনত বৃদ্ধ এজন শুই আছে। দুচকুত উদাসীন দৃষ্টি। পিন্ধনত বগা পায়জামা আৰু হলৌ চাৰ্ট এটা। বৃদ্ধা গৰাকীয়ে আঙুলিয়াই দেখুওৱা চকী এখনত বহি লৈ বিপ্লৱে ক'লে, 'মোৰ নাম

'জানিছোঁ। এইমাত্ৰ পৰিব্ৰ বড়োৱে ফোন কৰি জনাইছে।'

'আপুনিযে জন মাৰাক?'

'সকলোৱে মোক সেই বুলিয়েই জানে।' এইবাৰ বৃদ্ধা গৰাকীলৈ চাই ক'লে, 'মেৰীহু তুমি মোহনক দ্ৰইংকমত বহিব কোৱাগৈ। চাবা যাতে সি দ্ৰইংকমৰ লাইট নজ্বলায়। আনপিনে আগফালৰ বাৰাণ্ডাৰ লাইটটো জ্বলাই থৈ দিবা। যাতে মোহনে গেটৰ মুখখন ভালদৰে দেখা পাই থাকে।'

মেৰী গ'লগৈ।

'এতিয়া কোৱা তুমি কিয় আহিছা?'

বিপ্লৱে এবাৰ ভাবি চালে সি ক'ৰ পৰা আৰম্ভ কৰিব, কি সুধিব। এই সন্তৰ বছৰীয়া বৃদ্ধ মাৰাকে বহু কথাই জানে। নহ'লে

'মোৰ দাদাই আজি আপোনাক দেখা কৰাৰ কথা আছিল?' বিপ্লৱে কোনো পাতনি নেমেলাকৈ সুধি পেলালে।

'আছিল।'

'কিয়?'

'কিয় ক'ব নোৱাৰো।'

'অনুমান?'

'অনুমানৰো সীমা এটা আছে। তেওঁ মোক একো ইংগিতো দিয়া নাছিল। মাত্ৰ ফোন কৰি কৈছিল সাতাইশ তাৰিখে তেওঁ গধূলি সাতটা বজাত মোক দেখা কৰিব। বহু সিমানহে।'

‘কোন দিনাখন ফোন কৰিছিল?’

মাৰাকে ভাবি ক’লে, ‘বোধহয় তেইশ তাৰিখে।’

তাৰমানে দুখটনা হোৱাৰ আগদিনাখনহু বিপ্লৱে এইবাৰ সোধো-নোসোধোকৈ
অৱশেষত সুধি পেলালে ‘মোৰ ককাইদেউৰ লগত আপোনাৰ কিহৰ সম্বন্ধ আছিল?’

জন মাৰাক নীৰৱে বোৱা দেখি সি পুনৰ সুধিলে, ‘আপুনি ক’বলৈ বেয়া
পাইছে?’

‘বেয়া? নাই পোৱা। কিন্তু কি ক’ম মই? তেওঁ আমাক অভয় দিছিল। নিৰাপত্তা
দিছিল। ক’বলৈ গ’লে তেওঁ আমাৰ বজা আছিল।’

‘মই একো বুজি পোৱা নাই।’

‘তুমি বুজি পাবই লাগিব। অত্যন্তঃ শতাধিক মানুহৰ স্বার্থত। মই যি ক’ম
তোমাৰ বিশ্বাস নহ’ব পাৰে, ঘৃণা উপজিব পাৰে। কিন্তু এইয়া বিমান কাকতীৰ সঁচা আত্ম
প্ৰতিষ্ঠাৰ সংগ্ৰাম। তেওঁ এজন বজা আছিল। সোণৰ ৰাজ্যৰ বজা।’

বিপ্লৱে যেন আত্মস্থ। সি এতিয়া মাথো নীৰৱ শ্ৰোতা।

‘আজিৰ পৰা পোন্ধৰ বছৰৰ আগৰ কথা মনত পেলোৱা। তুমি তেতিয়া দহ
বাৰ বছৰীয়া ল’ৰা। বিমান কাকতীৰ বয়স বিশ বছৰ তেতিয়া। চেনীকুঠিৰ চাৰিটা কামৰ
সৰু ঘৰ এটাত তোমালোক থাকা। মা-দেউতা নাই কাৰণে বিমানৰ তিনিশ টকীয়া
চাকৰিটোৱেই তোমালোকৰ সম্বল। আত্মীয় স্বজন বুলিবলৈ মাত্ৰ লগুৱা সহদেৱ।
তেনেক্ষেত্ৰত ধনী হোৱাৰ সপোনত বিভোৰ হৈ বিমান কাকতীয়ে স্মাগলিঙৰ দৰে দুৰ্গম
পথ এটা বাছি ল’লে। সাৰথি হ’লো মই। আমাৰ কামৰ পৰিধি ক্ৰমশঃ বাঢ়ি গ’ল। বিমান
কাকতী লাখপতি হ’ল। চান্দমাৰীত বিৰাট চৌহদৰ ঘৰ এটা হ’ল। কিন্তু এইয়াই শেষ
নহ’ল। এইবাৰ তেওঁ মন মেলিলে সোণৰ ৰাজ্যৰ সিংহাসন দখল কৰিবলৈ।’

‘সোণৰ ৰাজ্য?’

‘অহু সোণৰ ৰাজ্য। আমি সকলোৱে জানো সোণৰ খনি এই অঞ্চলত নাই।
কিন্তু সমগ্ৰ ভাৰতৰ তথা এছিয়াৰ সোণৰ গুপ্ত আৰু অবাধ চলাচল এই অঞ্চলটোতেই
ঘটে। বাংলাদেশৰ চিটাগং, মিজোৰাম, ত্ৰিপুৰা, মণিপুৰ, নাগালেণ্ড, অসম, নেপাল, ভূটান
আদিলৈ এই সোণৰ ৰাজ্যখন গঠিত। চিটাগং এটা সৰু নামহীন বন্দৰ। মণিপুৰ আৰু
নাগালেণ্ড সীমান্তই হ’ল সোণ অহা-যোৱাৰ গুপ্ত পথ। এই সমগ্ৰ অঞ্চলটোৰ ওপৰত
কোনো ৰাজ্যৰ কৰ্তৃত্ব নাই। আছে মাথো কেইজনমান ব্যক্তিৰ। বিমান কাকতীয়ে তেনেকুৱা

এজন নায়কেই আছিল। কিন্তু লাহে লাহে বিমান কাকতীৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বীবোৰ বাগৰিব ধৰিলে যেতিয়া অনন্ত হালৈ নামৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত দুৰ্দ্ধৰ্ষ সৈনিক এজন লগ লাগিল। পিছলৈ বিমান কাকতীৰ আঙুলিৰ কিটিপত সোণ অহা হ'ল, যোৱা হ'ল। লগুনৰ সোণৰ বজাৰখনো কেতিয়াবা তোলপাৰ লাগে। বিমান কাকতীৰ হস্তক্ষেপত শান্ত হয়। কিন্তু সেয়ে হ'লেও বিমান কাকতী অপ্ৰতিদ্বন্দ্বী নহয়। অন্ততঃ চাৰিজন পৰম শক্তিশালী শত্ৰু তেতিয়াওঁ জীয়াই আছিল। এজন হৈছে নাগালেণ্ডৰ ৰাঙ মাদুই। আন এজন হৈছে কলিকতাৰ নন্দন ঘোষ। এজন হ'ল শিলিগুৰিৰ বাহাদুৰ থাপা। শেষৰ জন হৈছে ৰাজস্থানৰ ধুমন জৰীআলা।'

‘মই এজনৰো নাম শুনা নাই।’

‘তুমি নুশুনাই স্বাভাৱিক। তেওঁলোক অন্ধকাৰ জগতখনৰ লগতহে বেছি পৰিচিত।’ উশাহ এটা সলাই মাৰাকে পুনৰ ক'লে ‘বিমান কাকতীয়ে চাল এটা খেলিলে। ক্ৰমশঃ তেওঁ সোণৰ চলাচল কমাই আনিলে। বাহিৰৰ পৰা অহা সোণবোৰ তেওঁ গোপনে জমা কৰিব ধৰিলে। লগে লগে সোণৰ কৃত্ৰিম নাটনিৰ সৃষ্টি হ'ল। বিপৰ্য্যয় ঘটিল বহুতৰে। লাভবান হ'ল বিমান কাকতী।’

বিপ্লৱে সীমাহীন উত্তেজনা অনুভৱ কৰিলে।

‘য'ত কোটি কোটি টকা জড়িত হৈ আছে তাত কোনেও নিশ্চিত্তে থাকিব নোৱাৰে। বহুতেই গম পাই গ'ল যে বিমান কাকতীয়ে কোটি কোটি টকাৰ সোণ জমা কৰিছে। এনেকুৱা এটা খবৰে সকলোকে কঁপাই তুলিলে। সেই কঁপনিৰ আলোড়নতে....’

‘তাৰমানে আপুনি ক'ব খুজিছে ইয়াৰ বাবেই ককাইদেউৰ মৃত্যু হ'ল।’

‘মৃত্যু হ'ল নহয়। ঘটালে। কিন্তু কোনে ক'ব নোৱাৰে। এজনো হ'ব পাৰে। অথবা চাৰিজনো হ'ব পাৰে।’

‘কিন্তু দুৰ্ঘটনাতো?’

‘সেইটোৱেই মোক চিন্তিত পেলাইছে। ট্ৰাক এখনৰ দ্বাৰা মানুহ মাৰি পেলোৱাতো সহজ কথা। কিন্তু বিমান কাকতীৰ দৰে মানুহ এজনক, তাকো পাণ্ডুত ট্ৰাকেৰে চেপি মাৰি পেলাবলৈ যড়যন্ত্ৰ কৰাটো খুবেই অস্বাভাৱিক।’

‘পাণ্ডুলৈ ককাইদেউ কিয় গৈছিল আপুনি ক'ব পাৰে?’

‘নোৱাৰে। শুনা। মোৰ মনে ধৰিছে জুৱেলাৰী কোম্পানীৰ কোনোবা এজনে বিশ্বাসঘাতকতা কৰিলে। তেৱেই বিপক্ষ দললৈ খবৰ পঠিয়ালে যে বিমান কাকতী পাণ্ডুলৈ গৈছে, তাকো অকল শৰীয়াইকৈ। তোমাৰ এতিয়া প্ৰধান কৰ্তব্য হৈছে বিমান কাকতীয়ে

লুকুৱাই থোৱা ছশ কোটি টকা মূল্যৰ সোণখিনি উদ্ধাৰ কৰা। সেইবাবেই তুমি তেখেত পাণ্ডুলৈ যোৱাৰ ৰহস্য ভেদ কৰিব লাগিব। আনপিনে তুমিও সাৱধানে থাকিব লাগিব। তোমাৰ কিবা এটা হ'লে কাকতী বংশৰ ওঁহো কাকতী বংশৰ শলিতা নুন্মায়। আৰু এগছি বস্তি এতিয়াও জ্বলি আছে। মুঠেই সাত বছৰ হৈছে সেই বস্তি গছিব পোহৰ। সাতবছৰীয়া শিশুৱে যাওঁক সেইবোৰ।’

কোঠাটোৰ এমূৰত থকা টেলিফোনটো সংশদে বাজি উঠিল।

মেৰী মাৰাক আহি ৰিচিভাৰটো ধৰি অনুচ্ছ কণ্ঠেৰে কিবা কথা পাতিলে। বিপ্লৱে অনুমান কৰিলে মেৰীৰ মুখখন যেন বৰকৈ শেঁতা পৰিছে। ৰিচিভাৰটো ক্ৰেদেলত থৈ তেওঁ আগবাঢ়ি অহা দেখি জন মাৰাকে সুধিলে, ‘কি হ’ল মেৰী?’

‘পৱিত্ৰ বড়োৱে ফোন কৰিছিল। এখেতৰ মানে কাকতীৰ ঘৰত কেইজনমান মানুহ আহিছিল। তেওঁলোকে গুলীয়া-গুলি কৰি ডকাইতিৰ চেষ্টা কৰিছিল। অৱশ্যে তেওঁলোকৰ এজনৰে গুলীয়া-গুলিত মৃত্যু হ’ল। ওচৰৰ মানুহবোৰ অহা দেখি তেওঁলোক পলাই গ’ল। ডেডবডীটো.....’

‘গুলীয়া-গুলি তেওঁলোকেহে কৰিছিল। তেনেস্থলত নিজৰ মানুহ এজনক-’

‘তুমি এতিয়াও সহদেৱক বুজি নাপালা।’

বিপ্লৱ উচপ খাই উঠিল। তাৰমানেহুহু

৬

সিহঁতৰ ঘৰৰ সন্মুখত তেতিয়াও বহুত মানুহ জুম বান্ধি আছিল। বিপ্লৱে অট’ৰিক্সাখনৰ পৰা নামি জুমটো ঠেলি ভিতৰলৈ সোমাই গ’ল। দ্ৰইংকমতে সি সহদেৱক লগ পালে। সহদেৱ পুলিচ ইন্সপেক্টৰ এজনৰ লগত কথা পাতি আছিল। বিপ্লৱক দেখি সহদেৱ আগবাঢ়ি আহিল।

‘কি হৈছিল সহদেৱ?’

‘মুঠেই সাধাৰণ ডকাইতিৰ কেচ এটা।’ সহদেৱে কোৱাৰ আগেয়ে পুলিচ ইন্সপেক্টৰজনে মাত লগালে, ‘আমি ইতিমধ্যেই দুজন পুলিচ মোতায়েম কৰিছো।’

‘কিন্তু মই শুনিছিলো যে এজনৰ —’

‘আপুনি ঠিকেই শুনিছিল। এজনৰ মৃত্যু হৈছিল। ডেডবডীটো মৰ্গলৈ পঠিয়াই দিছো। আপুনি নিঃশ্চিন্তে থাকক। কোনো ভয় নাই এতিয়া।’ ইন্সপেক্টৰজনে অভয় দি গ’লগৈ। বিপ্লৱ দ্ৰইংকমৰ পৰা ভিতৰলৈ সোমাই গ’ল। সি পোনে-পোনে বিমানৰ বেড

কমটোত সোমাল।

বিপ্লৱে বিমানৰ বেডকমত থকা গডৰেজ আলমাৰীটো খুলি সি বিভলভাৰ এটা উলিয়াই আনিলে। সি ঠিকেই অনুমান কৰিছিল। দুটা গুলীৰ এটা ব্যৱহৃত হৈছে।

‘সৰু ককাইদেউ!’

বিপ্লৱে পিছলৈ ঘূৰি চালে। সহদেৱ তলমূৰকৈ ধীৰ কণ্ঠেৰে ক’লে, ‘গুলীটো ময়ে খবছ কৰিছো।’

‘তাৰমানে ডকাইতজনক তয়ে

‘সেইয়া ডকাইত নাছিল। ধুমন জৰীআলাৰ মানুহ সি। চিনি পায় তেওঁক?’

‘পাওঁ। মাৰাকে কৈছিল নামটো।’

‘অৱশ্যে অইন কিজন জৰীআলাৰ মানুহ নহয়। থাপা, ঘোষ, মাদুইবো মানুহ আছিল। ইয়াৰ অৰ্থ এটাই হ’ব, আমাৰ বিপক্ষে এতিয়া চাৰিওজন লগ লাগিল। ডাঙৰ ককাইদেউক তেওঁলোকেই—’

‘জানো।’

‘আৰু জানি লওঁক। ডাঙৰ ককাইদেৱে লুকুৱাই থোৱা সোণখিনি উদ্ধাৰ কৰিবলৈ তেওঁলোকে চেষ্টা কৰি আছে, আমিও চেষ্টা কৰিব লাগিব। এতিয়াও আমাৰ হাতত সময় আছে। এশমান বিশ্বস্ত মানুহ আছে। তেওঁলোকে আপোনাৰ আদেশ লৈকে বাট চাই আছে। আপোনাৰ ইংগিতত তেওঁলোকে তেজৰ ঢল বোৱাই দিব পাৰে। আপুনি মাত্ৰ উঠক সৰু ককাইদেউ।’

‘এতিয়াও আমাৰ হাতত কোন কোন আছে?’

‘মই, জন মাৰাক, পৱিত্ৰ বড়ো, অনন্ত হালৈ, হৰি গগৈ। অইনবোৰ হ’ল মাথো আঞ্জাবহ ভৃত্য।’

‘আৰু খগেন পাঠক।’

‘কালি ৰাতিপুৱাহে ক’ব পাৰিম তেওঁ কাৰ লগত আছে।’

‘কিন্তু ... সোণখিনি লুকাই থ’ব ক’ত ককাইদেউৱে?’

‘ক’ব নোৱাৰো। ইয়াতো থ’ব পাৰে, অইন কৰবাতো থ’ব পাৰে।’

‘অকলে সিমানখিনি সোণ ককাইদেৱে থ’ব নোৱাৰে। অইন এজনক যিজনক ককাইদেৱে আমাতকৈয়ো আপোনজন বুলি ভাৱিছে তেওঁৰ সহায় ল’বই লাগিব। হয়তো

আৰু কেইজমানবো সহায় ল'ব পাৰে।'

হঠাতে সহদেৱে বিপ্লৱৰ ডৰি দুখন সাবটি ধৰিলে।

'এই কি হ'ল তোৰ?'

'আপুনি এতিয়াহে প্রকৃত জীৱন পাইছে সৰু ককাইদেউ। এতিয়া আপুনি আমাৰ বজা।'

৭

ফিয়েটখন পাৰ্ক কৰি খগেন পাঠক হোটেল ব্ৰহ্মপুত্ৰলৈ সোমাই গ'ল। বিচিপচন লাওঞ্জৰ ওচৰতে টপামুৰীয়া শকত গৌফাল মানুহ এজন বহি আছিল। পাঠকক দেখি তেওঁ ঠিয় হ'ল।

'খগেন পাঠক?' অনুচ্ছ কণ্ঠেৰে তেওঁ সুধিলে।

পাঠকে মূৰ দুপিয়ালে।

'কম নম্বৰ সাত, থাৰ্ড ফ্ল'ৰ।' মানুহজনে কথাখিনি কৈয়ে লাওঞ্জৰ বিচিপচন কাউণ্টাৰত থকা ইণ্টাৰকমটো তুলি ল'লে।

পাঠকে থাডফ্ল'ৰ পাই সাত নম্বৰ কোঠাৰ ওচৰ পাই থমকি ব'ল।

তেওঁ জানে এইখন হোটেলৰ আইনগত মালিক নিয়েই নহওঁক কিয় প্রকৃত মালিক হৈছে ধূমন জৰীআলা। তেনেস্থলত

হঠাতে দৰ্জাখন খোল খালে। ওখ হটঙা যুৱক ওলাই আহি মাত লগালে 'আহক।'

পাঠক ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল। কিন্তু ...

সৰ্বশৰীৰ শিয়ঁৰি উঠিল পাঠকৰ।

নন্দন ঘোষ যাও মাদুই.... বাহাদুৰ থাপা..... জৰীআলা.....

তেন্তে সকলোকেইজন একেলগ হ'ল। কিন্তু কাৰ বিপক্ষে? শত্ৰু বুলিবলৈ এতিয়া কোনো নাই। এজন আছিল, বিমান কাকতী। এতিয়া বিমান কাকতীৰ আসনত বহিবলৈয়ো যোগ্য ব্যক্তি নাই। বিপ্লৱ কাকতীৰ কথা ভাবিবই নোৱাৰি। ছশ কোটি টকাৰ সোণখিনি অইন ক'ৰবাত চিকমিকাই পৰি আছে। তাৰমানে সোণখিনিৰ কাৰণেই...।

'আমি জানিছিলো বিমান কাকতীৰ মৃত্যুৰ পিছত আপোনাৰ শুভবুদ্ধিৰ উদয় হ'ব।'

খগেন পাঠকে ভাৰি চালে। এতিয়া তেওঁৰ হাতত এটাই পথ খোলা আছে, আত্মসমৰ্পণ কৰা। অনন্ত হালৈক আদেশ দিবলৈকো এতিয়া কোনো নাই। নহ'লে হয়তো....

পাঠকে মূৰ দোৰাই নমস্কাৰ কৰি চকী এখনত বহি ল'লে।

জৰীআলাই ছিগাৰেট এটা জ্বলাই ধীৰ কঠেৰে ক'লে 'শুনক। আমাৰ হাতত এতিয়া বিমান কাকতীৰ প্ৰায় সমুদায় মানুহ আছে। আপুনি অহাৰ লগে লগে আৰু মাৰাকৰ মৃত্যুৰ লগে লগে এতিয়া মাথো অনন্ত হালৈ আৰু হৰি গগৈছে বাকী ব'ল।'

'জন মাৰাক?'

'অ। মণিপুৰী বস্তুত আছিল তেওঁ। আমাৰ মানুহে পাই —'

বাধা দি পাঠকে সুধিলে 'দেখিবলৈ কেনেকুৱা তেওঁ?'

'ডেকা, চাপৰ। সাধাৰণ গাৰো মানুহ এটা।'

'কিন্তু মই শূনা মতে..... জন মাৰাক বয়সীয়া.... সত্তৰ বছৰতকৈয়ো বেছি বয়স হ'ব কিজানি। আনহাতে আপুনি ক'লে যে'

'ঠিকেই কৈছো মই। মানুহজন ডেকা। ত্ৰিশমান হ'ব বয়স।'

'মোৰ সন্দেহ উপজিছে। আপোনালোকে ভুলবশতঃ অইন কাৰোবাৰহে মৃত্যু ঘটালে।'

'অসম্ভৱ।'

'মুঠেই অসম্ভৱ নহয় মিঃ জৰীআলা।' নন্দন ঘোষে ক'লে, 'আমি এই বিষয়ে বিতং অনুসন্ধান কৰি লোৱা ভাল হ'ব।'

'তেতিয়া হ'লে অপাৰেচন আৰম্ভ কৰোতে আৰু এদিন পলম হৈ যাব।'

'যাওঁক। মনত ৰাখিব বিমান কাকতীৰ দলৰ কোনো এজন মানুহ নাই যিয়ে আমাক বাধা দিব পাৰিব। বিপ্লৱ কাকতীয়ে একো উৰাদিহেই পোৱা নাই। হয়তো কোনো কালেই তেওঁ বিমান কাকতীৰ আসনখন ল'ব নোৱাৰিব।'

'আৰু মোৰ বোধেৰে তেওঁ সোনখিনিৰ কথাও গম পোৱা নাই।' পাঠকে ক'লে।

'তেতিয়া হ'লে আমাৰ আৰু ভাল হ'ব।' নন্দন ঘোষে ক'লে 'আমি এতিয়া বিপ্লৱ কাকতীৰ পৰাও নিৰাপদ হ'ব পাৰিম।'

'বিপ্লৱ কাকতীৰ লগত এতিয়াও সহদেৱ বোলা মানুহ এজন আছে। প্ৰকৃত

জন মাৰাকো থাকিব পাৰে।' বাহাদুৰ থাপাই ক'লে।

'জন মাৰাক বিপ্লৱ কাকতীৰ ঘৰত নাই।' পাঠকে ক'লে।

'তেন্তে ক'ত থাকিব তেওঁ? সন্তৰ বছৰীয়া বৃদ্ধলোক এজন আমাৰ চকুত ধূলি দিয়েইবা কিমান দিন থাকিব পাৰিবহু'

'এটা কথা আপুনি এৰি গৈছে।' যাঙ মাদুই ক'লে।

'কি?'

'বিমান কাকতীয়ে সোণখিনিৰ কথা আৰু এজনক কৈছিল। যাক কৈছিল মোৰ মনে ধৰিছে যতদূৰ সন্তৰ তেওঁ পাণ্ডুত থাকিব লাগিব। অন্যথা বিমান কাকতীয়ে তেনেদৰে পাণ্ডুলৈ নাযায় ... কেতিয়াও নাযায়।'

তেনেতে টেলিফোনটো সংশদে বাজি উঠিল। জৰীআলাই বিচিভাৰটো ধৰিলে। আধামিনিটমানৰ পিছত তেওঁ বিচিভাৰটো থৈ ক'লে, 'শেখৰে খবৰ দিছে বিমান কাকতী পাণ্ডুলৈ যোৱাৰ আগেয়ে হৰি গগৈৰ লগত বহুপৰ কথা পাতিছিল। আৰু পাণ্ডুত হেনো তেওঁ চাহদোকান এখনলৈ গৈ কোনোবা ৰাজিন্দৰ সিঙ বোলা মানুহ এজনৰ ঘৰ ক'ত সুধিছিল। শেখৰেও উলিয়াব পৰা নাই ৰাজিন্দৰ সিঙ বোলা মানুহ এজনৰ ঘৰ ক'ত। সি বহুতকৈ সুধিছিল; কিন্তু কোনেও উত্তৰ দিব নোৱাৰিলে। শেখৰেও উলিয়াব পৰা নাই ৰাজিন্দৰ সিঙ কোন; পাণ্ডুৰ ক'ত থাকে? আৰু চব্বিশ ঘণ্টাৰ ভিতৰত কিবা এটা খবৰ পাব বুলি সি আশা কৰিছে।'

'চব্বিশ ঘণ্টা বহু সময়। তাৰ আগেয়েই আমি হৰি গগৈক —'

৮

কাকলিৰ দেহমন এক আলসুৱা আৱেগে তোলপাৰ লগাইছে। বহুদিনৰ মুৰকত তাই অসমলৈ আহিছে।

কাকলি শোৱাৰ পৰা উঠিল। বাথৰুমলৈ যাবলৈ লওঁতে ভাৱ হ'ল ঘৰৰ আগফালে যেন ফিয়েট এখন ৰৈছে। কৌতুহল উপজিল কাকলিৰ। ইমান ৰাতিপুৱাতে বাৰু কোন আহিছে জানিবলৈ কাকলিয়ে খিৰিকীৰ ফাঁকেৰে জুমি চালে। সঁচাকৈয়ে বগা বঙৰ ফিয়েট এখন গেটৰ মুখত ৰৈছে। ফিয়েটখনৰ পৰা দুজন মানুহ নামি আহিছে সিহঁতৰ ঘৰলৈ বুলি। এজন ওখ, হটঙা, যুৱক। আনজন আদহীয়া। কাকলিয়ে চিনি নাপালে মানুহ দুজনক। তাই আকৌ উভতি আহি বাথৰুমত সেমাল।

হঠাৎ... কাকলিৰ অনুভৱ হ'ল তাই যেন কাৰোবাৰ অসহায় আৰ্তনাদ এটা শুনিছেহু

টেপটো বন্ধ কৰি কাকলিয়ে কাণপাতি শুনিলে। হয়, এটা আৰ্তনাদ। যন্ত্ৰণাৰ চিৎকাৰ ধ্বনি। কিন্তু এইয়াযে তাইৰ মৰমৰ দেউতাকৰ কণ্ঠস্বৰ....

কাকলি উদ্‌বাউল হৈ বাথৰুমৰ পৰা ওলাই আহি দ্ৰইংকম পালেহি। দ্ৰইংকমৰ চোফাখনত ৰক্তাপ্লুত হৈ পৰি আছে দেউতাক হৰি গগৈ। দেহটো এতিয়া শান্ত..... স্তব্ধ।

কাকলিয়ে চিঞৰি দিলে।

কাকলিৰ চিঞৰত উচপ্‌খাই উঠিছিল কামৰূৰা ল'ৰা শশধৰ। সি দৌৰি আহিছিল। পলকতে সি বুজি পালে ঘটনাটো। শশধৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহিছিল। খাৰঘূলিৰ এই অঞ্চলটোত লোকালয় বুলিবলৈ অকল হৰি গগৈৰ ঘৰটো। সন্মুখত ব্ৰহ্মপুত্ৰখন, পিছফালে পাহাৰ।

শশধৰে এপলক কিবা ভাৰি দৌৰি আহি টেলিফোনৰ ৰিচিভাৰটো ডাঙি ডায়েল কৰিবলৈ ধৰিলে।

‘কাঁলে ফোন কৰিছ? পুলিচ?’ সুধিলে কাকলিয়ে। তাই যেন হঠাতে বৰ গহীন গৈ গ'ল, বৰ সচেতন হৈ উঠিল।

‘নহয়, কাকতীৰ....’

‘কিন্তু তেখেততো সাতদিনমান আগেয়ে ঢুকাল।’

‘এতিয়াও তেখেতৰ ভায়েক জীয়াই আছে। পুলিচতকৈয়ো এতিয়া তেওঁহে আমাৰ আচল সাৰথি।’

কাকলিয়ে আৰু একো নক'লে।

প্ৰায় দহমিনিটমান পিছতে উল্কাবেগেৰে এম্বেচাডৰ এখন আহি সিহঁতৰ পদূলিৰ সন্মুখত ৰ'লহি। কাকলিয়ে দেখিলে গাড়ীখনৰ পৰা এজন পঁচিশ-চাবিশ বছৰীয়া সুপুরুষ যুৱক আৰু এজন কৰ্মঠ আটিল দেহাৰ লোক নামি আহিছে।

শশধৰে মূৰটো দোৱাই বিপ্লৱক নমস্কাৰ কৰিলে।

কাকলিয়ে এবাৰ আঁৰচকুৰে বিপ্লৱলৈ চাইছিল। এই মুহূৰ্তত এই সুপুরুষ যুৱকজনক নিচেই আপোন, বৰ নিজৰ যেন লাগি গ'ল।

বিপ্লৱে মৃতদেহটো এবাৰ চকু ফুৰাই সহদেৱলৈ চালে। সি আজি বৰ গহীন, বৰ ৰঢ়।

‘পুলিচলৈ ফোন কৰ।’

সহদেব গ'লগৈ।

‘ঘটনাটো কেনেকৈ ঘটিল?’ বিপ্লৱে শশধৰলৈ চাই সুধিলে।

‘মই ঠিক ক'ব নোৱাৰো। আইদেৱেহে....’

বিপ্লৱে কাকলিলৈ চালে। কাকলিয়ে তলমূৰকৈ ঘটনাটো বৰ্ণালে।

‘তাৰমানে.. খগেন পাঠকো আঁতৰি গ'ল।’

‘তথাপিও সকলো শেষ হোৱা নাই সৰু ককাইদেউ।’

‘শেষ হ'ব। আজি শেষ ৰাতিৰ ভিতৰতে খগেন পাঠক শেষ হ'ব লাগিব।
তই এতিয়াই অনন্তক ফোন কৰি ক'গৈ মোৰ আদেশ, অহা কালি ৰাতিপূৰাৰ সূৰ্য্যটো যেন
আৰু কোনো কাহানিও খগেন পাঠকে দেখা নাপায়।’

‘সেয়ে হ'ব।’ সহদেব আকৌ আঁতৰি গ'ল।

‘আপোনাৰ নামটো কি আছিল?’ বিপ্লৱে সুধিলে। তাৰ মাতটো এইবাৰ কিছু
কোমল।

‘কাকলি।’

‘সাত্বনাৰ বাণী দিবলৈ মোৰ অন্তৰত ভাষা নাই। ময়ো জানো এই বেদনাৰ
গভীৰতা কিমান। তথাপিও কওঁ, আপুনি এতিয়া অকলশৰে ইয়াত থাকিব নালাগে। আমাৰ
ঘৰলৈ গুছি আহক। অন্ততঃ দুদিনমানৰ কাৰণে।’

‘কিন্তু.....।’

‘তেখেতে ঠিকেই কৈছে আইদেউ। তুমি তাত থাকিলে ময়ো নিশ্চিত হ'ব
পাৰিম।’

বিপ্লৱে শশধৰলৈ ঘূৰি চালে। ক'লে, ‘শশধৰ।’

শশধৰে বিপ্লৱলৈ চালে। একো নক'লে।

‘তুমি কিবা এটা কথা মোৰ পৰা লুকুৱাইছ।’

‘বিশ্বাস কৰক। মই একো লুকুওৱা নাই।’

‘লুকুৱাইছ। তোমাৰ চকুৱে কৈছে।’

‘মই....।’

‘কোৱা।’ বিপ্লৱৰ গহীন কণ্ঠস্বৰ।

‘কথাটো তেনেই সাধাৰণ। আপোনাৰ বিশ্বাস নহ’বও পাৰে।’

‘কোৱা।’ বিপ্লৱৰ কণ্ঠস্বৰত একেই গহীন কাঢ় সুৰ।

‘যোৱাকালি গধূলি ছাৰে মোক সুধিছিল মই কোনোবা ৰাজিন্দৰ সিঙক চিনি পাওঁ নেকি? মই চিনি নাপাও বুলি কওঁতে ছাৰে কৈছিল ৰাজিন্দৰ সিঙ হেনো পাণ্ডুত থাকে। তাৰ পৰিয়ালক হেনো টকা দহ হেজাৰ দিব লগীয়া হৈ আছে।’

‘কিয়?’

‘নাজানো। সোধোতে মাত্ৰ কৈছিল এইয়া হেনো কাকতী ছাৰৰ আদেশ আছিল।’

‘তাৰমানে ককাইদেৱে..’ অলপপৰ বৈ বিপ্লৱে পুনৰাই সুধিলে, ‘তাৰপিছত?’

‘মাত্ৰ সিমানেই।’

বিপ্লৱে এইবাৰ সহদেৱলৈ ঘূৰি চালে।

‘ৰাজিন্দৰ সিঙৰ নাম শুনিছিলি?’ সি সুধিলে।

‘মনত পেলাব পৰা নাই। কিন্তু ডাঙৰ ককাইদেউৱে পইচা দিব দিছিল যেতিয়া তেওঁৰ নাম আৰু ঠিকানা কেচবুকখনত থাকিবই লাগিব। আৰু কেচবুকখন থাকে হৰি গগৈৰ হাতত।’

‘তেনেহ’লে পুলিচ অহাৰ আগেয়ে আমি কেচবুকখন উলিয়াব লাগিব।’

কাকলি ভিতৰলৈ সোমাই গ’ল। পিছে পিছে শশধৰ গ’ল।

‘মই যেন কিবা এটা অনুমান কৰি ল’ব পাৰিছো সহদেৱ।’

৯

খগেন পাঠকে একে ঢোকে গিলাচৰ পানীয়খিনি পী খালে। তথাপিও তেওঁৰ মনৰ অস্থিৰতা, উত্তেজনাখিনি অকণো কমা নাই। অলপ আগতে তেওঁৰ দুচকুৰ আগতে হৰি গগৈ নিঃশেষ হৈ গ’ল। শেখৰৰ চাইলেলাৰযুক্ত ৰিভলবাৰটোৰ এটা গুলীয়েই বৃদ্ধ গগৈৰ কাৰণে যথেষ্ট আছিল।

টেলিফোনটো সঃশব্দে বাজি উঠা দেখি পাঠকে ৰিচিভাৰটো দাঙি মাত দিলে, ‘হেল্প।’

‘মই শেখৰ।’

‘কোৱা।’

‘খবৰ বেয়া। বিপ্লৱ কাকতী হৰি গগৈৰ ঘৰলৈ গৈছে। আনপিনে অনন্ত

হালৈয়ে সকলোতে আপোনাৰ কথা সুধিছে। যিকোনো মুহূৰ্ত্তত আপোনাৰ ওচৰলৈ অনন্ত আহি যাব পাৰে। গতিকে সাৱধান।’

‘কিন্তু মোৰ ওচৰত কোনো অস্ত্ৰ নাই। ফিয়েটখনো তুমি লৈ গ’লা।’

‘চিন্তা নকৰিব। মই বেলেগ গাড়ী এখন পঠিয়াই দিম। আপুনি গুছি আহক।’

‘কিন্তু গগৈৰ ঘৰত পোৱা কেচবুকখন?’

‘লৈ আনিব লগত। আচ্চা। পঢ়িছিল নেকি সেইখন?’

‘অ। চকু ফুৰাইছিলো। তাতে ৰাজিন্দৰ সিঙৰ কথা আছে। সেইখনৰ মতে চবিশ তাৰিখে মানে ইঞ্জিডেণ্টৰ দিনাখন বিমান কাকতীয়ে ৰাজিন্দৰ সিঙক দহ হেজাৰ টকা দিয়াৰ কথা আছিল। ত্ৰিশ তাৰিখৰ ভিতৰত আৰু দহ হেজাৰ টকাও দিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া আছে।’

‘আৰু কি লিখা আছে?’

‘আৰু—’ কথা এষাৰ ক’বলৈ গৈয়ো খগেন পাঠক বৈ গ’ল।

দুৱাৰদলিত যমদূতৰ দৰে বৈ আছে বিমান কাকতীৰ একালৰ অঞ্জাৱহ মৃত্যুদূত অনন্ত হালৈ। হাতত উদ্যত ৰিভলভাৰ এটা।

‘শেখৰ.... আ..... আস.....’

অনন্তই এইবাৰ ক্ষীপ্ৰতাৰে পাঠকৰ হাতৰ পৰা ৰিচিভাৰটো কাঢ়ি ল’লে। শেখৰৰ মাতটো ধৰিব পাৰি অনন্ত যেন কিছু উত্তেজিত হ’ল। ৰিচিভাৰটো ক্ৰেদেলত থৈ উভতিব খুজিও ... অনন্ত বৈ গ’ল। সি একে ক্ষীপ্ৰতাৰে ৰিচিভাৰটো দাঙি লৈ ডায়েল কৰিলে।

‘হেল্লু এক্সচেঞ্জ?’

‘হয়।’

‘অপাৰেটৰ হৰিশ শৰ্মাক দিবছোন।’ অনন্ত ব’ল। খন্তেক পিছত সিটো মূৰত হৰিশ শৰ্মাৰ মাত শুনি অনন্তই নিজৰ পৰিচয়টো দি পাঠকৰ টেলিফোন নাম্বাৰটো উল্লেখ কৰি সুধিলে, ‘আচ্চা। এই নাম্বাৰটোত ক’ব পৰা ফোন আহিছিল মোক জনাব লাগে। এতিয়াই।’

‘অলপপৰ ব’ৰলাগিব।’

অনন্ত ব’ল। ঠিক একমিনিট পিছত সি শুনা পালে, ‘হোটেল ব্ৰহ্মপুত্ৰ।’

ৰিচিভাৰটো থৈ অনন্তই আকৌ এবাৰ পাঠকলৈ চালে। নিঃসাৰ হৈ পৰি আছে

মৃতদেহটো। কিন্তু এই ৰঙা কভাৰৰ বহীখন ওচৰত পৰি আছে কিয়? সি হালি গৈ বহীখন তুলিলে দ্ৰুতবেগেৰে ওলাই গ'ল।

অনন্ত গুছি যোৱাৰ পিছতে শেখৰ আদি ওলাল। দ্ৰইং কমত পৰি থকা পাঠকৰ নাড়ীস্পন্দন পৰীক্ষা কৰি কোঠাটোৰ চাৰিওফালে পাত্ৰপিতকৈ বিচাৰিলে। কিন্তু ৰঙা কভাৰৰ কেচবুকখন নাই। ইয়াৰ অৰ্থ এটাই হ'ব, অনন্তই লৈ গ'ল।

অনন্ত হঠাৎ ইমান ক্ষীপ্ৰ হৈ উঠিল কিয়?

শেখৰে জানে বিমান কাকতীৰ মৃত্যুৰ পিছত অনন্তই এতিয়া অকল মুৰ দুৱাৰ বিপ্লৱ কাকতীক, অইন কাকো নহয়। তাৰমানে ... বিপ্লৱ কাকতীয়েই অনন্তক ক'লে নেকি যে.....

শেখৰ উভতি খোজ ল'লে। তেনেতে সশব্দে টেলিফোনটো বাজি উঠিল।

শেখৰ থমকি ৰ'ল। কিবা ভাবি সি বিচিভাৰটো দাঙি ল'লে।

‘হেল্লো পাঠকদা।’

‘ও।’ শেখৰে ক্ষীণস্বৰেৰে সঁহাৰি দিলে।

‘মই শেৱালীয়ে কৈছে। জুৱেলাৰী দোকানৰ সকলোকে চেক কৰিছে বিপ্লৱ কাকতীয়ে। মোৰ ওপৰতো সন্দেহ হ'ব পাৰে। কি কৰো এতিয়া?’

‘হু।’

‘যিকোনো মুহূৰ্তত বিপ্লৱ কাকতীয়ে মোক কথা সুধিব পাৰে। মোৰ বৰ ভয় লাগিছে পাঠকদা। আপুনি গুছি আহক। মই দোকানৰ ৰিচিপচন কাউণ্টাৰত ৰৈ আছো।’

শেখৰে একো নক'ই ফোনটো থৈ দি উভতি খোজ ল'লে।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ হোটেলৰ লাওঞ্জত ভৰি দিওঁতেই শেখৰে শকত গোঁফাল মানুহ এজনক লগ পালে। শেখৰক দেখিয়েই তেওঁ মাত লগালে, ‘থাৰ্ড ফ্ল'ৰ। কম নাহাৰ চেভেন। আপোনাৰ কাৰণে ৰৈ আছে।’

শেখৰে থাৰ্ড ফ্ল'ৰৰ সাত নম্বৰ কামৰ দৰ্জাখনত টুকুৰিয়ালে।

খন্তেক পিচতে দৰ্জাখন খোল খালে। শেখৰে সোমাই গৈ মূৰটো দোৱাই জৰীআলাক নমস্কাৰ কৰিলে।

‘বহা।’

শেখৰ বহিল। কোঠাটোত এতিয়া জৰীআলা, নন্দন ঘোষ আৰু সি।

‘খগেন পাঠকক অনন্তই হত্যা কৰিলে। আৰু এযাৰ কথাও জানি থওঁক।
বিপ্লৱ কাকতীয়েও সাৰ পালে।’

‘গম পাইছে। আমাৰ সমস্ত আঁচনি খনেই এতিয়া ওলট-পালট হৈ গ’ল। মই
সপোনতো ভাবিব পৰা নাছিলো বিপ্লৱ কাকতী ইমান খব হ’ব। ইমান দুৰ্দান্ত হ’ব।’

‘কেচবুকখন ক’ত?’ হঠাতে সুধিলে নন্দন ঘোষে।

‘নাপালে। মই গৈ পোৱাৰ আগেয়ে অনন্তই লৈ গ’ল।’

‘সেইখন এতিয়া অতীৰ মূল্যৱান হৈ পৰিছে।’

‘কেচবুকখনৰ মতে ছবিশ তাৰিখে বিমান কাকতীয়ে ৰাজিন্দৰ সিঙক টকা
দহহেজাৰ দিছিল।’

‘ৰাজিন্দৰ সিঙক নহয়। ৰাজিন্দৰ সিঙৰ পৰিয়ালক। কাৰণ একৈশ তাৰিখে
ৰাজিন্দৰ সিঙৰ মৃত্যু ঘটিছিল; বিভলভাৰৰ গুলীৰ আঘাতত। আৰু গুলীটো আহিছিল
অনন্তৰ বিভলভাৰৰ পৰা।’

‘তাৰমানে ... অনন্তই বিমান কাকতীৰ কথাতে.....’

‘অ। অনন্তই ৰাজিন্দৰ সিঙক হত্যা কৰিছিল বিমান কাকতীৰ ইংগিতত। আৰু
বিমান কাকতীয়ে টকা দহহেজাৰ দিছিল ৰাজিন্দৰৰ পৰিয়ালক। পৰিয়ালটো থাকে পাণ্ডুত।
এইখিনিতে আমি কি ভুল কৰিলো জানা? বিমান কাকতীয়ে অকলশৰে পাণ্ডুলৈ যোৱা
গম পায়ে আমি কাকতীক মাৰিবলৈ চেষ্টা নকৰি অকল চকু ৰাখিব লাগিছিল। তেতিয়া
হ’লে কিজানি গম পালোহেতেন ৰাজিন্দৰ সিঙ কোন আছিল, কি কৰিছিল সি বিমান
কাকতীৰ কাৰণে।’

‘কিন্তু.....’

হাঁহিলে নন্দন ঘোষে। ক’লে, ‘ৰাজিন্দৰ সিঙৰ কথা অকল আমি এইখিনিহে
জানো। আৰু জানিছিলো মনোৰমাৰ পৰা; অনন্ত যাৰ লগত এইকেইদিন শুই কটাইছিল।
তুমি যেতিয়া খবৰ দিলা অনন্তই পাঠকৰ পিছত লাগিছে বুলি, তেতিয়াই অনন্তৰ উৰাদিহ
উলিয়াৱলৈ অশোকহঁতক পঠিয়াইছিলো। সিহঁতেই মনোৰমাৰ পৰা কথাখিনি উলিয়ালে।
দুখৰ কথা হ’ল, মনোৰমায়ে অকল সেইখিনিহে জানে।’

‘আৰু এজনী ছোৱালীয়ে বহু কথা জানে।’

‘কোন?’ নন্দন ঘোষৰ সপ্ৰশ্ন দৃষ্টি। জৰীআলাই আগহেৰে চাই ব’ল।

‘শেৱালী দাস। বিমান কাকতীৰ জুৱেলাৰী দোকানৰ চেলচ গাৰ্ল।’

‘ক’ত আছে এতিয়া তাই?’

‘বিমান কাকতীৰ জুৱেলাৰী দোকানত। দোকানখন এতিয়া বিপ্লৱ কাকতীয়ে চেক কৰি আছে। আনপিনে তাইৰ পাঠকৰ লগত সম্বন্ধ এটা আছিল। সেই সম্পৰ্কটোৰ কাৰণেই তাই ভয় খাইছে।’

‘তাইক যিকোনো প্ৰকাৰে আমি লগ পাবই লাগিব।’

‘কিন্তু দোকানত এতিয়া বিপ্লৱ কাকতী আছে। সন্দেহ উপজিলে শেৰালীক শেষ কৰি দিবও পাৰে।’

‘নিদিয়ে। অন্ততঃ শেৰালীক যিয়ে নিজ চকুৰে এবাৰ দেখে তেওঁ কেতিয়াও তেনে এটা কাম কৰিব নোৱাৰে। স্বয়ং বিমান কাকতীয়েও শেৰালীৰ ৰূপত মোহ গৈছিল। বৰ ধুনীয়া ছোৱালী, বৰ চেক্সী।’ ক’লে জৰীআলাই।

‘আচ্চা। বিমান কাকতীৰ আৰু কোনোবা ছোৱালীৰ লগত সম্বন্ধ আছিল নেকি?’

‘ক’ব নোৱাৰো। বোধহয় নাই। অৱশ্যে —।’

‘অৱশ্যে কি?’

‘বহুবছৰ আগেয়ে বিমান কাকতী ছোৱালী এজনীৰ লগত লোটিপেটি কৰিছিল। কিন্তু পঞ্চাশ হাজাৰ টকাত পুলিচে ডিচমিচ কৰি দিলে কেচটো।’

‘আৰু ছোৱালীজনীৰ কি হ’ল?’

‘ক’ব নোৱাৰো পিছত কি হ’ল।’

‘কি নাম আছিল ছোৱালীজনীৰ?’

‘নামটো আছিল যতদূৰ সম্ভৱ সুৰভি দুৱৰা। বিধবা। বয়স বাইশমান আছিল।’

‘ক’ত থাকে এতিয়া?’

‘ক’ব নোৱাৰো। জনাৰ আৱশ্যক নাছিল কাৰণেই ক’ব নোৱাৰো।’

‘এতিয়া হৈছে। ঘটনাৰ বৰ সোনকালেই মোত সলাইছে।’

‘ঠিক আছে তেতিয়া হ’লে। মই খবৰ সংগ্ৰহ কৰোঁগৈ।’ নন্দন ঘোষে কথাখিনি কে গুছি গ’ল।

তেনেতে টেলিফোনটো বাজিব ধৰা দেখি জৰীআলাই বিচিভাৰটো দাঙি ল’লে। আধামিনিটমান পিছত যেতিয়া বিচিভাৰটো থ’লে জৰীআলাৰ মুখখন তেতিয়া ৰঙা পৰিছিল। কঁপিছিল।

‘য়াঙ মাদুইৰ গাড়ীখন বৰ্ণিহাটৰ ওচৰত পাহাৰৰ পৰা তললৈ পৰি গ’ল।
গাড়ীখনতো জুই লাগিছিল। য়াঙ মাদুই শেষ হ’ল।’

‘তাৰমানে —’ শেখৰে সুধিলে।

‘বিপ্লৱ কাকতী বৰ খব, বৰ দুৰ্দান্ত। আমিও সাৱধান হ’বৰ হ’ল। হোটেলত
বহি থকাটো আমাৰ মুঠেই ঠিক নহ’ব। গুৱাহাটীত এতিয়া হোটেল ব্ৰহ্মপুত্ৰখনেই আমাৰ
একমাত্ৰ নিৰাপদ স্থান। শেখৰ তুমি ইতিমধ্যে সকলোকে এলাৰ্ট কৰি দিয়া। অশোকহঁতক
ক’বা আজি গধূলিৰ আগেয়ে ৰাজিন্দৰ সিঙ কোন আছিল, কি কৰিছিল, ক’ত আছিল
উলিয়াব লাগিব। সকলোকে কৈ দিয়া বিপ্লৱ কাকতীৰ যিকোনো মানুহক য’তে দেখক
ত’তে শেষ কৰি দিব লাগিব। আৰু তাৰপিছত শেৰালীক —’

১০

শেৰালীয়ে সঁচকিত হৈ পিছলৈ ঘূৰি চালে।

‘আপুনি —’ দুৱাৰদলিত বিপ্লৱক ঠিয় হৈ থকা দেখি শেৰালীৰ মুখখনে
বৰণ সলালে।

বিপ্লৱে আৰু এখোজ আগুৱাই আহি ক’লে, ‘খগেন পাঠক নাই। অনন্ত
হালৈৰ হাতত সিপুৰী পালেগৈ।’

‘তাৰমানে আপুনিয়েই অনন্তৰ হতুৱাই খগেন পাঠকক —’

‘অ। বিশ্বসঘাটকতাৰ শক্তি এটাই হয়, মৃত্যু।’

‘বিশ্বাস কৰক। মই একো কৰা নাই।’ শেৰালীৰ কান্দোন মিশ্ৰিত কণ্ঠস্বৰ।

‘পাঠকে কি লোভ দেখুৱাইছিল?’ বিপ্লৱৰ কণ্ঠস্বৰ গহীন ৰাঢ়।

‘পাঠকদাই মোক সোণেৰে উপচাই দিম বুলি কৈছিল। ছশ কোটি টকাৰ
সোণৰ ভাগহেনো মই যিমান বিছাৰো সিমানখিনি দিব। তাৰ কাৰণে মাথো ছাৰৰ পৰা
খবৰ গোটাবলৈ কৈছিল। মই —’

‘লাজ নকৰিব। আপোনাৰ জীৱনটো এতিয়া অনন্তৰ বিভলভাৰৰ গুলীৰ
সন্মুখত আছে।’

তাই মূৰটো হলাই ওঠ দুখন চেপি ধৰি ক’লে, ‘তেখেতে মোক মাথো এদিনেই
বিচাৰিছিল। এই তিনিবছৰৰ চাকৰি জীৱনত মাথো এবাৰেই তেখেতক পাইছিলো। তেখেতে
হেনো কোনোবা সুৰভি নামৰ ছোৱালী এজনীকহে ভাল পাইছিল। নাজানো সুৰভিক মই।
সোধোতেও কোৱা নাছিল। মাত্ৰ এদিন ক’ব ওলাইছিল সুৰভিক চে... নী... বহু সিমানেই।’

তেতিয়াই কোঠাটোলৈ অনন্ত সোমাই আহিছিল। অনন্তক দেখি কথাটো শেষ নকৰিলে
তেখেতে।

‘কেতিয়া কৈছিল?’ বিপ্লৱে সুধিলে।

শেৰালীয়ে কিছুপৰ ভাবি কলে, ‘বোধহয় একৈশ তাৰিখে।’

‘ৰাজিন্দৰ সিঙ বোলা মানুহ এজনৰ কথা কি কৈছিল?’

‘অনন্তই সোধোতে কৈছিল ৰাজিন্দৰ সিঙ হেনো এটা ৰাজমিস্ত্ৰি। পাণ্ডুত
থাকে। পাণ্ডুৰ ক’ত থাকে অনন্তক কৈছিল, মই শুনা নাপালো। তেখেতে অনন্তক কৈছিল
ৰাজিন্দৰ সিঙৰ মুখবন্ধ কৰি থ’ব লাগিব। আৰু তাৰবাবে তাক শেষ কৰি দিব লাগে।
তাৰপিছত অনন্ত গ’লগৈ। মোক পিছে সুৰভিৰ কথা আৰু দুনাই নক’লে।’

বিপ্লৱ ধুমুহাৰ দৰে কোঠাটোৰ পৰা ওলাই গ’ল।

‘জাফৰহু’ বিপ্লৱে চিঞৰিলে।

অলপ পিছতে ওখ ক্ষীণকায় মানহ এজন আহি বিপ্লৱক মূৰ দোৱাই নমস্কাৰ
কৰিলে। বিপ্লৱে সুধিলে ‘অনন্ত আহি পাইছেনে?’

‘নাই। যাও মাদুইৰ গাড়ীখনৰ পিছ লৈছে এতিয়া।’

‘মাদুইৰ গাড়ীখন ক’লৈ গৈছে?’

‘জি’ এছ. ৰ’ডেৰে আগবাঢ়িছে।’

‘তই এতিয়াই যাওঁ। অনন্তক যিমান পাৰ সোনকালে মোৰ ঘৰলৈ পঠিয়াই
দিবি।’

বিপ্লৱ বিমান জুৱেলাৰী কোম্পানীৰ অফিচৰ পৰা ওলাই আহি এম্বেচাডৰখনত
উঠি বহিল। গাড়ীখনে মুহূৰ্ততে চেকুৰ মাৰিলে। বিপ্লৱে যদি মূৰটো এবাৰলৈ পিছফালে
ঘূৰালোহেঁতেন পিছফালৰ ফেঞ্চৰীৰ পৰা কৰ্মচাৰী এজন ওলাই সংগোপনে মটৰ চাইকেল
এখনত উঠি অহা দেখিলেহেঁতেন।

গাড়ীখন পৰ্চত বৈ যোৱাৰ লগে লগে বিপ্লৱ সচকিত হ’ল।

‘সৰু ককাইদেউ।’

‘অনন্তৰ কিবা খবৰ পাইছ?’

‘জাফৰে ফোন কৰিছিল। যাও মাদুইক বৰ্ণিহাটত লগ পালে অনন্তই। যাও
মাদুইক শেষ কৰিবলৈ অনন্তৰ বেছি পৰ নালাগিল বোলে।’

‘কিন্তু অনন্তৰ কি হ’ল?’

‘অনন্তৰ খবৰ আৰু একো পোৱা নাই জাফৰে। এতিয়া সি সন্তৰ বাহাদুৰ
থাপাৰ পিছ লৈছে।’

‘মোক অনন্তৰ খবৰ লাগে। সি জানে ... যাওঁক সেইবোৰ।’ চোফা এখনত
বহি লৈ বিপ্লৱে সুধিলে ‘তই সুৰভি দুৱৰা নামৰ ছোৱালী এজনীৰ নাম কেতিয়াবা
শুনিছিলিনে ককাইদেউৰ মুখত?’

‘কিন্তু ... সেইয়াতো প্ৰায় সাত-আঠ বছৰৰ আগৰ। ডাঙৰ ককাইদেউৰে
সুৰভি দুৱৰা নামৰ গাভৰু বিধৱা এগৰাকীৰ লগত লোটিপেটি কৰিছিল। পুলিচে অৱশ্যে
কেচতো ডিচমিচ কৰি দিছিল। তাৰপিছত আৰু ক’ব নোৱাৰো।’

বিপ্লৱে একো নক’লে। হঠাতে তাৰ খেয়াল হ’ল তাৰ কাণৰ কাষতে কোনোবাই
যেন বিবৰিবাই মাতিছে শেষ বস্তি গছি এতিয়াও জ্বলি আছে। মাথো সাতবছৰ হৈছে
বস্তিগছিৰ বয়স। এটি সাতবছৰীয়া শিশুৱে —

কোনে কৈছিল বাক কথাখিনি.....?

১১

‘কি খবৰ ঘোস?’ সুধিলে জৰীআলাই।

‘অনন্ত হালৈয়ে যাওঁ মাদুইৰ পিছ লৈছে।’

‘জানো। আপুনি জানি থওঁক, যাওঁ মাদুই আৰু নাই।’

‘তাৰমানে?’ ভয়ত বিবৰ্ণ হ’ল নন্দন ঘোস।

‘আপুনি ভয় খাব নালাগে। এতিয়াও সকলো শেষ হোৱা নাই।’ জৰীআলাই
ক’লে। অৱশ্যে যাওঁ মাদুইৰ মৃত্যুৱে প্ৰকাৰান্তৰে তেওঁক আনন্দহে দিছিল। যদি বাহাদুৰ
থাপাও অনন্তৰ হাতত চিকাৰ হয় তেওঁ আৰু শক্তিশালী হ’ব। নন্দন ঘোসৰ কাৰণে চিন্তা
নাই। শেখৰৰ এটা গুলীয়েই যথেষ্ট।

‘আপুনি কিবা এটা কথা এতিয়াও কোৱা নাই।’

‘মানে —’ ঘোষে সেপ এটা ঢুকিলে।

‘কওঁক।’ জৰীআলাই গহীনাই ক’লে।

‘মানে.... মই গম পাইছো — অনন্তই ৰাজিন্দৰ সিঙক হত্যা কৰিছিল। ৰাজিন্দৰ
সিঙ ক’ত থাকে জানে অকল অনন্তই। ৰাজিন্দৰ সিঙ হ’ল এটা ৰাজমিস্ত্ৰী। য’ত ৰাজিন্দৰ

সিঙে শেষ কাম কৰিছিল তাতেই সোনখিনি আছে। আৰু সেইয়া অকল জানে ৰাজিন্দৰ পৰিয়ালে। আপুনি যিকোনো উপায়েৰে অনন্তৰ মুখৰ পৰা ৰাজিন্দৰ পৰিয়ালটো ক'ত থাকে গম পালেই —'

জৰীআলাই নন্দন ঘোষলৈ চালে। একো নক'লে। নীৰৱে ইন্টাৰকমতো দাঙি ল'লে।

শেখৰক পঠিয়াই দিবা এতিয়াই। 'ইন্টাৰকমটো থৈ জৰীআলাই পুনৰাই সুধিলে 'বিপ্লৱ কাকতী ক'ত আছে এতিয়া?'

'ঘৰলৈ গৈছে।'

'যিকোনো উপায়েৰে আমি অনন্তক ধৰিব লাগিব।'

'কিন্তু ক'ত পাব তাক? যেন বতাহৰ লগত মিলি গৈছে সি।'

'তেন্তে বাহাদুৰ থাপা এতিয়া ক'ত থাকে অনন্তই নিশ্চয় জানে। অন্ততঃ বিমান কাকতীৰ অনুচৰ হিচাবে। গতিকে —'

হঠাতে ধুমুহাৰ দৰে শেখৰ সোমাই আহিল।

'বাহাদুৰ থাপাকো অনন্তই শেষ কৰি দিলে।'

'অনন্তক ধৰিব পাৰিলে থাপাৰ মানুহে?'

'নোৱাৰিলে। বিপ্লৱ কাকতীৰ ঘৰলৈকো যোৱা নাই। মাত্ৰ এজন সন্তৰ বছৰীয়া বুঢ়া বোধহয় জন মাৰাক কাকতীৰ ঘৰলৈ গৈছে।'

'অনন্ত হয়তো ইয়ালৈকে আহি আছে।' হঠাতে শেখৰে ক'লে।

'অসম্ভৱ। অনন্ত কিয় এতিয়া কোনেও নাজানে হোটেল ব্ৰহ্মপুত্ৰত আমি আছে বুলি।'

'মোৰ সন্দেহ উপজিছে। ৰাতিপুৱা পাঠকলৈ ইয়াৰ পৰা মই ফোন কৰোতে অনন্তই ফোন ধৰিছিল কিজানি। আনহাতে গুৱাহাটী টেলিফোন একচেঞ্জত বিমান কাকতীৰ মানুহ ভৰি আছে.....'

শেখৰে মূৰটো তললৈ হলাই দিলে। ভাৱ হ'ল কোনোবাৰি যেন নিৰীক্ষণ কৰি আছে। সচকিত হৈ সন্মুখলৈ চালে। জৰীআলা আৰু নন্দন ঘোষ তললৈ মূৰ কৰি আছে। তেন্তে আৰু চতুৰ্থ মানুহ এজন আছে নেকি কোঠাটোত? শেখৰে বুজি পালে অনন্ত হোটেলখনত ভৰি দিছে। হয়তো দুৱাৰদলিৰ চুকটোতে আছে অনন্ত।

শেখৰে কোনো বকমে অনন্তৰ অস্পষ্ট কায়াটো দেখিছিল। ওঠ দুখন প্ৰাণপণে

চেপি ধৰি ট্ৰিগাৰটো এবাৰ টান মাৰি পিছ মুহূৰ্ততে সি ঢলি পৰিল। চকুতো মুদখাই আহোতে সি দেখিছিল জৰীআলা আৰু নন্দন ঘোষ সি ঢলি পৰাৰ দৃশ্য।

অনন্ত নিৰ্বিকাৰ। তাৰ হাতত এতিয়াও তিনিটা গুলী আছে। এই তিনিটা গুলীৰ আশ্ৰয়তে সি তললৈ গৈ গাড়ীখনত উঠিব পাৰিব লাগিব।

অনন্তই বেগাই দৌৰিছে। তাৰ কাণত পৰিছে লিফটখন ওপৰলৈ উঠি অহাৰ শব্দ। অন্তই এইবাৰ চিৰিৰে বেগাই নামি গ'ল। লাওঞ্জত ভৰি দিওঁতে দেখা পালে শকত গোঁফাল মানুহ এজন। তাক দেখি লগে লগে সোঁহাতখন পেণ্টৰ জেপত ভৰাইছিল। অনন্তই আকৌ এবাৰ ট্ৰিগাৰটো চেপি ধৰিলে। অব্যৰ্থ লক্ষ্য। মানুহটো লাওঞ্জতে ঢলি পৰিল।

সি দৌৰিলে। তেনেতে তাৰ চকুত পৰিল এম্বেচাডৰ এখন তীৰবেগেৰে আহি কাৰ পাৰ্কিঙত বৈ গৈছে।

অন্ধকাৰৰ মাজতো অনন্তই ধৰিব পাৰিলে গাড়ীৰ পৰা জাফৰ নামি আহিছে। পিছে পিছে জন মাৰাক আৰু বিপ্লৱ কাকতী।

‘তই ইয়ালৈ আহিছ বুলি খবৰ দি ভাল্‌ই কৰিলি। নহ'লে আমিও সময়মতে আহি নাপালোহেঁতেন।’ বিপ্লৱে ক'লে।

‘সকলোকে শেষ কৰি দিলো।’ অনন্তই ক'লে। বিপ্লৱে আগবাঢ়ি আহি অনন্তক সাৰটি ধৰি গাড়ীখনৰ পিছৰ চিটত বহাই দিলে। এইবাৰ সুধিলে ‘এতিয়া ক ককাইদেৱে ৰাজিন্দৰ সিঙক হতুৱাই ক'ত আৰু কি কাম কৰিছিল?’

‘ৰাজিন্দৰ সিঙ?’ অনন্তই সুধিলে।

‘অ। পাণ্ডুত তয়োতো.....’

‘মনত পৰিছে।’

‘সোণকালে ক। সময় কম।’ বিপ্লৱে অধৈৰ্য্য হৈছিল। কিন্তু মাতবাবত অচঞ্চল সুৰ এটাহে ওলাল। সিয়ো নিজে আচৰিত হৈছিল কেনেকৈ এই বিভীষিকাময় সময়ত সি ধৈৰ্য্য ধৰি থাকিব পাৰিছে।

‘ৰাজিন্দৰ সিঙে ছাৰৰ কথামতে ঘৰ এটাৰ ফ্লৰ খান্দি আঙাৰগ্ৰাউণ্ড গুদাম বনাই দিছিল।’

‘কিন্তু ঘৰটো ক'ত?’ এইবাৰ জন মাৰাকে শুধিলে।

‘ঘৰটো.....’

সুৰভিয়ে আলফুলকৈ সাতবছৰীয়া টুমনক কোলাৰ পৰা নমাই বাহিৰলৈ চালে। তাইৰ যেন ভাৱ হ'ল গেটৰ মুখত এখন গাড়ী বৈ গৈছে। তাই বাহিৰলৈ ওলাই আহি দেখিলে সেই একে চিনাকী গাড়ীখনৰ পৰা জন মাৰাক, সহদেৱ আৰু এজন সুপুৰুষ যুৱক নামি আহিছে।

‘দেউতাহু’ সাত বছৰীয়া টুমনে চিঞৰিব ওলাইছিল।

সুৰভিয়ে বাধা দি মাত লগালে ‘দেউতা নহয়, খুড়া।’

‘নবৌ।’ চিনাকী গাড়ীখনৰ পৰা নামি অহা সুপুৰুষ ব্যক্তিজন দুটোৰ পৰায়ে মাত লগালে, ‘মই বিপ্লৱ। আপোনালোককে নিবলৈ আহিলো। শূণ্য ঘৰখন আপোনাৰ কাৰণেই বৈ আছে।’

সুৰভিৰ মুখখন চকুলোৰে ওপচি পৰিল। তাই পিন্ধি থকা বগা সঁজাজোৰেবেই যাব ওলাল। জন মাৰাকে সুৰভিৰ বগা সাজযোৰলৈ চাই ক’লে ‘মই সপোনতো ভাবিব পৰা নাছিলো যে বিমান কাকতীয়ে সোণখিনি থবলৈ চেনীকুঠিৰ এই পুৰণা ঘৰটোকে ব্যৱহাৰ কৰিব বুলি —’

আধাঘণ্টাৰ পিছতে গাড়ীখন আকৌ চেকুৰ মাৰিছিল। অৱশ্যে জন মাৰাক আৰু সহদেৱ বৈ গৈছিল। দুইজনৰ এতিয়া বহুত কাম। সংগোপনে ফ্লৰ ভাঙি উদ্ধাৰ কৰিব লাগিব কোটি কোটি টকাৰ সোণৰ চিকমিকনি।

বিপ্লৱ, সুৰভি আৰু সাত বছৰীয়া টুমনকলৈ গাড়ীখন চান্দমাৰীৰ প্ৰাসাদোপম ঘৰটোৰ বাটত ৰোৱাৰ শব্দ শুনিয়ে ভিতৰৰ পৰা কাকলি আৰু শশধৰ ওলাই আহিছিল। কাকলিক দেখি সুৰভিৰ মুখত হাঁহি বিৰিঙিছিল।

‘মোৰ হবলগীয়া জা-জনী সঁচাই বৰ ধুনীয়া।’ ক’লে সুৰভিয়ে। ■